

VĚSTNÍK

Nejvyššího kontrolního úřadu
2/2008

OBSAH

Část A: PLÁN KONTROLNÍ ČINNOSTI

4. Změny plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2008 (II)
(08/05, 08/06, 08/07, 08/13, 08/15, 08/16) str. 187

Část B: KONTROLNÍ ZÁVĚRY Z KONTROLNÍCH AKCÍ

- 07/17 Majetek státu a finanční prostředky poskytnuté na činnost vybraných organizací podporujících oblast tělovýchovy a sportu v České republice str. 191
- 07/18 Prostředky státního rozpočtu vynaložené na *Program sociální prevence a prevence kriminality* str. 201
- 07/19 Hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu určenými na vybrané investiční akce Vězeňské služby České republiky str. 209
- 07/20 Majetek státu, k němuž má právo hospodaření státní podnik Česká pošta str. 217
- 07/21 Majetek státu a peněžní prostředky státního rozpočtu určené na protivzdušnou obranu státu str. 227
- 07/23 Finanční prostředky určené v rámci *Společného regionálního operačního programu* na rozvoj cestovního ruchu a na regeneraci a revitalizaci vybraných měst str. 235
- 07/24 Finanční prostředky poskytnuté veřejným vysokým školám s uměleckým zaměřením str. 243
- 07/28 Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu *Rada pro rozhlasové a televizní vysílání* str. 251

Pozn.: Kromě plného názvu „Nejvyšší kontrolní úřad“ je v textech publikovaných ve věstníku používána rovněž zkratka „NKÚ“.

Část A

Plán kontrolní činnosti

4. Změny plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2008 (II)

Číslo kontrolní akce: 08/05

Předmět kontroly:

Finanční prostředky určené na platby realizované v rámci Společné zemědělské politiky – společné organizace trhu

Změna v položce:

Kontrolovaná osoba:

– upřesňuje se:

Agrochem a.s. Lanškroun, Lanškroun, Dvořákova 87/III;
AGROPODNIK, akciová společnost, Jihlava, Polná, Dobronín 315;
Blatenská ryba, spol. s r.o., Blatná, Na příkopech 747, okres Strakonice;
BOHEMIA SEKT, a.s., Starý Plzenec, Smetanova 220;
BorsodChem MCHZ, s.r.o., Ostrava – Mariánské Hory, Chemická 1/2039;
CZ FRUIT, odbytové družstvo, Praha 6, Pláničkova 443/7;
Český svaz včelařů, o.s., Praha 1, Křemencova 8;
EB Fruit, odbytové družstvo ovocnářů, Holovousy 1, Hořice, okres Jičín;
EKOMILK s.r.o., Frýdek-Místek, Příborská 818;
IVAX Pharmaceuticals s.r.o., Opava – Komárov, Ostravská 29, č.p. 305;
J A R I M E X s.r.o., Hněvčevy čp. 26, okres Hradec Králové;
LYCKEBY AMYLEX, a.s., Horažďovice, Strakonická 946, okres Klatovy;
MADETA a.s., České Budějovice, Rudolfovska 246/83;
MACH DRŮBEŽ a.s., Litomyšl, Partyzánská 322;
Mlékárna Hlinsko, s.r.o., Hlinsko v Čechách, Kouty 53, okres Chrudim;
Mlékárna Kunín a.s., Kunín 291, okres Nový Jičín;
Naturamyl, a.s., Havlíčkův Brod, Hamry 1596, okres Havlíčkův Brod;
Odbytové družstvo LITAZEL, Bohušovice nad Ohří, Masarykova 190, okres Litoměřice;
Odbytové družstvo Polabí, Přerov nad Labem 415, okres Nymburk;
OLMA, a.s., Olomouc, Pavelkova 18;
OMGD, s.r.o., Praha 5, Smíchov, Křížová 1018/6;
Primagra, a.s., Milín, Nádražní 310, okres Příbram;
R P N spol. s r.o., Chrudim, areál AGROP a.s., Píšťovy 825;
RÉVA RAKVICE s.r.o., Rakvice, Dolní 32, okres Břeclav;
Škrobárny Pelhřimov, a.s., Pelhřimov, Křemešnická 818;
VINIUM a.s., Velké Pavlovice, Hlavní 666, okres Břeclav;
Vinné sklepy Lechovice, spol. s r.o., Lechovice, č.p. 60, okres Znojmo;
Vinné sklepy Valtice, a.s., Valtice, Vinařská č. 407, okres Břeclav;
VUAB Pharma a.s., Roztoky, Vltavská 53, okres Praha-západ;
Východočeská zelenina – družstvo producentů zeleniny, Synkov-Slemeno, Synkov 86, okres Rychnov nad Kněžnou;

XAVERgen, a.s., Říčany u Prahy, Žižkova 286/12;
Zelenka s.r.o., Žabčice 91, okres Brno-venkov.

*Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 5/VI/2008
na svém VI. zasedání dne 31. března 2008.*

Číslo kontrolní akce: 08/06

Předmět kontroly:

Finanční prostředky operačního programu *Rozvoj lidských zdrojů*
určené na aktivní politiku zaměstnanosti

Změna v položce:

Kontrolovaná osoba:

– upřesňuje se:

Attavena, o.p.s., České Budějovice, Husova 45;
Berufliche Fortbildungszentren der Bayerischen Wirtschaft (bfz) gemeinnützige GmbH,
organizační složka, Cheb, Provaznická 16;
EPIS spol. s r.o., Hradec Králové, ul. Karla IV. 502;
HOFMANN WIZARD s.r.o., Plzeň, Prešovská 4;
MORAVSKÁ VÝROBNÍ, a.s., Olomouc - Chomutov, Dalimilova 18/92;
Most k životu o.p.s., Trutnov, Šikmá ulice čp. 300;
Občanské sdružení Prácheň – Centrum podpory celoživotního vzdělávání, Písek, Karlova 108;
Obec Valeč, okr. Karlovy Vary;
Regionální stavební sdružení Karlovy Vary, Karlovy Vary, Stará Kysibelská 45;
Sdružení obcí mikroregionu Bystřička, Zámecké náměstí 79, Velká Bystřice, okr. Olomouc.

*Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 4/VII/2008
na svém VII. zasedání dne 14. dubna 2008.*

Číslo kontrolní akce: 08/07

Předmět kontroly:

Prostředky státního rozpočtu vynaložené na podporu technologických center
a center strategických služeb

Změna v položce:

Kontrolovaná osoba:

– upřesňuje se:

ASUS Czech s.r.o., Ostrava, Hrabová, Na Rovince 862;
Continental Automotive Systems Czech Republic s.r.o., Frenštát pod Radhoštěm,
Kopanská 1713;
D.S.K. spol. s r.o., Rtyně nad Bílinou čp. 75;
Edwards Services, s.r.o., Lutín, Jana Sigmunda 300;
Infosys BPO s.r.o., Brno, Holandská 9;
JOB AIR – CENTRAL EUROPE AIRCRAFT MAINTENANCE a.s., Mošnov 314/52;
Johnson Controls Autobaterie spol. s r.o., Česká Lípa, Dubická 958;
SAP Business Services Centre Europe s.r.o., Praha 5, Nové Butovice, Radlická 714/113a;
Schneider Logistics Europe s.r.o., Olomouc, Kosmonautů 989/8.

*Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 5/VII/2008
na svém VII. zasedání dne 14. dubna 2008.*

Číslo kontrolní akce: 08/13**Předmět kontroly:**

Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu *Ministerstvo práce a sociálních věcí* za rok 2007

Změna v položce:

Kontrolovaná osoba:

– doplňuje se:

Městská část Praha 5.

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 3/IX/2008 na svém IX. zasedání dne 9. června 2008.

Číslo kontrolní akce: 08/15**Předmět kontroly:**

Státní program podpory cestovního ruchu

Změna v položce:

Kontrolovaná osoba:

– upřesňuje se:

AGENTURA TRIUMF spol. s r.o., Praha 7, Areál Výstaviště 67;

BULY ARÉNA – zájmové sdružení, Hlučinská 181, Kravaře;

Český svaz tělesné výchovy, Praha 6, Zátokova 100/2;

FARMA PRAK s.r.o., Český Šternberk 47, okres Benešov;

HOTEL AMBASSADOR ZLATÁ HUSA spol. s r.o., Praha 1, Václavské náměstí 5–7;

statutární město Karlovy Vary;

město Poděbrady;

Miroslav Koloc, Drahoňův Újezd 60, okres Rokycany;

OKD, a.s., Ostrava, Moravská Ostrava, Prokešovo náměstí 6/2020;

PF MARKET s.r.o., Podlesí u Sněžného čp. 15, PSČ 592 03, pošta Svatka;

Technické služby Opava s. r. o., Opava, Těšínská 2057/71;

VODAA SPORT s.r.o., Svitavy, T. G. Masaryka 25.

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 8/VIII/2008 na svém VIII. zasedání dne 19. května 2008.

Číslo kontrolní akce: 08/16**Předmět kontroly:**

Projekt partnerství veřejného a soukromého sektoru

Výstavba justičního areálu v Ústí nad Labem

Změna v položce:

Kontrolovaná osoba:

– doplňuje se:

Krajský soud v Ústí nad Labem.

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 4/VIII/2008 na svém VIII. zasedání dne 19. května 2008.

Část B

Kontrolní závěry z kontrolních akcí

07/17

Majetek státu a finanční prostředky poskytnuté na činnost vybraných organizací podporujících oblast tělovýchovy a sportu v České republice

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2007 pod číslem 07/17. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala Mgr. Zdeňka Profeldová.

Cílem kontroly bylo prověřit u vybraných organizací hospodaření s majetkem státu a finančními prostředky vynakládanými na činnosti v oblasti tělovýchovy a sportu z kapitoly státního rozpočtu 333 – *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* a zjistit, zda byla přijata nápravná opatření k odstranění nedostatků zjištěných předchozí kontrolou NKÚ č. 04/10 – *Prostředky státního rozpočtu určené k financování výdajů Národního programu rozvoje sportu pro všechny* (kontrolní závěr publikován v částce 1/2005 Věstníku NKÚ).

Kontroly byly podrobeny výdaje na sportovní reprezentaci, přípravu sportovních talentů a tělovýchovu, na financování programu reprodukce majetku, způsob přidělování finančních prostředků resortním sportovním centrům, hospodaření Vysokoškolského sportovního centra Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy s majetkem a finančními prostředky státu a na zabezpečení a způsob kontroly prováděné Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy u příjemců dotací.

Kontrola byla provedena v době od června 2007 do ledna 2008.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2005, 2006 a leden až září 2007; v případě věcných souvislostí také období předcházející a následující.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“);

Vysokoškolské sportovní centrum Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „VSC“);

Autoklub České republiky, Praha 1, Opletalova 29 (dále jen „AČR“);

Český svaz tělesné výchovy, Praha 6, Zátokova 100/2, (dále jen „ČSTV“);

Sdružení sportovních svazů České republiky, Praha 7, U Pergamenky 1511/3, (dále jen „SSS ČR“);

Tělovýchovná jednota Jiskra Bechyně, Bechyně, Písecká 358;
 TĚLOVÝCHOVNÁ JEDNOTA LOKOMOTIVA, České Budějovice, Třebízského 1;
 Tělovýchovná jednota LOKOMOTIVA Veselí nad Lužnicí, Veselí nad Lužnicí, Sokolská ul.;
 Tělovýchovná jednota Spartak Soběslav, Soběslav, Nová čp. 401/II.

Námítky proti kontrolnímu protokolu, podané VSC a SSS ČR, byly vypořádány rozhodnutím vedoucí skupiny kontrolujících. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách nebylo podáno.

Senát NKÚ (ve složení: Mgr. Zdeňka Profeldová – předseda, JUDr. Jan Holeček, Ing. Antonín Macháček – členové) na svém zasedání konaném dne 19. března 2008

schválil usnesením č. 07/17/02

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Postavení sportu je obecně upraveno zákonem č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, jako veřejně prospěšná činnost. Tento zákon dále stanovuje úkoly ministerstev, především MŠMT, při jeho podpoře.

MŠMT poskytovalo finanční prostředky účelově určené na sport a tělovýchovu:

- občanským sdružením, což jsou nestátní neziskové organizace (dále jen „NNO“) registrované jako samostatné právnické osoby u Ministerstva vnitra. Jsou zřízeny podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, a mají ve stanovách jako hlavní činnost provozování sportovních a tělovýchovných činností;
- resortním sportovním centřům (dále jen „RSC“), zřízeným podle zákona č. 115/2001 Sb., v resortu Ministerstva obrany (dále jen „MO“), Ministerstva vnitra (dále jen „MV“) a MŠMT (Vysokoškolské sportovní centrum – organizační složka státu);
- městům a obcím z programu *Podpora a rozvoj materiálně technické základny sportu a tělovýchovy*, vedeného v ISPROFIN pod číslem 233510 (dále jen „program 233510“).

V kontrolovaném období bylo vydáno na sport a tělovýchovu prostřednictvím rozpočtové kapitoly MŠMT celkem 5 585 120 tis. Kč, viz tabulka č. 1. Zkontrolováno bylo 359 584 tis. Kč, což je 6,4 %.

Tabulka č. 1 – Výdaje na sport a tělovýchovu z rozpočtové kapitoly MŠMT (v tis. Kč)

Výdaje na sport a tělovýchovu	2005	2006	1–9/2007	Celkem
Sportovní reprezentace (včetně VSC) – § 3411*	763 338	708 750	514 880	1 986 968
Ostatní TV činnost – § 3419*	863 899	1 316 440	608 592	2 788 931
Sport a tělovýchova celkem	1 627 237	2 025 190	1 123 472	4 775 899
Převody na RSC MO a MV**	259 289	262 350	287 582	809 221
Sport a tělovýchova vč. RSC	1 886 526	2 287 540	1 411 054	5 585 120

Zdroj: MŠMT – státní závěrečné účty za roky 2005 a 2006; finanční výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol za období 1–9/2007.

* Položka rozpočtové skladby – běžné i investiční výdaje

** Převody prostřednictvím rozpočtových opatření do příslušné kapitoly státního rozpočtu

Pozn.: Všechny právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění platném pro kontrolované období.

II. Kontrolou zjištěné skutečnosti

1. Cíle státní politiky ve sportu

Podle *Koncepce státní politiky ve sportu* schválené usnesením vlády ze dne 6. ledna 1999 č. 2 má vláda v gesci MŠMT za spolupráce věcně příslušných ministerstev mj. podporovat sportovní reprezentaci státu, pohybovou aktivitu mládeže, organizaci významných mezinárodních sportovních akcí na území ČR a účelnou investiční činnost v oblasti sportu.

MŠMT rozpracovalo koncepci do dvou základních dokumentů, které vláda následně schválila:

- *Zásady komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace včetně systému výchovy sportovních talentů*, schváleno usnesením ze dne 14. července 1999 č. 718 (dále jen „Zásady zabezpečení sportovní reprezentace“), které měly vytvořit zejména podmínky pro sportovní reprezentaci státu;
- *Národní program rozvoje sportu pro všechny*, schválen usnesením ze dne 5. ledna 2000 č. 17. Jeho cílem bylo změnit postupně pro co největší počet občanů ČR společenské i materiální podmínky ve prospěch celoživotního aktivního využívání účinných a bezpečných forem sportu nepoškozujících životní prostředí.

Vláda dále usnesením ze dne 9. července 2003 č. 673 schválila *Směry státní politiky ve sportu na léta 2004–2006* (dále jen „Směry státní politiky 2004–2006“), v nichž byl vytyčen strategický cíl, a to vytváření základních podmínek pro rozvoj sportu ve společnosti. Strategický cíl byl rozpracován do dílčích cílů pokrývajících široké spektrum sportovních aktivit.

MŠMT k naplnění cílů stanovených základními koncepčními dokumenty a podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla):

- vyhlásilo celkem osm programů státní podpory sportu a tělovýchovy, financovaných z běžných prostředků (neinvestiční dotace);
- zajišťovalo realizaci programu 233510;
- rozpočtovými opatřeními financovalo činnost RSC.

Od roku 2007 MŠMT nemá pro státní politiku ve sportu vládou schválený aktuální dokument na úrovni *Směrů státní politiky 2004–2006*.

2. Neinvestiční programy na poskytování dotací

U neinvestičních programů korespondovalo zaměření poskytovaných podpor s koncepčními materiály, až na podporu vědy a výzkumu, která byla zapracována do *Směrů státní politiky 2004–2006*. MŠMT vyhlásilo *Program IX – Věda a výzkum v oblasti sportu* až v roce 2007, ale nerealizovalo jej.

Finanční prostředky vyčleněné na běžné výdaje byly rozdělovány v rámci osmi programů:

- Program I – *Státní sportovní reprezentace*;
- Program II – *Sportovní centra mládeže*;
- Program III – *Sportovní talent*;
- Program IV – *Sportovní třídy*;
- Program V – *Národní program rozvoje sportu pro všechny*;
- Program VI – *Sport a škola*;
- Program VII – *Sport zdravotně postižených*;
- Program VIII – *Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení*.

Stanovené cíle programů jsou obecné, nejsou kvantifikovatelné a jejich plnění nelze objektivně vyhodnotit. Jako příklady lze uvést podporu přípravy a soutěžení sportovců (příp. talentované

mládeže); vytváření podmínek pro sportovní aktivity; popř. podporu, udržování a provozování sportovních a tělovýchovných zařízení. MŠMT obecně zhodnotilo plnění cílů programů za roky 1999 až 2003 pouze v rámci zpracování materiálu *Směry státní politiky 2004–2006* v roce 2003, v dalších letech plnění cílů programů nehodnotilo.

Většinu neinvestičních dotací MŠMT přiznávalo a realizovalo prostřednictvím tzv. „zastřešujících organizací“, což jsou NNO s celorepublikovou působností, do nichž se dobrovolně sdružují jednotlivé NNO.

Specifické podmínky čerpání a používání neinvestičních dotací MŠMT stanovilo v metodických pokynech, které byly v letech 2005 a 2006 součástí „rozhodnutí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR“ (dále také „rozhodnutí o neinvestiční dotaci“). Od roku 2007 byly podmínky pro příjemce stanoveny přímo rozhodnutím o neinvestiční dotaci. Pro jednotlivé vyhlášené programy vypracovalo MŠMT zásady, v nichž byly stanoveny principy a kritéria výběru žádostí k jejich realizaci. Uvedené dokumenty v některých případech nestanovovaly podmínky pro čerpání finančních prostředků dostatečně a správně. Např.:

- MŠMT v dokumentech použilo pojmy, které nebyly jednoznačně definovány (např. státní sportovní reprezentace, svazový a dobrovolný funkcionář, servisní zabezpečení);
- MŠMT nestanovilo možnosti i zákazy použití dotací jednoznačně. Např. ze *Zásad činnosti sportovních center mládeže* není zřejmé, zda je možné (případně v jakém poměru) z výdajů na program II financovat služby (internet, telefon, elektrickou energii, vodné, odvoz komunálního odpadu aj.), které nesouvisí s přípravou mladých sportovců. To umožnilo AČR z dotace ve výši 2 125 tis. Kč poskytnuté na program II vyplatit prostředky ve výši 247 tis. Kč na činnosti, které s přípravou mladých sportovců nesouvisely. Z dotace tak uhradil např. zpracování účetní agendy, nákup kancelářských a čistících potřeb či zálohu na vodu a elektrickou energii.

MŠMT vytvořilo pro rozdělování dotací systém expertních komisí. Zájem o dotace byl vyšší než alokované prostředky. Přidělování dotací na neinvestiční programy I až IV se uskutečňovalo podle bodového ohodnocení vybraných ukazatelů, což byly např. důležitost sportu a sportovní výsledky.

U programů V–VIII bylo v letech 2005–2007 poskytnuto 36,0 % až 64,5 % požadovaných prostředků. Ve vydaných rozhodnutích o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na programy V až VIII, kde žadatelé předkládali projekt, přiznávalo MŠMT částky nižší než požadované, a to bez úpravy projektu a bez specifikace položek, na které je takto snížená dotace poskytnuta. Žadatelé zpracovali kontrolované projekty obecně, nevyplýval z nich rozsah jednotlivých činností ani náklady na ně určené.

Tabulka č. 2 – Porovnání požadavků s přidělenými prostředky u programů V–VIII

(v tis. Kč)

Programy V–VIII	2005	2006	2007	Celkem
Žádosti	625 072	847 778	699 065	2 171 915
Rozhodnutí	224 758	515 350	451 000	1 191 108
Podíl	36,0 %	60,8 %	64,5 %	54,8 %

V období od roku 2005 do září 2007 bylo vyčerpáno na neinvestiční programy I–VIII celkem 2 991 102 tis. Kč. Z toho byly kontrolovány dotace v objemu 81 976 tis. Kč, tj. 2,7 %. V čerpání prostředků byly zjištěny následující nedostatky:

- a) ČSTV jako příjemce dotací na program VIII odpovídající za jejich hospodárné a účelné použití dle vydaných rozhodnutí o neinvestiční dotaci poskytl dotační prostředky jednotlivým tělovýchovným jednotám a sportovním klubům na základě neúplných fakturačních dokladů, bez soupisů provedených prací a dodávek. Z těchto podkladů nebylo zřejmé, na jaké práce a dodávky

- byla dotace poskytnuta, jaký objekt a v jakých cenách byl opravován, v jakém rozsahu apod. ČSTV takto poskytl 535 tis. Kč v roce 2005 a 495 tis. Kč v roce 2006.
- b) AČR neměl v roce 2006 u dotace na program VIII některé doklady, prokazující využití státní dotace, označené číslem rozhodnutí, ke kterému se vztahovaly.
- c) SSS ČR porušilo rozpočtovou kázeň dle ustanovení § 44 zákona č. 218/2000 Sb. tím, že v roce 2006 použilo neinvestiční prostředky v celkové výši 288 tis. Kč na účely zakázané v metodickém pokynu, např. na úhradu darů a financování reklamní a propagační činnosti. Dále SSS ČR v roce 2006 doložilo čerpání dotace účetními doklady, které neobsahovaly náležitosti stanovené v ustanovení § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a to u programu I ve výši 215 tis. Kč a u programu V ve výši 50 tis. Kč.

U kontrolovaných akcí nemělo SSS ČR všechny doklady, jež prokazují využití státní dotace, označené číslem rozhodnutí, ke kterému se vztahovaly.

3. Program 233510

Hlavním cílem programu 233510 bylo udržovat a vytvářet technické podmínky k zabezpečení nekomerčních oblastí sportu pro všechny a pro přípravu státní sportovní reprezentace včetně talentované mládeže. Současně měla být zajišťována přístupnost sportovišť co největšímu počtu sportovců, a to i zdravotně postiženým občanům. Program byl určen pro podporu akcí investičního charakteru, případně akcí údržby a modernizace majetku; preferoval rekonstrukci a modernizaci stávajících sportovních zařízení oproti budování nových staveb.

Program 233510 se členil do roku 2006 na dva podprogramy 233512 a 233513, od roku 2006 se rozšířil o další dva podprogramy 233514 a 233515:

233512 – *Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovních organizací;*

233513 – *Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovní reprezentace;*

233514 – *Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny Mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009;*

233515 – *Státní pomoc při obnově území postiženého povodní v roce 2006.*

Cíle programu byly v dokumentaci schválené Ministerstvem financí (dále jen „MF“) v roce 2003 stanoveny pouze obecně, což bylo v dokumentaci programu zdůvodněno následujícími slovy: ... *v takto složité struktuře sportovního prostředí ... je obtížné stanovit na několik roků dopředu konkrétní počty sportovních zařízení obnovovaných ... Proto nastává pro MŠMT úkol ve všech krajích zajistit zpracování jednotné pasportizace sportovních zařízení, na základě které budou upřesňovány technické ukazatele cílů programu 233510.*

MŠMT do ukončení kontroly NKÚ pasportizaci sportovních zařízení nezpracovalo. Program 233510 by měl být vyhodnocen po ukončení, tzn. v roce 2009.

Pro realizaci programu 233510 vypracovalo MŠMT dokumentaci a zásady, které v otázce spolufinancování neodpovídaly *Zásadám vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy*, schváleným vládou České republiky usnesením ze dne 7. února 2001 č. 114. Zde je pro spolufinancování při poskytování dotací NNO uvedeno: *Dotace se poskytuje do 70 % rozpočtových výdajů na schválený projekt. V odůvodněných případech může ústřední orgán doporučený procentní podíl dotace na projektu zvýšit.*

MŠMT umožnilo zvýšit doporučený procentní podíl dotace NNO nejen pro odůvodněné případy, ale stanovilo vyšší než doporučené podíly pro celé skupiny vymezené charakterem akcí a náklady na jejich realizaci. Z dokumentace programu 233510 vyplývá, že spoluúčast pří-

jemců dotací je jedním z hodnotících kritérií, ale nemusí být uplatněna pro každého příjemce. V textové části dokumentace je spoluúčast žadatelů strukturována do skupin podle nákladů akce, jejího charakteru a kategorie příjemce. Dokumentaci programu 233510 s možností financovat téměř každého žadatele bez jeho spoluúčasti schválilo MF.

MŠMT doložilo skutečnou finanční spoluúčast v rámci celých podprogramů v letech 2005 a 2006. V podprogramu 233512 byla účast státního rozpočtu v těchto letech 74,3 %, resp. 72,0 %, u podprogramu 233513 pak 96,4 %, resp. 94,6 %.

V náhodně vybraném vzorku 8 podporovaných akcí v roce 2005 (vzorek o velikosti 4 % ze schválených akcí) a 8 podporovaných akcí v roce 2006 (vzorek 6 % z počtu schválených akcí) se účast státního rozpočtu pohybovala mezi 46 až 100 %. Bez vlastní spoluúčasti bylo 6 akcí, tj. 37,5 % dotovaných akcí z tohoto náhodného vzorku.

Na program 233510 MŠMT poskytlo v letech 2005 až 2007 celkem 2 445 220 tis. Kč. Finanční požadavky na podprogramy 233512 a 233513 byly ve stejném období uspokojeny od 12,3 % do 42,9 %.

Tabulka č. 3 – Porovnání požadavků s přidělenými prostředky u podprogramů 233512 a 233513

(v tis. Kč)

Podprogram 233512	2005	2006	2007	Celkem
Žádosti	2 033 400	2 670 300	3 355 800	8 059 500
Rozhodnutí	450 000	329 200	418 100	1 197 300
Podíl	22,1 %	12,3 %	12,5 %	14,9 %
Podprogram 233513	2005	2006	2007	Celkem
Žádosti	296 300	447 200	438 800	1 182 300
Rozhodnutí	127 100	121 200	130 000	378 300
Podíl	42,9 %	27,1 %	29,6 %	32,0 %

Při kontrole čerpání prostředků ze státního rozpočtu na MŠMT a u vybraných příjemců na akce v objemu 71 668 tis. Kč, tj. 2,9 % z dotací na program 233510, bylo zjištěno:

- a) V roce 2006 po jarních záplavách vláda svým usnesením ze dne 24. května 2006 č. 604 uložila ministryni školství, mládeže a tělovýchovy zpracovat podprogram zaměřený na obnovu území po povodni s alokací do 23 700 tis. Kč. MŠMT však v roce 2006 žádnou akci nerealizovalo a prostředky převedlo do rezervního fondu. Jako důvod uvedlo *narušení schvalovacího procesu v souvislosti se změnami vlády po volbách do PSP ČR v červnu 2006*. Žádost MŠMT o vyvedení finančních prostředků z rezervního fondu a o změnu jejich určení byla schválena usnesením vlády ze dne 14. 11. 2007 č. 1296.
- b) MF v roce 2007 posílilo program o částku 882 078 tis. Kč na 145 akcí – týkajících se sportovních zařízení – převedených z kapitoly státního rozpočtu *Všeobecná pokladní správa* (dále jen „VPS“), což byla vyšší částka, než bylo státním rozpočtem stanoveno pro podprogramy 233512 a 233513 (548 100 tis. Kč na 184 akcí). MŠMT zahrnulo jmenovité akce financované z VPS do programu 233510 a stanovilo, že se na všechny plně vztahují podmínky tohoto programu. MF následně převedlo akce v objemu 735 650 tis. Kč zpět do kapitoly VPS a v kapitole MŠMT zůstala pouze menší část v hodnotě 146 428 tis. Kč.

Z porovnání akcí, které byly v roce 2007 navrženy v rámci podprogramů 233512 a 233513, a akcí navržených k financování z kapitoly VPS vyplývá, že:

- na jednu akci podprogramu MŠMT byla přiznána nižší průměrná dotace (2 979 tis. Kč) než na obdobnou akci financovanou z VPS (6 083 tis. Kč);

- na základě rozhodnutí MF má MŠMT zařazovat akce obcí a měst pouze výjimečně, a to jen projekty na rekonstrukce a modernizace, s účastí státního rozpočtu max. 40 až 50 % podle výše celkových nákladů. Podle seznamu akcí dotovaných z VPS jsou obce a města častými příjemci dotací. Jejich finanční spoluúčast z předložených materiálů nevyplývá a charakter akcí není z názvu akce jednoznačný.
- Výběr dotovaných akcí z kapitoly MŠMT probíhal v roce 2007 víceetapově, za účasti expertních komisí, s využitím kritérií a se zohledněním priorit stanovených programem. Financování akcí prostředky z VPS se vymyká systému uplatňovanému MŠMT.
- c) V jednom kontrolou zjištěném případě MŠMT nepostupovalo podle zásad programu 233510, kde je uvedeno: *Každá NNO na úrovni základního organizačního článku ... může požádat v daném roce o dotaci pouze na jednu akci.* Zjištěnému příjemci poskytlo MŠMT v jednom rozpočtovém roce opakovaně dotace na více akcí, a to v roce 2005 na 2 akce (5 034 tis. Kč), 2006 na 4 akce (21 352 tis. Kč) a 2007 na 2 akce (8 293 tis. Kč). Tento příjemce obdržel současně v každém roce navíc dotaci i z VPS.
 - d) SSS ČR při čerpání investičních dotací na šest kontrolovaných akcí nepostupovalo v souladu s vydanými rozhodnutími o účasti státního rozpočtu na financování akcí. Např. neoznačovalo doklady o čerpání dotace účelovým znakem, ve dvou případech nedodrželo termín realizace akce, jednou nedodrželo termín podání žádosti o změnu rozhodnutí a v jednom případě nedodrželo podmínky rozhodnutí, pokud jde o minimální zapojení vlastních zdrojů.

4. Resortní sportovní centra

RSC jsou odborná servisní pracoviště MŠMT, MO a MV, zajišťující komplexní podmínky pro dlouhodobou přípravu vybraných vrcholových sportovců ke státní sportovní reprezentaci. Cílem RSC je podle zákona č. 115/2001 Sb. zabezpečovat vytváření potřebných předpokladů pro přípravu sportovních talentů a pro státní sportovní reprezentaci. Podle *Zásad zabezpečení sportovní reprezentace* mají vytvářet pro sportovní reprezentaci organizační, materiální, sociální, personální, zdravotní a sportovně-technické podmínky.

Pravidla pro financování RSC stanovuje MŠMT po dohodě se zástupci zúčastněných resortů v zásadách a prováděcích pokynech. MŠMT v kontrolovaném období převádělo finanční prostředky pro RSC rozpočtovými opatřeními do rozpočtu VSC, MO a MV. Usnesení vlády ze dne 14. července 1999 č. 718 uložilo ministři školství, mládeže a tělovýchovy *koordinovat rozdělování finančních prostředků vyčleněných v rozpočtové kapitole MŠMT pro resortní sportovní centra v komisi vytvořené z náměstků ministrů školství, mládeže a tělovýchovy, obrany a vnitra*. Koordinaci resortních center ukládá MŠMT i ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 115/2001 Sb.

MŠMT se nepodařilo prosadit, aby se RSC řídila jednotnými pravidly. Posledními pravidly přijatými zástupci MO a MV byly *Zásady činnosti resortních sportovních center* a prováděcí pokyny, které MŠMT vydalo dne 25. června 2001 (dále jen „Zásady 2001“). V roce 2003 MŠMT připravilo návrh novelizovaných zásad a prováděcích pokynů (dále jen „Zásady 2003“), které jsou závazné pro VSC, ale ani MO, ani MV je nepřijalo. V současné době se připravuje novela zásad na čtyřleté období (2009–2012) cyklu mezi olympijskými hrami, včetně stanovení finančních potřeb.

U pravidel pro poskytování finančních prostředků RCS byly zjištěny některé nedostatky. MŠMT např. stanovilo:

- v zásadách 2001 i 2003 možnost uzavřít pracovní poměr na dobu určitou, nejdéle na období čtyř let (zpravidla jeden cyklus olympijských her). Tím byla překročena maximální povolená

délka dva roky pro takto uzavíraný pracovní poměr, aniž by pro toto překročení byly splněny podmínky stanovené ustanovením § 30 odst. 3 písm. c) zákona č. 65/1965 Sb., resp. § 39 odst. 4 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce;

- v Zásadách 2003 možnost vyplácet stipendia i středoškolákům, což neumožňuje žádný právní předpis;
- v Zásadách 2003 některé pojmy bez jejich bližší specifikace, např. poskytnout *povolené podpůrné prostředky*.

Na činnost všech RSC poskytlo MŠMT v letech 2005 až 2007 celkem 1 024 567 tis. Kč, z toho převedlo na RSC MO a MV 809 221 tis. Kč a na VSC 215 346 tis. Kč. Při kontrole čerpání neinvestičních prostředků VSC v objemu 205 940 tis. Kč, tj. 95,6 % z prostředků poskytnutých VSC celkem, byly zjištěny následující nedostatky:

- Podle Zásad 2003 má být zařazení sportovců do RSC potvrzeno smlouvou uzavřenou mezi RSC a sportovcem. Splnění této povinnosti VSC nedoložilo u 5 sportovních sekcí, tj. u cca 75 sportovců.
- VSC přesto, že neuzavřelo písemné smlouvy předepsané Zásadami 2003, vyplácelo sportovcům finanční požitky ze Zásad 2003 vyplývající. Např. vyplatilo paušální náhrady stravy sportovcům, kteří byli vedeni jako skupina „mládež“, a to 560 tis. Kč v roce 2005 a 395 tis. Kč v roce 2006, celkem 955 tis. Kč. Paušální náhrady stravy vyplácelo VSC sportovcům v rozporu se Zásadami 2003 i za období pracovního volna a za dobu čerpání dovolené.
- VSC v rozporu se Zásadami 2003 neuzavřelo všechny pracovní smlouvy v souladu se zákonem č. 65/1965 Sb., od 1. ledna 2007 zákonem č. 262/2006 Sb.; např. nemělo se všemi instruktory a sportovci zařazenými do funkce sportovního instruktora uzavřít pracovní poměr; nebyla plněna podmínka u trenérů a dalších pracovníků uzavřít pracovní poměr na dobu určitou, a to na dobu nejvýše 2 let ode dne vzniku pracovního poměru; pracovní smlouvy neobsahovaly údaje o rozvržení pracovní doby.
- VSC vyplácelo sportovcům stipendia, aniž by jejich výši schválila ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, jak požadují Zásady 2003; dále v letech 2004 až 2007 vyplatilo stipendia v celkové výši 146 tis. Kč studentům středních a vyšších škol, což sice Zásady 2003 umožnily, avšak neumožňuje to žádný právní předpis.
- VSC v rozporu se zákonem č. 218/2000 Sb. poskytovalo v hotovosti zálohy na drobné a neodkladné výdaje na období delší, než je přípustné dle ustanovení § 67 tohoto zákona; poskytovalo v hotovosti zálohy zaměstnancům, se kterými neuzavřelo dohodu o hmotné odpovědnosti.
- VSC neoprávněně kompenzovalo příjmy a výdaje, když v roce 2005 sportovcům, kterým bylo poskytnuto ubytování, byla o tuto částku snížena paušální náhrada stravného.

VSC nesplnilo povinnost zaměstnávat osoby se zdravotním postižením, danou zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. V roce 2006 zajistilo plnění odvodem povinného podílu 126 tis. Kč do státního rozpočtu, tj. postupem, který je organizačním složkám státu zakázán ustanovením § 81 odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb.

VSC nemělo uzavřeny dohody o hmotné odpovědnosti, resp. dohody o odpovědnosti, s vedoucím skladu a vedoucími sekcí (případně dalšími pracovníky) podle příslušných ustanovení zákoníku práce.

VSC nepostupovalo podle zákona č. 563/1991 Sb. a zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, neboť nedoložilo provedení inventarizace majetku k 31. 12. 2005 v celkové hodnotě 34 373 tis. Kč a k 31. 12. 2006 v celkové hodnotě 36 404 tis. Kč, a rovněž nedoložilo provedení inventarizace pokladen za období 2005 až 2007.

5. Kontrola poskytnutých dotací

Finanční kontrola se na MŠMT v kontrolovaném období 2005 až 2007 řídila zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), a prováděcí vyhláškou k zákonu o finanční kontrole č. 416/2004 Sb.

Jak vyplývá z tabulky č. 4, MŠMT provedlo deset kontrol v roce 2005, osm v roce 2006 a do konce září 2007 pouze jednu kontrolu. Počet kontrol je nedostatečný a má klesající tendenci.

Tabulka č. 4 – Porovnání počtu vydaných rozhodnutí a provedených kontrol

Skutečnost	2005	2006	1–9/2007
Rozhodnutí celkem (ks)	384	467	226
Celkem provedeno kontrol	10	8	1
Podíl kontrol na počtu rozhodnutí	2,6 %	1,7 %	0,4 %

Zdroj: podklady MŠMT za odbor 50 a odbor investic.

AČR písemnými protokoly nebo zápisy nedoložil kontroly provedené u sdružených objektů ani při kontrolní akci č. 04/10, ani v rámci této kontrolní akce.

Funkci útvaru interního auditu u VSC měla nahradit veřejnosprávní kontrola, prováděná MŠMT dle ustanovení § 8 a 29 zákona č. 320/2001 Sb., což MŠMT zapracovalo do *Směrnice ke kontrolní činnosti a dozoru v resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy* č. j. 21 823/2004-M 1. V kontrolovaném období MŠMT u VSC žádný audit neprovedlo.

6. Přijetí nápravných opatření k odstranění nedostatků zjištěných kontrolní akcí NKÚ č. 04/10

Vláda ČR projednala kontrolní závěr 04/10 dne 16. března 2005 a pod č. 310 vydala usnesení ke kontrolnímu závěru Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 04/10 – *Prostředky státního rozpočtu určené k financování výdajů Národního programu rozvoje sportu pro všechny*. Vláda uložila ministryni školství, mládeže a tělovýchovy realizovat opatření zpracovaná MŠMT, která jsou obsažena v předkládací zprávě k tomuto usnesení.

I když MŠMT jednorázová opatření k nápravě vesměs realizovalo, ke zlepšení situace v kontrolní činnosti došlo pouze přechodně v roce 2005 a částečně v roce 2006. Vnitřní kontrolní systém má podle zákona o finanční kontrole včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní, finanční, právní a jiná rizika vznikající v souvislosti s plněním schválených záměrů a cílů. Kontrolní systém MŠMT není vzhledem k nedostatečnému počtu kontrol schopen uvedené funkce plnit.

I tato kontrolní akce opakovaně zjistila nesystémové financování oblasti sportu a tělovýchovy jak z kapitoly státního rozpočtu MŠMT, tak i prostřednictvím rozpočtové kapitoly VPS.

III. Shrnutí

MŠMT nemá od roku 2007 pro státní politiku ve sportu vládou schválený aktuální dokument na úrovni *Směrů státní politiky 2004–2006*. Cíle programů vyhlášených MŠMT nejsou stanoveny v kvantifikovatelné podobě nebo jiným jasně formulovaným způsobem, což neumožňuje jejich vyhodnocení. Cíle nesledují výkonové ukazatele a nemají stanovené hodnoty, kterých má být dosaženo.

Při kontrole byly zjištěny některé rizikové faktory, které ovlivnily účelnost a hospodárnost čerpání státních prostředků:

- absence průběžného hodnocení neinvestičních programů;
- nedostatečně stanovená pravidla pro čerpání neinvestičních dotací;
- poskytování dotací na neinvestiční programy na základě obecně zpracovaných projektů, tj. bez stanoveného rozsahu činností a nákladů na ně;
- porušení rozpočtové kázně použitím neinvestičních dotací k jinému účelu, než na který byly poskytnuty;
- nezpracovaná pasportizace sportovních zařízení;
- nesystémové financování oblasti sportu a tělovýchovy i prostřednictvím rozpočtové kapitoly VPS;
- zastaralost a neúplnost zásad pro činnost RSC;
- nedostatečná kontrola prováděná MŠMT.

07/18

Prostředky státního rozpočtu vynaložené na Program sociální prevence a prevence kriminality

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2007 pod číslem 07/18. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ MVDr. Rudolf Němeček.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s prostředky státního rozpočtu určenými na realizaci *Programu sociální prevence a prevence kriminality*.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2005 a 2006, v případě věcných souvislostí i období navazující. Kontrola byla provedena v období od září 2007 do ledna 2008.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo práce a sociálních věcí; Ministerstvo vnitra; Ministerstvo financí; statutární město Brno; statutární město Děčín; statutární město Havířov; statutární město Ostrava; statutární město Plzeň; statutární město Ústí nad Labem; město Orlová; město Osek; DĚTSKÉ KRIZOVÉ CENTRUM, o. s., Praha 4-Michle, V Zápolí 1250/21; Diakonie husitská – STROM, Praha 5-Lužiny, Amforova 1885; Diecézní charita Litoměřice, Litoměřice, Dómské náměstí 10/10; Dobrovolnické centrum, o. s., Ústí nad Labem, Prokopa Diviše 1605/5; Elim, křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii Opava, Rolnická 21A, Opava 5-Kateřinky; Charitní sdružení Děčín, Děčín IV, Husovo nám. 99/13; KOFOEDOVA ŠKOLA, občanské sdružení, Ostrava-Hrabůvka, Hasičská 550/50; Kolpingova rodina Praha 8, Bohnická 32/3, Praha 8; Modrá linka (Centrum a linka důvěry pro děti a mládež), Brno, Lidická 50; Most k naději, Most, Jilemnického 1929; Na počátku, Brno, Soběšická 60; „Plán B“, Brno, Švermova 19; Programy občanské pomoci a sociální intervence, Děčín-Bělá, Saská 2; RATOLEST BRNO, OBČANSKÉ SDRUŽENÍ, Brno, Kozí 2; ROZKOŠ bez RIZIKA, Brno, Vlhká 10; Sdružení Linka bezpečí, Praha 8-Bohnice, Ústavní 91/95; Sdružení pěstounských rodin, Brno, Anenská 10; SHM Klub Plzeň, Křimická 73, 318 01 Plzeň-Skvrňany; SOKRATES Ústí nad Labem, o. s., Ústí nad Labem, Prokopa Diviše 1605/5; SOKRATES 2, Ústí nad Labem, Keplerova 728/48; Spirála, Ústí nad Labem-Skorotice, K Chatám 22.

Námítky proti kontrolnímu protokolu nepodala žádná z kontrolovaných osob.

Kolegium NKÚ na svém VI. zasedání, konaném dne 31. března 2008,

schválilo usnesením č. 4/VI/2008

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Strategie prevence kriminality na léta 2004–2007 (dále jen „Strategie prevence“) byla schválena usnesením vlády ze dne 28. dubna 2004 č. 393. Tímto usnesením vláda České republiky mj. uložila ministru vnitra a ministru práce a sociálních věcí „vyčleňovat v příslušných letech v resortních rozpočtových kapitolách státního rozpočtu České republiky finanční prostředky na

resortní programy prevence kriminality“. Ministru financí vláda uložila „vyčleňovat každoročně v rozpočtové kapitole *Všeobecná pokladní správa* při sestavování návrhu státního rozpočtu České republiky finanční prostředky na rozvoj prevence kriminality na místní úrovni a na mezi-resortní specifické projekty v příslušných letech“.

Systém prevence kriminality je koordinován Republikovým výborem pro prevenci kriminality (dále jen „Republikový výbor“), zřízeným při Ministerstvu vnitra (dále jen „MV“) usnesením vlády ze dne 3. listopadu 1993 č. 617, o projednání koncepce a programu prevence kriminality. Republikový výbor má 20 členů. Je v něm mj. zastoupeno Ministerstvo financí (dále jen „MF“), Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) a Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky (dále jen „RV KPP“). Předsedou výboru je ministr vnitra. Republikový výbor schvaluje žádosti o dotace na projekty prevence kriminality předložené obcemi, městy a statutárními městy (dále jen „obce“). Z hlediska cílových skupin jde o projekty zaměřené na děti a mládež, sociálně vyloučené skupiny a komunity a oběti trestných činů, včetně obětí domácího násilí. Kontrola byla zaměřena na *Program sociální prevence a prevence kriminality*.

MPSV podporovalo činnost nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“) poskytujících sociální služby občanům v obtížné životní situaci a rozvoj poskytování zvláštních sociálních služeb v sociálně vyloučených komunitách. Usnesením vlády ze dne 9. června 2004 č. 586 uložila vláda ministru vnitra a ministru práce a sociálních věcí rozpracovat hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO do resortních dotačních programů. MPSV vydalo metodiku pro poskytování dotací ze státního rozpočtu NNO pro rok 2005 a pro rok 2006. MV pro roky 2005 a 2006 zpracovalo *Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu obcím na výdaje realizované v rámci Strategie prevence kriminality* a dále *Věcné, časové a finanční podmínky o účasti státního rozpočtu na financování akcí programů reprodukce majetku*.

Usnesením vlády ze dne 7. února 2001 č. 114, o Zásadách vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy (dále jen „Zásady vlády č. 114“), byly stanoveny podmínky pro poskytování a čerpání prostředků státního rozpočtu na programy a vymezeny základní oblasti finanční spoluúčasti státu.

Poskytování dotací ze státního rozpočtu na financování programů upravují zejména § 12 až 19 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

Pozn.: Všechny právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Finanční prostředky vyčleněné na *Program sociální prevence a prevence kriminality* v letech 2005 a 2006

V rozpočtu MPSV, MV a v kapitole státního rozpočtu *Všeobecná pokladní správa* (dále jen „kapitola VPS“) byly vyčleňovány finanční prostředky na resortní programy prevence kriminality, na rozvoj prevence kriminality na místní úrovni a na meziresortní specifické projekty.

Tabulka č. 1 – Finanční prostředky na Program sociální prevence a prevence kriminality – rok 2005 (v tis. Kč)

Kapitola	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
313 – MPSV	254 186	263 586	262 755
314 – MV	3 900	72 132	67 347
398 – VPS	80 000	12 462	12 462

Zdroj: závěrečné účty kapitol státního rozpočtu.

Tabulka č. 2 – Finanční prostředky na Program sociální prevence a prevence kriminality – rok 2006 (v tis. Kč)

Kapitola	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
313 – MPSV	228 767	231 767	221 598
314 – MV	3 900	61 598	71 414
398 – VPS	80 000	19 495	14 476

Zdroj: závěrečné účty kapitol státního rozpočtu.

Ve schváleném rozpočtu MV v ukazateli *Program sociální prevence a prevence kriminality* na rok 2005 a rok 2006 byly vyčleňovány finanční prostředky na podporu preventivních projektů realizovaných útvary MV nebo Policie ČR. Upravený rozpočet zahrnoval finanční prostředky na projekty realizované NNO a na program ev. č. 214 050 – *Podpora prevence kriminality na regionální úrovni* (rozpočtované v nulové hodnotě a v průběhu roku navýšené z kapitoly VPS).

MPSV v roce 2006 navýšilo rozpočet na *Program sociální prevence a prevence kriminality* o 3 000 000 Kč. V průběhu roku 2006 MPSV oproti rozpočtu po změnách ke konci roku 2006 vykázalo čerpání o 10 169 000 Kč nižší. Nevyužitou částku vrátilo do státního rozpočtu.

Z celkového objemu finančních prostředků poskytnutých v letech 2005 a 2006 na projekty v *Programu sociální prevence a prevence kriminality* byly zkontrolovány finanční prostředky ve výši 288 001 579 Kč.

V roce 2005 MPSV poskytlo dotace na 427 projektů a v roce 2006 to bylo 340 projektů. Nižší počet podpořených projektů v roce 2006 vznikl vlivem metodické změny, kdy ze sociální prevence byly vyřazeny „azylové domy pro jednotlivce“, terénní programy, nízkoprahová denní centra pro osoby bez přístřeší a sociální poradenství, podporované od roku 2006 v rámci grantového řízení z prostředků *Evropského sociálního fondu*. Ze 30 projektů *Fondu ohrožených dětí* podpořených v roce 2005 MPSV od roku 2006 převedlo 28 projektů do oblasti podpory rodiny.

Od 1. ledna 2007, kdy nabyl účinnosti zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, došlo k systémové změně a dotace na sociální služby nejsou poskytovány na projekt, ale jsou určeny na konkrétní druh služby.

V roce 2005 MV poskytlo dotace na 179 projektů a v roce 2006 na 204 projektů. Jednalo se o projekty jak investičního, tak i neinvestičního charakteru.

Z celkového počtu 96 kontrolovaných projektů, realizovaných 28 kontrolovanými osobami, bylo splnění stanovených cílů zjištěno u 75 projektů. V ostatních případech bylo splnění cílů vyjádřeno počtem poskytnutých služeb.

2. Nedostatky při vydávání rozhodnutí o poskytnutí dotace

- V roce 2005 a v roce 2006 MPSV obdrželo žádosti o dotace na projekty od farních a oblastních charit, které jsou samostatnými církevními právními osobami s vlastní právní subjektivitou. Kontrolou bylo zjištěno, že v rozhodnutích MPSV o poskytnutí dotací na konkrétní projekt nebyly jako příjemci dotací uvedeny farní a oblastní charity, ale tzv. zastřešující organizace diecézní a arcidiecézní charity, které nebyly žadateli o dotace. Na jejich účet MPSV poskytovalo finanční prostředky. Vyúčtování dotací neprováděly diecézní a arcidiecézní charity, neboť se na realizaci projektů nepodílely, ale koneční příjemci dotací (farní a oblastní charity). Obdobně MPSV postupovalo při poskytování dotací jiné zastřešující organizaci, kde žádosti podávaly oblastní spolky.

MPSV k plnění podmínek rozhodnutí o poskytnutí dotací, odpovědnosti za dodržení účelu a hospodárnému použití dotací zavázalo organizace, které se na realizaci projektů nepodílely. **Důsledkem chybného postupu MPSV bylo, že organizace, které byly konečnými příjemci dotací a realizátory projektů, nebyly ze strany MPSV zavázány k plnění podmínek uvedených v rozhodnutích ani nepodléhaly jeho kontrole.** MPSV v roce 2005 takto vydalo 126 rozhodnutí o dotacích v celkové částce 58 816 335 Kč, v roce 2006 vydalo 119 rozhodnutí v částce 73 630 600 Kč.

- **MPSV ve všech rozhodnutích o poskytnutí dotací roku 2005** uvedlo účelové určení dotace na poskytování sociálních služeb a výši poskytované dotace. V rozhodnutí o poskytnutí dotace mj. stanovilo, že příjemce je povinen dodržovat strukturu projektu. **Skladbu nákladů u poskytované dotace neurčilo.** Na tento nedostatek upozorňoval NKÚ v kontrolním závěru z kontrolní akce č. 03/01 – *Hospodaření s prostředky státního rozpočtu vynakládanými na podporu národnostních menšin*, uveřejněném v částce 3/2004 Věstníku NKÚ. Tento nedostatek MPSV odstranilo až v rozhodnutích roku 2006, kde dotace členilo na osobní a provozní náklady.
- **Obce podávaly žádosti o poskytnutí neinvestičních dotací na MV**, kde Republikový výbor rozhodl o poskytnutí dotací. Po schválení žádostí MV zaslalo MF požadavek na vydání rozhodnutí o poskytnutí dotací, kde uvedlo souhrnnou výši dotací pro jednotlivé obce, avšak bez označení projektů a částek. Finanční prostředky obdržely obce prostřednictvím krajských úřadů. Příjemci dotací vyúčtovali poskytnuté dotace prostřednictvím krajských úřadů, které souhrnně zúčtovaly dotace s MF. Příjemci dotací zasílali na MV finanční vyhodnocení, která obsahovala podrobnější údaje o čerpání dotací na projekty. **Vzhledem k tomu, že MV nevydávalo rozhodnutí o poskytnutí dotací, nebylo oprávněno u příjemců dotací provádět následnou kontrolu použití prostředků státního rozpočtu.**

Tento komplikovaný způsob financování byl změněn usnesením vlády ze dne 25. července 2007 č. 841, ke kontrolnímu závěru Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 06/24 – *Prostředky státního rozpočtu zahrnuté do kapitoly Všeobecná pokladní správa*, které uložilo ministru financí „... promítnout přesuny výdajů z rozpočtové kapitoly VPS do příslušných rozpočtových kapitol...“.

3. Překročení stanoveného procenta spoluúčasti prostředků státního rozpočtu na financování projektu

Kontrolou vyúčtování dotací bylo zjištěno, že některé organizace obdržely dotace na jeden projekt jak od odboru sociálních služeb MPSV, tak od úřadů práce, tj. v rámci kapitoly státního rozpočtu 313 – *Ministerstvo práce a sociálních věcí*. Po sečtení dotací u níže uvedených projektů došlo k překročení procenta spoluúčasti prostředků ze státního rozpočtu, které bylo stanoveno v rozhodnutích o poskytnutí dotace, a tím i k nedodržení jedné z podmínek rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Tabulka č. 3 – Přehled o souběhu dotací na projekty Programu sociální prevence a prevence kriminality (v Kč)

Rok	Projekt č.	Náklady	Dot. odb. soc. služeb	Dot. úřadu práce	Dotace celkem	Rozh. %	Skut. %	Překročená částka
2005	S0509/501	2 234 252	613 300	64 900	678 200	28	30	52 610
2005	S0776/002	740 773	290 300	41 997	332 297	40	45	35 988
2005	S0147/017	1 283 040	567 400	113 400	680 800	46	53	90 601
2005	S0122/003	3 408 898	745 700	332 927	1 078 627	22	32	328 669
2005	S0068/001	20 550 000	4 355 000	1 966 108	6 321 108	22	31	1 800 108
2005	P0002/001	1 094 900	434 100	27 000	461 100	40	42	23 140
2005	P0027/001	7 534 249	5 000 000	1 084 325	6 084 325	76	82	358 296
2005	S0544/002	1 272 650	737 400	389 090	1 126 490	58	89	388 353
2006	S0509/501	2 372 052	688 400	47 000	735 400	28	31	71 226
2006	S0407/003	1 922 704	982 600	90 302	1 072 902	54	56	34 642
2006	S0776/002	298 617	189 700	16 017	205 717	64	69	14 602
CELKEM								3 198 235

Zdroj: podklady z vyúčtování u MPSV a z kontrolního protokolu.

V rozhodnutích o poskytnutí dotace na rok 2005 a na rok 2006 stanovilo MPSV tyto podmínky:

„Podíl dotace z kapitoly MPSV státního rozpočtu je na výše uvedený projekt právě ... % (individuálně stanovené procento na každý projekt) nákladů projektu.“

„... nesmí použitá částka dotace přesáhnout stanovený procentní podíl dotace ...

V případě vykázaného vyššího podílu musí příjemce prostředky, připadající na překročený podíl v rámci vyúčtování dotace, vrátit do státního rozpočtu ČR ...“.

V § 3 zákona č. 218/2000 Sb. je mj. stanoveno:

„Pro účely tohoto zákona se rozumí ...

e) neoprávněným použitím peněžních prostředků státního rozpočtu ... jejich výdej, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem, rozhodnutím ...“.

Přestože si MPSV bylo vědomo tohoto problému, nesjednalo nápravu nedostatků souvisejících s překračováním stanoveného procenta spoluúčasti prostředků státního rozpočtu. Dotace tak poskytovalo za stejných podmínek za oba sledované roky. Kontrola NKÚ zjistila, že částka spoluúčasti státního rozpočtu byla překročena o 3 198 235 Kč.

4. Poskytování dotací obecně prospěšným společnostem

a) V ustanovení § 18 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, je mj. stanoveno:

„(1) Při zajišťování své činnosti se obecně prospěšná společnost může ucházet také o dotace ze státního rozpočtu...“

(2) Dotace z prostředků státního rozpočtu může být obecně prospěšné společnosti poskytnuta na stejnou činnost nebo stejný projekt pouze z jednoho místa.“

Kontrolou vyúčtování dotací bylo zjištěno:

- Obecně prospěšná společnost poskytující pomoc dětem a mládeži v žádosti na MPSV o dotaci na projekt P0025/004 na rok 2005 v bodu 7.4 – *Podíl ústředních orgánů na financování projektu – předpoklad* uvedla podíl RV KPP na financování projektu. MPSV této organizaci poskytlo dotaci ve výši 90 400 Kč. Podle vyúčtování dotace se na financování stejného projektu z prostředků státního rozpočtu podílelo MPSV i RV KPP.

- Obecně prospěšná společnost působící v oblasti řešení problematiky obchodu s lidmi v žádosti na MV o dotaci na projekt *Podpora a ochrana obětí obchodování s lidmi* v roce 2005 v bodu 7.4 – *Podíl ústředních orgánů na financování projektu – předpoklad* uvedla podíl MPSV na financování projektu. MV této organizaci poskytlo dotaci ve výši 756 000 Kč. Podle vyúčtování dotace se na financování stejného projektu z prostředků státního rozpočtu podílelo MV i MPSV.

MPSV a MV postupovaly v rozporu s ustanovením § 18 odst. 2 zákona č. 248/1995 Sb. tím, že poskytly dotace obecně prospěšným společnostem na stejné projekty celkem ve výši 846 400 Kč, přestože dle citovaného ustanovení zákona může být obecně prospěšné společnosti poskytnuta dotace z prostředků státního rozpočtu na stejnou činnost nebo stejný projekt pouze z jednoho místa.

- b) V § 3 zákona č. 218/2000 Sb. je mj. stanoveno:

„Pro účely tohoto zákona se rozumí ...

e) neoprávněným použitím peněžních prostředků státního rozpočtu, ... jejich výdej, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem, rozhodnutím ...“.

MPSV v roce 2005 poskytlo obecně prospěšné společnosti na projekt *Sociální pomoc obětem obchodování s lidmi* dotaci ve výši 1 342 500 Kč. V bodě 29 rozhodnutí o poskytnutí dotace stanovilo:

„V případě, že během roku příjemce dotace obdrží peněžní prostředky ze státního rozpočtu od jiného ústředního orgánu, je povinen tuto skutečnost oznámit MPSV a uvést veškeré údaje o výši a účelu poskytnuté dotace.“

Organizace neoznámila, že v průběhu roku obdržela dotaci současně od MV ve výši 155 629 Kč. MPSV se tuto skutečnost dozvědělo až z předloženého vyúčtování dotace. **MPSV vyúčtování dotace přijalo, aniž by za nesplnění podmínky stanovené v rozhodnutí zahájilo řízení o odnětí dotace ve smyslu § 15 zákona č. 218/2000 Sb. Současně došlo k porušení zákona č. 248/1995 Sb. tím, že organizace čerpala prostředky státního rozpočtu na stejný projekt ze dvou míst. MPSV této organizaci poskytlo dotaci i v roce 2006, a to ve výši 1 591 000 Kč.**

5. Souběžné poskytování dotací občanským sdružením

V Zásadách vlády č. 114 je v části čtvrté (*Spolupráce ústředních orgánů státní správy*) v bodu 5 stanoveno:

„Pokud ústřední orgány poskytly souběžně dotaci na jeden projekt, spolupracují při provádění věcné i finanční kontroly. Vzájemně se také mohou přizvat k věcným kontrolám podpořených projektů. Pokud to povaha věcné a finanční kontroly poskytnutých dotací umožňuje, lze ji v případě potřeby provádět souběžně.“

Kontrolou vybraných vyúčtování dotací bylo zjištěno, že MPSV v letech 2005 a 2006 poskytlo na 11 projektů současně dotovaných jinými ministerstvy celkem 8 898 700 Kč.

MV obdrželo v roce 2005 žádost občanského sdružení o poskytnutí dotace 1 912 444 Kč na projekt *Podivná samozřejmost*. Sdružení uvedlo v žádosti, že na stejný projekt předpokládá mj. dotaci od dalšího ministerstva ve výši 1 425 000 Kč. Podle vyúčtování se na projektu MV podílelo částkou 986 000 Kč a jiné částkou 285 000 Kč.

MPSV a MV při souběžném poskytování dotací na jeden projekt neprovedly věcnou ani finanční kontrolu v rozporu s ustanovením bodu 5 Zásad vlády č. 114.

6. Příjemci dotací

- a) V rámci kontrolní akce bylo mezi kontrolované osoby vybráno občanské sdružení SOKRATES Ústí nad Labem, o. s. V roce 2005 obdrželo od MPSV dotaci ve výši 737 400 Kč na projekt *Terénní program Sokrates Ústí nad Labem*. Při této kontrolní akci nebyly zkontrolovány finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, neboť statutárního zástupce nebylo možné kontaktovat. V průběhu roku 2007 ze SOKRATES Ústí nad Labem, o. s., vystoupili všichni členové, včetně statutárních zástupců. Dle platného právního řádu České republiky občanské sdružení SOKRATES Ústí nad Labem, o. s., stále existuje a je i nadále registrováno v evidenci občanských sdružení, kterou vede MV.

Současná právní úprava občanských sdružení v zákoně č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, není dostatečná, neboť umožňuje, aby byla v evidenci zapsána občanská sdružení, která již fakticky zanikla. Nikomu není stanovena konkrétní povinnost zajistit řádně zánik sdružení, včetně vypořádání majetku, ani povinnost upravit tuto problematiku ve stanovách. Uvedenou situaci neřeší ani obecná ustanovení občanského zákoníku týkající se právnických osob. Evidence, ve které mohou být zapsána taková občanská sdružení, postrádá svůj hlavní význam, tedy transparentní přehled existujících občanských sdružení vyvíjejících činnost.

- b) **Kontrolou u příjemců dotací bylo zjištěno, že v některých případech příjemci nedodržovali podmínky stanovené v rozhodnutí o poskytnutí dotací**, resp. v rozhodnutí o registraci akce v informačním systému ISPROFIN. Tím došlo k neoprávněnému použití rozpočtových prostředků, jak vyplývá z ustanovení § 3 zákona č. 218/2000 Sb., kde je stanoveno:

„Pro účely tohoto zákona se rozumí ...

e) neoprávněným použitím peněžních prostředků státního rozpočtu, ... jejich výdej, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem, rozhodnutím ...“

Například:

- DĚTSKÉ KRIZOVÉ CENTRUM, o. s., Praha 4-Michle neoprávněně uhradilo z dotace 1 850 Kč za pohoštění.
- SOKRATES 2, Ústí nad Labem, neoprávněně zaplatilo z dotace MPSV léky v částce 2 323 Kč, z nichž jeden je náhražkou drog. Po obdržení dotace od MZ v roce 2005 a v roce 2006 neoznámilo MPSV, na jaký účel byly dotace poskytnuty.
- Statutární město Ostrava uzavřelo smlouvu o dílo a smlouvu mandátní díve, než obdrželo rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce, kde přiznaná dotace činila 1 003 000 Kč. Tím nedodrželo podmínku stanovenou MV v rozhodnutí o registraci akce v informačním systému ISPROFIN na projekt *Dopravní problematika v městském obvodu Ostrava-jih*, kde je mj. uvedeno:
„Účastník programu nesmí uzavřít smluvní závazek bez vydání rozhodnutí“.

- c) **Někteří příjemci dotací nedodržovali ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví**, kde je v § 8 odst. 1 uvedeno:

„Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů.“

Například:

- Statutární města Děčín, Ostrava a Havířov vedla majetek zařazený do užívání v roce 2005 a 2006 v hodnotě 3 432 975 Kč na účtech 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek*. Správně měl být přeúčtován na účty 022 – *Samostatné movité věci a soubory movitých věcí*;
- Sdružení ROZKOŠ bez RIZIKA, Brno, do nákladů účetního období roku 2006 nesprávně zahrnulo výdaje za nákup předplatných kupónů pro rok 2007 ve výši 13 080 Kč, přestože se jednalo o náklad roku 2007.

- Sdružení SOKRATES 2, Ústí nad Labem:
 - do nákladů účetního období roku 2005 nesprávně zahrnulo výdaje za nákup pohonných hmot ve výši 5 201 Kč, uskutečněný již v roce 2004;
 - v účetnictví roku 2005 neprokazovalo výdaje týkající se dotace MPSV a celkových skutečných nákladů na projekt správným, úplným, průkazným a srozumitelným způsobem. Jednalo se o případy, kdy záznamy o trasách jízd neodpovídaly dokladům z čerpacích stanic, ve kterých byl podle dokladů uskutečněn nákup pohonných hmot, nebo záznamy o jízdách chyběly. Nákup pohonných hmot byl doložen nečitelnými doklady.

III. Shrnutí

Na *Program sociální prevence a prevence kriminality* byly v letech 2005 a 2006 poskytnuty prostředky státního rozpočtu celkem ve výši 650 052 tis. Kč. Z této částky bylo realizováno celkem 1 150 projektů městy, obcemi a nestátními neziskovými organizacemi. Projekty byly zaměřeny na pomoc dětem, mládeži a občanům v obtížné životní situaci a na prevenci kriminality.

MPSV vydávalo v některých případech rozhodnutí o poskytnutí dotací organizacím, které nebyly žadateli o dotace. K plnění podmínek rozhodnutí o poskytnutí dotací, odpovědnosti za dodržení účelu a k hospodárnému použití dotací zavázalo organizace, které se na realizaci projektu nepodílely. Důsledkem bylo, že organizace, které byly konečnými příjemci dotací a realizátory projektu, za poskytnuté prostředky státního rozpočtu neodpovídaly a nepodléhaly kontrole MPSV.

Kontrolou byly zjištěny případy, kdy organizace obdržely na jeden projekt dotace jak od odboru sociálních služeb MPSV, tak od úřadů práce. Po sečtení dotací bylo zjištěno, že došlo k překročení procenta spoluúčasti prostředků ze státního rozpočtu, které bylo stanoveno v rozhodnutích o poskytnutí dotací. MPSV nesjednalo nápravu nedostatků souvisejících s překračováním stanoveného procenta spoluúčasti prostředků státního rozpočtu, přestože si bylo vědomo tohoto problému, a dotace poskytovalo za stejných podmínek i v roce 2006. Kontrola NKÚ zjistila, že částka spoluúčasti státního rozpočtu byla překročena o 3 198 235 Kč.

MPSV a MV postupovaly v rozporu se zákonem č. 248/1995 Sb., protože souběžně poskytly dotace obecně prospěšným společnostem na stejný projekt celkem ve výši 846 400 Kč, přestože již ze žádostí o dotace bylo zřejmé, že dotace jsou požadovány z více míst.

MPSV a MV poskytly v letech 2005 a 2006 celkem 9 884 700 Kč na 12 projektů současně dotovaných jinými ministerstvy. MPSV a MV při souběžném poskytování dotací na jeden projekt v rozporu s ustanovením bodu 5 Zásad vlády č. 114 neprovedly věcnou ani finanční kontrolu.

Někteří příjemci dotací porušili zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví tím, že majetek zařazený do užívání celkem ve výši 3 432 975 Kč byl v účetnictví organizací chybně veden na účtech jako nedokončený dlouhodobý hmotný majetek; do nákladů projektů byly zahrnuty výdaje za nákupy pohonných hmot a nákup ročních a čtvrtletních kupónů MHD, týkající se jiného časového období; některé výdaje nebyly průkazně doloženy.

Statutární město Ostrava uzavřelo smlouvu o dodávce dřívě, než bylo vystaveno rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce. Tím došlo k neoprávněnému použití rozpočtových prostředků.

Současná právní úprava občanských sdružení v zákoně č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, není dostatečná, neboť umožňuje, aby byla v evidenci zapsána občanská sdružení, která již fakticky zanikla. Nikomu není stanovena konkrétní povinnost zajistit řádně zánik sdružení, včetně vypořádání majetku, ani není uvedena povinnost upravit tuto problematiku ve stanovách. Popsanou problematiku neřeší ani obecná ustanovení občanského zákoníku týkající se právnických osob.

07/19

Hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu určenými na vybrané investiční akce Vězeňské služby České republiky

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2007 pod číslem 07/19. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Petr Skála.

Cílem kontrolní akce bylo prověřit hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu určenými na vybrané investiční akce programu 236 210 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny vězeňství*.

Kontrola byla provedena v době od července 2007 do března 2008.

Kontrolováno bylo období od roku 2005 do ukončení kontroly a v případě věcných souvislostí i období předchozí.

Kontrolovanými osobami byly:

Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „MSp“)
Vězeňská služba České republiky (dále jen „VS ČR“).

Kontrola u VS ČR byla provedena u Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky a vnitřních organizačních jednotek: Věznice Mírov, Věznice Valdice a Věznice Rapotice.

Námítky proti kontrolnímu protokolu, které podala VS ČR, byly vypořádány vedoucím skupiny kontrolujících rozhodnutím o námítkách, proti kterému se VS ČR neodvolala. MSp námítky proti kontrolnímu protokolu nepodalo.

Kolegium NKÚ na svém VIII. zasedání, konaném dne 19. května 2008,

schválilo usnesením č. 5/VIII/2008

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

MSp je ústředním orgánem státní správy pro vězeňství. Odpovídá za tvorbu koncepce rozvoje materiálně-technické základny vězeňství tak, aby v ní byly řádně rozpracovány cíle stanovené v resortních koncepčních dokumentech, strategických záměrech vlády a v Evropských vězeňských pravidlech (dále jen „EVP“). MSp zároveň odpovídá za realizaci koncepce, mj. za její rozpracování do systému financování programů reprodukce majetku.

Kontrola u MSp byla zaměřena na prověření koncepční činnosti v oblasti rozvoje a obnovy materiálně-technické základny vězeňství a plnění povinností správce programu č. 236 210 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny vězeňství* (dále jen „Program 236 210“). Dále byla posuzována rizika vyplývající ze současného stavu koncepčních dokumentů a systému řízení při přípravě a realizaci Programu 236 210, která mohou snížit hospodárnost a účelnost budoucího vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

MSp a VS ČR od roku 2001 zpracovaly následující rezortní koncepční dokumenty:

- *Střednědobou koncepci resortu Ministerstva spravedlnosti na roky 2002 až 2006* č. j. 118/0/-E vypracovanou MSp v roce 2001 (dále jen „Koncepce MSp 2001“). Předpokládané náklady na realizaci koncepčních cílů jsou v této koncepci uvedeny ve výši 10 484 413 tis. Kč;
- *Střednědobou koncepci v oblasti justice a vězeňství* č. j. 320/02-EO-R vypracovanou v roce 2003 (dále jen „Koncepce MSp 2003“). Jedná se o aktualizovanou Koncepci MSp 2001, kterou MSp doplnilo o další cíle a účinnost prodloužilo do roku 2007. Z této aktualizované koncepce vycházelo od roku 2003 financování Programu 236 210 a předpokládané náklady na realizaci koncepčních cílů ve výši 4 300 000 tis. Kč nejsou uvedeny v maximalistické variantě, ale jsou přizpůsobeny doporučenému objemu výdajů ze strany Ministerstva financí;
- *Střednědobou koncepci rozvoje a obnovy materiálně-technické základny vězeňství do konce roku 2013* č. j. 44/27/2007-50/700 vypracovanou VS ČR v roce 2007 (dále jen „Koncepce vězeňství 2013“). V této koncepci VS ČR uvedla souhrn potřebných opatření v oblasti rozvoje materiálně-technické základny na období let 2008 až 2013. Jedná se o opatření k realizaci cílů Koncepce MSp 2001, která dosud nebyla uskutečněna v rámci financování Programu 236 210. Předpokládané náklady na realizaci těchto opatření jsou uvedeny ve výši 5 568 200 tis. Kč a budou předmětem financování připravovaného programu rozvoje materiálně-technické základny vězeňství evid. č. 136 310 (dále jen „Program 136 310“).

Opatření k realizaci koncepčních cílů na úseku rozvoje materiálně-technické základny vězeňství v letech 2003 až 2007 MSp rozpracovalo v Programu 236 210. Program 236 210 je členěn do sedmi podprogramů a Ministerstvo financí schválilo v roce 2003 na jeho financování investiční a neinvestiční potřeby ve výši celkem 3 370 000 tis. Kč. Program 236 210 byl v roce 2007 aktualizován a bude ukončen k 31. prosinci 2008. Do konce roku 2007 bylo čerpáno na financování realizace cílů Programu 236 210 celkem 2 724 619 tis. Kč a předpokládané čerpání v roce 2008 je ve výši 531 tis. Kč.

Čerpání finančních prostředků SR na financování realizace cílů Programu 236 210

(v mil. Kč)

Rok	Plán dle dokumentace programu	Upravený rozpočet	Skutečné čerpání
2003	454	451,834	425,604
2004	681	624,240	404,521
2005	712	711,757	916,032
2006	727	502,090	515,503
2007	796	493,300	462,959
Celkem	3 370	2 783,221	2 724,619

MSp v současné době připravuje dokumentaci Programu 136 310, který bude v průběhu let 2008 až 2013 zajišťovat financování realizace cílů stanovených v Koncepci vězeňství 2013.

VS ČR byla zřízena zákonem České národní rady č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky. VS ČR je podřízena MSp, je organizační složkou státu a účetní jednotkou, pro plnění úkolů používá majetek státu a hospodaří s ním. Jako účastník programového financování plní funkci investora.

Kontrola u VS ČR byla zaměřena na systém programového financování v oblasti rozvoje a obnovy materiálně-technické základny vězeňství a prověření, zda VS ČR vytvořila dostatečné předpoklady pro účelné a hospodárné vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu. U 27 vybraných investičních akcí byla kontrolou ověřena správnost provedení předprojektové přípravy, zpracování investičního záměru, registrace a zpracování projektové dokumentace, výběr dodavatele v zadávacím procesu veřejných zakázek, rozhodnutí o účasti státního roz-

počtu na financování realizace akce, uzavírání smluvního vztahu, realizace smlouvy, fyzické převzetí předmětu veřejné zakázky a jeho zavedení do majetkové evidence a závěrečné vyhodnocení akce. Kontrolní vzorek byl vybrán ze šesti podprogramů tak, aby zahrnoval všechny činnosti v jednotlivých kontrolovaných letech a dále aby se kontrolou dalo posoudit, zda postup VS ČR od předprojektové přípravy až do závěrečného vyhodnocení akce byl v souladu s obecně závaznými právními předpisy a interními předpisy, které zajišťují účelný a hospodárny postup při financování rozvoje a obnovy materiálně-technické základny věžeňství.

Kontrolovány byly finanční prostředky ve výši 322 224 tis. Kč, které byly poskytnuty ze SR na financování 27 vybraných investičních akcí Programu 236 210 v letech 2004 až 2007.

Pozn.: Všechny právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Koncepce rozvoje materiálně-technické základny věžeňství a její realizace

- 1.1** Koncepce rozvoje materiálně-technické základny věžeňství, která je obsažena ve výše uvedených koncepčních dokumentech, je v podstatné míře schopna zabezpečit účelný a hospodárny rozvoj materiálně-technické základny věžeňství.

V koncepčních dokumentech jsou stanoveny konkrétní a měřitelné cíle, jež lze průběžně vyhodnocovat a které jsou v souladu se strategickými cíli EVP. Opatření k realizaci těchto cílů, včetně předpokládaných investičních i neinvestičních nákladů, jsou podrobně uvedeny v Konceptci MSp 2001 a její aktualizované verzi Konceptci MSp 2003, kterou realizuje původní Program 236 210. V Konceptci věžeňství 2013, jsou stanoveny cíle pro nově připravovaný Program 136 310. V koncepčních dokumentech však chybí věcné a časové řazení realizace jednotlivých koncepčních cílů (dále jen „priority“).

Kontrolu návaznosti koncepčních cílů na programové cíle a kontrolu jejich průběžné realizace zajišťují na MSp různé útvary.

Tento stav vyvolává riziko možné alokace veřejných prostředků do akcí, které jsou z hlediska plnění strategických cílů nebo vládních priorit méně významné se všemi důsledky na účelnost a hospodárnost procesu pořizování materiálně-technické základny věžeňství. Tato rizika mohou nastat zejména při:

- změnách financování programu, např.:
Předpokládané náklady na realizaci koncepčních cílů Konceptce MSp 2001 jsou ve výši cca 10 500 000 tis. Kč, ale objem výdajů na realizaci cílů Programu 236 210, schválený Ministerstvem financí, je jen 3 370 000 tis. Kč.
- subjektivním přístupem příslušných útvarů MSp, což umožňuje stávající organizační řád, který nevymezil jasně a jednoznačně odpovědnost za míru plnění koncepčních cílů.

- 1.2** Realizaci Konceptce MSp 2001 a její aktualizované verze Konceptce MSp 2003 zajišťuje již výše zmíněný Program 236 210. Realizaci Konceptce věžeňství 2013 od roku 2008 bude zajišťovat nově připravovaný Program 136 310.

Cíle stanovené v Programu 236 210 navazují na koncepční cíle MSp v oblasti věžeňství a na strategické cíle uvedené v EVP. Cíle byly v dokumentaci Programu 236 210 specifikovány s uvedením výchozího a cílového stavu konkrétních a měřitelných parametrů. Obdobně jak u koncepčních cílů, tak i u programových cílů chybí určení priorit.

Technicko ekonomické zdůvodnění cílů Programu 236 210 dostatečně prokazuje jejich účelnost vzhledem k záměru tohoto programu, případně je upřesněno v dokumentaci příslušného podprogramu.

Program 236 210 je z hlediska realizace jeho cílů rozdělen do sedmi podprogramů, ve kterých jsou uvedena opatření (akce) pro naplnění stanovených parametrů cílů, včetně předpokládaného harmonogramu financování v jednotlivých letech. Obdobně jako u koncepčních cílů absence určení priorit umožňuje realizovat akce, u nichž je společenská výnosnost nižší na úkor těch akcí, kde veškeré skutečnosti nasvědčují vyšší společenskou výnosnost.

2. Činnost MSp jako správce Programu 236 210

NKÚ se při kontrole zaměřil na výkon správy financování Programu 236 210 a u MSp, které je správcem tohoto programu, zjistil následující skutečnosti:

- MSp za účelem sjednocení postupů při financování programů reprodukce majetku organizačních složek státu ve svém resortu vydalo dne 23. srpna 2002 instrukci MSP č. j. 620/02-EO-R, o postupu při financování programů reprodukce majetku v resortu Ministerstva spravedlnosti (dále jen „instrukce“). Tato instrukce stanovila postupy závazné pro jednotlivé složky resortu spravedlnosti a jejich dodržování dávalo záruku účelného a hospodárného financování programů reprodukce majetku. MSp dne 9. ledna 2007 zrušilo tuto instrukci vzhledem k nabytí účinnosti nové vyhlášky č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku. MSp vydalo v září 2007 metodický pokyn *Metodika postupů u akcí Vězeňské služby ČR vedených v programovém financování od 1. září 2007 v návaznosti na restrukturalizaci Generálního ředitelství vězeňské služby ČR*. V tomto metodickém pokynu je již stanovena povinnost pro příslušné odbory MSp vybírat z předložených investičních záměrů k realizaci prioritní akce. Metodický pokyn ale nemůže plně nahradit předchozí úpravu oblasti programového financování, protože neřeší komplexně procesní a věcnou problematiku programového financování resortu spravedlnosti.
- Databáze Programu 236 210 v ISPROFIN byla po celé kontrolované období až do konce srpna 2007 spravována Generálním ředitelstvím VS ČR, které zajišťovalo veškerou aktualizaci údajů a zadávání nových registrovaných akcí. Ze strany VS ČR došlo v některých případech k úpravě objemu finančních prostředků a rozhodujících parametrů u některých akcí v ISPROFIN, aniž by byly tyto změny podloženy změnou rozhodnutí o registraci, popřípadě změnou rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akcí. MSp tento stav řešilo převedením správy databáze ISPROFIN do kompetence ekonomického odboru MSp k 1. září 2007.
- Na Program 236 210 bylo v letech 2003 až 2007 uvolněno ze státního rozpočtu cca o 587 000 tis. Kč méně, než bylo plánováno při jeho schválení, přesto MSp v jednotlivých letech realizace Programu 236 210 nevyčerpalo uvolněné finanční prostředky a převádělo je do rezervního fondu.
Např. v roce 2004 z důvodu zpoždění projektové přípravy po registraci akce a výběrových řízení byly převedeny do rezervního fondu finanční prostředky ve výši 223 000 tis. Kč.
- MSp v některých případech vydalo rozhodnutí o registraci nestavebních akcí, které v investičních záměrech nebyly dostatečně zdůvodněny, a nemohlo tudíž zodpovědně posoudit, do jaké míry je akce účelná a efektivní.
Např. v investičním záměru akce evid. č. 236 214 0157 – *Osobní vozidla* uvedla VS ČR následující zdůvodnění:

„Na základě přidělení finančních prostředků na obměnu služebních osobních vozidel, která jsou technicky a morálně opotřebovaná (stáří 10 let a mají ujeto přes 250 000 km). Jejich další provoz vyžaduje neúměrné finanční náklady a spolehlivost je minimální.“

MSp požádalo písemně VS ČR o doplnění konkrétních údajů o vozidlech k výměně do investičního záměru. VS ČR doplnila upřesňující informace, ze kterých vyplývá, že pouze šest z 17 vozidel má najeto přes 250 000 km. MSp schválilo výše uvedenou akci a vydalo na základě investičního záměru rozhodnutí o registraci, aniž by si vyžádalo podrobnější zdůvodnění této skutečnosti.

Dále např. v investičním záměru akce evid. č. 236 21A 0009 – *Osobní vozidla GŘ* uvedla VS ČR následující zdůvodnění:

„Dodatečně přidělené investiční prostředky budou použity na obměnu osobních vozidel vedení generálního ředitelství. Stávající služební vozidla jsou v provozu již několik let, vykazují zvýšenou stupeň opotřebenosti a pro potřeby vedení generálního ředitelství již nevhodná.“

MSp si před schválením akce a vydáním rozhodnutí o registraci nevyžádalo doplňující údaje, o jaká vozidla se jedná, a nemohlo tudíž zodpovědně posoudit, do jaké míry je akce účelná a efektivní.

- MSp při vydání rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce v některých případech netrvalo na dodržení rozhodujících projektovaných parametrů uvedených v rozhodnutí o registraci akce Programu 236 210, tj. pořízení tří osobních vozidel. VS ČR následně v průběhu realizace tyto parametry změnila na pořízení šesti osobních vozidel, aniž by změnu dostatečně zdůvodnila. Změnou rozhodujících projektovaných parametrů došlo k nárůstu finančních prostředků na realizaci akcí z původních 3 700 tis. Kč na 5 112 tis. Kč, tj. o 1 412 tis. Kč (o 38 %), což v případě nedostatečného využití nakoupených osobních vozidel způsobí snížení hospodárnosti při nakládání s finančními prostředky státního rozpočtu.
- V průběhu let realizace Programu 236 210 docházelo u některých akcí k navýšení finančních prostředků z důvodu nesprávně provedené kalkulace předpokládaných nákladů na jejich realizaci v investičním záměru.
Např. při registraci akce evid. č. 236 211 0026 – *Vězeňský informační systém* dne 5. února 2004 činila finanční potřeba na její realizaci 236 835 tis. Kč. V rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce vydaném dne 1. prosince 2004 činila finanční potřeba 295 166 tis. Kč. Hlavní příčiny navýšení předpokládaných nákladů o 58 331 tis. Kč bylo:
 - navýšení hodnoty vítězné nabídky o 42 460 tis. Kč, přičemž chyba v kalkulaci vlivem změny DPH z 5 % na 19 % je cca 4 %,
 - vynaložení finanční částky ve výši 2 371 tis. Kč na audit úvodní studie, která nebyla kalkulována v investičním záměru a byla MSp vyžádána dodatečně,
 - vynaložení finanční částky ve výši 13 000 tis. Kč na projektový dozor investora, která nebyla kalkulována v investičním záměru, ale byla dodatečně doporučena odborníky z komise pro hodnocení nabídek.
- Při realizaci akce evid. č. 236 214 0196 – *Zprovoznění věznice Rapotice* došlo až po registraci akce k dodatečnému navýšení finančních prostředků. Akce proto od počátku nebyla registrována jako akce financovaná formou individuálně posuzovaných výdajů. Při registraci této akce dne 28. března 2006 dosahoval souhrn finančních potřeb na její realizaci výše 83 460 tis. Kč. Následně po registraci akce do ní VS ČR přeřadila některé stavební objekty původně zařazené do akce evid. č. 236 214 0219 – *Rozšíření kapacity věznice Rapotice* a v žádosti o stanovení výdajů státního rozpočtu na financování akce uvedla souhrn finančních potřeb ve výši 173 164 tis. Kč, tj. o 89 704 tis. Kč více. Žádost o přeregistraci akce evid. č. 236 214 0219, u které tak mělo dojít k výraznému snížení nákladů, VS ČR do dne ukončení kontroly na MSp nedoručila.

3. Realizace investičních akcí VS ČR

Realizaci investičních akcí Programu 236 210 zabezpečuje VS ČR, která ve své činnosti dostatečně nevyhodnocovala změny ekonomické efektivity investičních akcí a podcenila řádnou funkci vnitřního kontrolního systému, který v procesu programového financování nezjistil, že došlo k:

- odsouhlasování a proplácení prací a dodávek, které nebyly v době platby v celém rozsahu realizovány, např.:

VS ČR při realizaci investičních akcí nesplnila povinnost plnit určené úkoly nejefektivnějším způsobem dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. tím, že odsouhlasila a proplatila částku ve výši 11 198 tis. Kč u investičních akcí evid. č. 236 213 0014 – *Mírov-výrobní hala* a 236 214 0182 – *Mírov-zřízení sprch v obj. č. 16 ubytovna odsouzených za práce a dodávky*, které nebyly ve skutečnosti v době platby v celém rozsahu realizovány.

- zahajování staveb před nabytím právní moci stavebního povolení, např.:

VS ČR nepostupovala v souladu s ustanovením § 54 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), protože zahajovala investiční akce evid. č. 236 213 0014 a č. 236 214 0182 ve Věznici Mírov před nabytím právní moci stavebního povolení.

- zdlouhavému zavádění pořizovaného (zhodnoceného) majetku na majetkové účty, přestože ten již dříve VS ČR zařadila do užívání, např.:

VS ČR nepostupovala v souladu s ustanoveními odst. 1 § 3, odst. 8 § 4 a odst. 1, 2 § 7 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví protože:

- pořizovaný nebo zhodnocovaný majetek ve výši 81 994 tis. Kč zařazovaný do užívání v letech 2005 až 2007 nezaúčtovala na majetkové účty v roce jejich pořizování,
- nezaúčtovala na majetkové účty do doby ukončení kontroly NKÚ (tj. do 15. února 2008) pořizovaný majetek ve výši 49 363 tis. Kč, přestože jej postupně zařazovala do užívání již v průběhu let 2006 a 2007.

- rozdíly mezi fakturovanými a skutečně provedenými pracemi a dodávkami, např.:

VS ČR porušila rozpočtovou kázeň ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb. tím, že neoprávněně v letech 2006 a 2007 použila peněžní prostředky v celkové výši 260 416 Kč poskytnuté ze státního rozpočtu na realizaci akce evid. č. 236 213 0014 – *Mírov-výrobní hala*, protože neprokázala doklady o provedení prací, jak byly prostředky v této výši ve skutečnosti použity. Výše peněžních prostředků státního rozpočtu, které VS ČR použila neoprávněně, je finančním rozdílem mezi prostředky uhrazenými na základě faktur a mezi cenou skutečně provedených prací a dodávek.

- fakturaci nižší pokuty než umožňovalo smluvní sankční ujednání, např.:

U investiční akce evid. č. 236 214 0159 – *Nákladní a užitková vozidla* nevyužila řádně sankčního ujednání a vyfakturovala prodávající společnosti za nedodržení termínu dodávky zboží smluvní pokutu za prodlení nižší o 28 tis. Kč.

III. Vyhodnocení

Společenské potřeby ve vězeňství vycházejí ze strategických záměrů vlády ČR a z Evropských vězeňských pravidel.

K zabezpečení těchto potřeb je nutné vybudovat příslušné materiálně-technické zabezpečení vězeňství. MSp za tímto účelem zpracovalo tři koncepční materiály, které z hlediska dosažení účelu jsou schopny zabezpečit strategické záměry vlády a požadavky EU.

Absence věcného a časového řazení realizace jak koncepčních, tak i programových cílů však vyvolává riziko nevhodné alokace finančních prostředků do akcí, které jsou méně společensky nebo ekonomicky výhodné. Riziko méně výhodné alokace finančních prostředků při rozvoji materiálně-technického zabezpečení vězeňství zvyšuje skutečnost, že ve vnitřních předpisech není vymezena funkční odpovědnost za přípravu koncepčních dokumentů, a riziko rovněž zvyšuje nejistota finančního zabezpečení rozvoje materiálně-technického zabezpečení vězeňství.

V činnosti MSp jako správce programu byly identifikovány některé systémové nedostatky, které se týkaly metodiky financování programů, správy databáze programů a zpětného ověření rozhodujících parametrů akcí při rozhodnutí o registraci a účasti státního rozpočtu na jejich financování.

MSp dostatečně neprověřovalo správnost kalkulací předpokládaných nákladů na realizaci investičních akcí v investičních záměrech, což v některých případech vedlo k navýšení finančních prostředků na jejich realizaci.

MSp nezabezpečilo dozor nad kontrolním systémem VS ČR, který nebyl natolik účinný, aby včas zjistil některé nedostatky v procesu realizace investičních akcí Programu 236 210 a v oblasti účetnictví, následkem čehož došlo i k porušení rozpočtové kázně.

VS ČR konkrétně nespecifikovala a nedokladovala vzniklé rozdíly při realizaci investičních akcí, u kterých došlo ke změnám v rozsahu prací a dodávek a následně i finančnímu rozdílu oproti předmětu díla, který byl použit k úhradě vzniklých víceprací.

07/20

Majetek státu, k němuž má právo hospodaření státní podnik Česká pošta

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2007 pod číslem 07/20. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jiří Adámek.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s majetkem státu, k němuž má právo hospodaření státní podnik Česká pošta.

Kontrolováno bylo období od roku 2005 do 30. června 2007, v případě věcných souvislostí i období navazující. Kontrola byla provedena v době od srpna 2007 do března 2008.

Kontrolovanou osobou byla Česká pošta, státní podnik (dále jen „ČP“). V rámci ČP bylo kontrolováno generální ředitelství (dále jen „ČP–GR“) a odštěpné závody Západní Čechy (dále jen „ČP–OZ ZČ“), Severní Čechy (dále jen „ČP–OZ SČ“), Střední Čechy (dále jen „ČP–OZ StČ“), Jižní Čechy (dále jen „ČP–OZ JČ“), Východní Čechy (dále jen „ČP–OZ VČ“), Severní Morava (dále jen „ČP–OZ SM“) a Jižní Morava (dále jen „ČP–OZ JM“).

Námítky proti kontrolnímu protokolu, které podaly ČP–GR, ČP–OZ ZČ a ČP–OZ VČ, byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutími o námítkách. Odvolání podána nebyla.

Kolegium NKÚ na svém VIII. zasedání, konaném dne 19. května 2008,

schválilo usnesením č. 6/VIII/2008

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

ČP je státní podnik, na který se vztahuje zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů. Je právnickou osobou provozující podnikatelskou činnost s majetkem státu. Funkci zakladatele vykonává od 1. června 2007 Ministerstvo vnitra (předtím ji vykonávalo Ministerstvo informatiky). Organizačně se ČP členila na ČP–GR a sedm odštěpných závodů (ty byly rozhodnutím generálního ředitele ČP k 29. únoru 2008 zrušeny).

Hlavním předmětem činnosti ČP je provozování poštovních služeb podle poštovní licence vydané na základě zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách). ČP zajišťuje i některé další služby, např. sdružené inkaso plateb obyvatelstva, kurýrní a obstaravatelské služby (důchodová služba, služby pro bankovní, pojišťovací a sázkové společnosti), a agendu spojenou s vydáváním a prodejem poštovních známek. Vybrané ekonomické údaje o hospodaření ČP zjištěné z účetnictví jsou uvedeny v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – Vybrané ekonomické údaje o hospodaření ČP

(v mil. Kč)

Ukazatel	2005	2006	2007*)
Dlouhodobý majetek	8 060,5	9 116,5	8 858,0
z toho:			
nemovitý majetek	5 903,8	5 857,3	6 548,8
movitý majetek	1 418,1	1 409,9	1 525,5
nedokončený hmotný majetek	379,1	1 483,3	538,8
Pohledávky	1 944,3	1 811,0	2 040,1
z toho:			
z obchodních vztahů	688,9	1 067,7	1 035,0
Náklady celkem	16 495,4	17 246,4	16 862,3
z toho:			
spotřeba materiálu (účet 501)	1 139,9	1 058,9	1 001,4
opravy a udržování (účet 511)	523,7	511,5	470,3
zahraniční cestovné (účet 512 2100)	4,4	3,6	3,8
ostatní služby (účet 518)	2 014,9	2 016,3	2 011,2
pokuty a penále (účty 544 a 545)	1,7	5,6	4,4
Výnosy celkem	17 335,4	17 529,0	17 645,7
z toho:			
výnosy z pronájmu (účet 648)	66,0	69,0	71,1
Výsledek hospodaření (provozní)	840,0	282,6	783,4
Svěřené prostředky	4 676,0	8 844,8	8 188,4

*) Údaje podle stavu k datu ukončení kontroly

Kontrolní akcí byly prověřovány zejména tyto činnosti hospodaření ČP:

- Pořizování, rekonstrukce a opravy majetku se zaměřením na nemovitý majetek a na finančně významné položky týkající se movitého majetku, jako např. technologické celky, vozidla a vybavení budov nábytkem, výpočetní a kancelářskou technikou. Kontrole byl podroben majetek v hodnotě 1 500 mil. Kč.
- Spotřeba materiálu (se zaměřením na vybavení budov a pohonné hmoty), opravy a udržování (se zaměřením na nemovitý majetek a technologické celky), cestovné týkající se zahraničních pracovních cest, ostatní služby (např. úklid, právní služby a služby bezpečnostních agentur) a pokuty a penále. Kontrole byly podrobeny náklady v celkové výši 860 mil. Kč.
- Správa a vymáhání pohledávek, se zaměřením na pohledávky z obchodních vztahů ve výši nad 100 tis. Kč, které měly více než 90 dnů po lhůtě splatnosti. Kontrole byly podrobeny pohledávky v celkové výši 62 mil. Kč.
- Pronájmy a nájmy nemovitého majetku. Kontrole byly podrobeny případy s celkovým přijatým nájemným 38 mil. Kč a celkovým hrazeným nájemným 58 mil. Kč.
- Evidence, inventarizace, využití, prodej a likvidace hmotného majetku. Kontrole byl podroben majetek v hodnotě 280 mil. Kč. Kontrolovány byly i sbírky Poštovního muzea a nakládání s určeným majetkem podle § 17 zákona č. 77/1997 Sb.

Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Nedostatky zjištěné v prověřovaných činnostech ČP

Při kontrole byla posuzována zejména hospodárnost a účelnost zabezpečování činností při hospodaření s majetkem státu a správnost jeho evidence. V případě finančních prostředků vynakládaných ČP v oblastech stavebních prací, dodávek a služeb byl pro účely posouzení hospodárnosti prověřován také výběr dodavatelů, a to především z hlediska průběhu a transparentnosti.

ČP měla do 30. dubna 2004 upraveny postupy pro výběr dodavatelů vnitřním předpisem. S účinností od 1. května 2004 se stala veřejným zadavatelem podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, a byla tak povinna při zadávání zakázek s předpokládanou cenou vyšší než 2 mil. Kč postupovat podle tohoto zákona. Od 1. července 2006, kdy nabyl účinnosti zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, se stala i sektorovým zadavatelem a nebyla již povinna zadávat podlimitní zakázky související s relevantní činností podle tohoto zákona (v případě ČP činnosti uvedené v § 4 odst. 1 písm. g) a h) zmíněného zákona).

1. Pořizování, rekonstrukce a opravy majetku

1.1 Odštěpné závody ČP zadávaly v řadě případů projektové a stavební práce bez provedení odpovídající přípravy a bez výběrových řízení, a to i v době platnosti příslušných zákonů o veřejných zakázkách. Uzavíraly smlouvy, ačkoliv neměly ujasněnou koncepci výstavby ani ujasněný předmět zakázky. Nebyly přitom schopny ve smlouvách dostatečně vymezit předmět zakázky, cenu ani dobu plnění. Tyto náležitosti smluv byly upřesňovány až dodatky ke smlouvám, uzavíranými v období účinnosti příslušných zákonů o veřejných zakázkách. Zjištěny byly například tyto případy:

1.1.1 ČP–OZ SČ realizuje od roku 2002 ve dvou etapách akci *Sběrný přepravní uzel Ústí nad Labem – rekonstrukce a opravy*. I. etapa byla ukončena v roce 2006 se stavebními náklady 153,3 mil. Kč. II. etapa byla zahájena v roce 2004, ukončena má být v roce 2010 a stavební náklady mají podle plánu investic z roku 2005 činit 633,4 mil. Kč.

Výchozím podkladem akce měla být studie stavby, která byla dokončena v dubnu 2003 v ceně 1,1 mil. Kč. Studie měla vytvořit koncepční představu o stavbě, včetně rozmístění koncových bodů sítě sběrného přepravního uzlu (dále jen „koncové body“), nacházejících se v příslušných provozech. Realizace měla podle studie proběhnout ve dvou etapách v letech 2003 až 2007 s náklady 739,1 mil. Kč. **ČP–OZ SČ nedoložil smlouvu ani doklady pro zadání zakázky na zpracování studie.** Nebylo tak možno ověřit správnost plnění.

Smlouvu na vyhotovení projektové dokumentace pro I. etapu a související činnosti s cenou 3,8 mil. Kč **uzavřel ČP–OZ SČ s dodavatelem studie stavby bez výběrového řízení v září 2002, tedy ještě před dokončením studie.** V lednu 2003 byl dodatkem č. 1 předmět smlouvy zásadním způsobem rozšířen o dva stavební objekty, z nichž jeden se týkal stavebních úprav provozů pro koncové body. Zvýšení ceny na 8,9 mil. Kč, tj. o 134 %, bylo dohodnuto až následně dodatkem č. 3 ze srpna 2003. ČP–OZ SČ uzavřel v květnu 2004 se stejným dodavatelem další smlouvu s cenou 0,5 mil. Kč, jejímž předmětem bylo zpracování změn projektu pro provedení stavby I. etapy.

Smlouvu na vyhotovení projektové dokumentace pro II. etapu a související činnosti uzavřel ČP–OZ SČ v březnu 2004 s dodavatelem projektové dokumentace pro I. etapu rovněž bez výběrového řízení. Cena byla stanovena „předběžně“ na 35,5 mil. Kč a až dodatkem č. 1 (bez data) byla dohodnuta na 37,3 mil. Kč. V období od října 2005 do října 2006 byl třemi dodatky postupně rozšířen předmět smlouvy o projektové práce týkající se koncových bodů a cena navýšena na 44,4 mil. Kč, tj. o 19 %. ČP–OZ SČ uhradil do konce roku 2007 na základě této smlouvy 31,1 mil. Kč.

Na stavbu I. etapy ČP–OZ SČ uzavřel v únoru 2004 dvě smlouvy, a to týkající se provozních a investičních prací s celkovou cenou 107,5 mil. Kč. Dodavatele prací vybral ve výběrovém řízení provedeném podle vnitřního předpisu ČP.

Plnění smlouvy na práce provozního charakteru s cenou 13,7 mil. Kč navýšil ČP–OZ SČ na 27,1 mil. Kč, tj. o 98 %. Smlouvu ani dodatky k ní však nedoložil. **Nebylo tak možno ověřit správnost úhrady těchto prací.**

Předmět plnění u smlouvy na investiční práce s cenou 93,8 mil. Kč a termínem do konce roku 2004 ČP–OZ SČ rozšiřoval takto:

- Dodatkem č. 1 z února 2004 zadal jako vícepráce v ceně 4 mil. Kč úpravu náhradních prostor pro zajištění chodu provozně technické jednotky, přestože tato potřeba byla známa již v průběhu přípravy akce.
- Dodatkem č. 2 z března 2004 rozšířil předmět plnění o stavební úpravy v 15 provozech (koncových bodech). Termín plnění byl stanoven na období let 2004 až 2010 a cena neměla být navýšena o více než 60 mil. Kč. **Stavební práce zadal především na základě údajů ze studie stavby, neboť neměl k dispozici příslušnou projektovou dokumentaci.** Předmět plnění byl proto postupně upřesňován dodatky č. 3, 4, 7 až 10, uzavřenými v období od dubna 2004 do července 2005, a dodatky č. 11 a 12 bez data. Termíny dohotovení příslušných objektů byly stanoveny na období listopad 2004 až červenec 2006 a cena byla postupně navýšena o 60,3 mil. Kč (na 158,1 mil. Kč), tj. celkem o 69 %. Skutečně vyfakturovaná částka byla o 4,8 mil. Kč nižší.

Stavbu II. etapy zadal ČP–OZ SČ přímo dodavateli I. etapy smlouvou z března 2004 s termínem plnění v období let 2005 až 2010. **V době uzavření smlouvy však teprve zadal vypracování projektové dokumentace pro tuto etapu a neměl schváleny prostředky na její financování** (ČP–GŘ je schválilo až v říjnu 2005). Předmět smlouvy nebyl přesně specifikován a cena ve výši 600 mil. Kč byla stanovena jen jako předběžná. Rozsah prací a cenu upřesňoval ČP–OZ SČ až v průběhu realizace stavby na základě postupně zpracovávané projektové dokumentace.

Ke smlouvě na II. etapu uzavřel ČP–OZ SČ v srpnu 2004 dodatek č. 1, kterým měl být upřesněn předmět plnění na koncových bodech. Tímto dodatkem byla stanovena doba plnění neurčitě „do 27 měsíců od zahájení stavby“ a cena snížena na 367,9 mil. Kč. Předmět plnění, zejména pokud jde o koncové body, byl následně ještě doplňován a upřesňován šesti dodatky uzavřenými v období od ledna 2006 do února 2007. Dodatky byla postupně navyšována také cena až na 538,9 mil. Kč.

V případech zadávání dodatečných stavebních prací v I. etapě dodatky č. 4, 7 až 12 a v II. etapě dodatky č. 1 až 3 v celkové ceně 444 mil. Kč **nepostupoval ČP–OZ SČ v souladu se zákonem č. 40/2004 Sb., neboť práce nezadal postupem stanoveným v § 25 tohoto zákona.** Zákon č. 40/2004 Sb. sice umožňuje zadat veřejnou zakázku spočívající v dodatečných stavebních pracích původnímu dodavateli v jednacím řízení bez uveřejnění, ale v daném případě nebyly pro tento způsob zadání splněny podmínky dané § 27 tohoto zákona.

V případech zadávání dodatečných stavebních prací v době účinnosti zákona č. 137/2006 Sb. v II. etapě dodatky č. 4 až 7 v celkové ceně 147,2 mil. Kč nebylo možno objektivně určit, nakolik šlo o rozšíření původního předmětu zakázky upřesněného dodatkem č. 1 a nakolik o samostatné zakázky. **Nebylo tak možno posoudit správnost zadávání těchto prací ve vztahu k příslušným zákonům o veřejných zakázkách.**

Proces přípravy a realizace stavby byl v říjnu 2007 prověřen vnitřním auditem ČP a ČP–GŘ následně zablokovalo v listopadu 2007 veškeré platby dodavateli. ČP–OZ SČ do té doby uhradil dodavateli v rámci stavby II. etapy 300,3 mil. Kč. ČP se pokusila řešit vzniklou situaci dohodou o narovnání závazků, avšak k žádné dohodě s dodavatelem prací do doby ukončení kontroly NKÚ nedošlo.

1.1.2 ČP–OZ JČ zadal v dubnu 2004 bez dostatečně ujasněné koncepce zpracování projektových dokumentací pro stavební povolení, zadání a provedení stavby, týkajících se objektu sběrného přepravního uzlu České Budějovice. V lednu 2005 práce na zhotovení projektových dokumentací z důvodu zásadní změny koncepce přerušil. Do té doby uhrazené náklady ve výši 17,3 mil. Kč byly v roce 2007 zaúčtovány do nákladů jako zmařená investice.

1.1.3 ČP–OZ StČ vyzval v březnu 2004 pět dodavatelů stavebních prací k podání nabídek na rekonstrukci a opravu objektu pošty v Poděbradech, aniž měl k dispozici kompletní projektovou dokumentaci. Její vypracování zadával postupně v období od ledna 2004 do dubna 2005. Smlouvu s dodavatelem stavebních prací v ceně 33,5 mil. Kč uzavřel až v listopadu 2005, tj. více než 1,5 roku po výběrovém řízení.

1.1.4 ČP–OZ ZČ provedl ve dvou etapách v roce 2003 a 2005 stavební práce na objektu pošty v Sokolově v celkové ceně 11,2 mil. Kč. Výběr dodavatele prací, provedený v lednu 2003, nebyl transparentní, neboť nebyl proveden na základě porovnatelných nabídek a podle všech předem stanovených kritérií.

Na II. etapu uzavřel v březnu 2004 s dodavatelem I. etapy dvě smlouvy v celkové ceně 7,5 mil. Kč, aniž měl zajištěny zdroje jejího financování. Termín zahájení prací proto vázal na přidělení finančních prostředků. Práce tak byly zahájeny na základě dodatku č. 1 až o rok později v březnu 2005.

1.2 ČP–OZ VČ směnil na základě smlouvy uzavřené v květnu 2005 rodinný dům za nebytovou jednotku v jiném domě, kam hodlal z rodinného domu přemístit sídlo pošty. Ceny směřovaných nemovitostí byly stanoveny znaleckým posudkem z dubna 2004 ve shodné výši 4,4 mil. Kč. ČP–OZ VČ vybral variantu směny ze tří variant řešení situace pošty uvedených v prověřovacím protokole z října 2004. **Práce na úpravách prostor pro nové umístění pošty však byly zahájeny před rozhodnutím o variantě řešení umístění pošty a před uzavřením směnné smlouvy:**

- ČP–OZ VČ uzavřel s obchodní společností smlouvu (bez data) s cenou 0,4 mil. Kč a termínem plnění do 30. dubna 2004. Jejím předmětem bylo mj. vypracování projektové dokumentace pro stavební povolení a podkladů pro vyhledání dodavatele stavby. Součástí smlouvy bylo i podání žádosti o stavební povolení do 15. května 2004 a spolupráce při provádění stavebních úprav nových prostor. ČP–OZ VČ dále uhradil této obchodní společnosti v období let 2005 až 2006 na základě dalších smluv a objednávek celkem 0,5 mil. Kč.
- Vlastník domu provedl od listopadu 2003 do listopadu 2004 stavební úpravy společných prostor. Podíl na úpravách provedených do 30. dubna 2004 ve výši 1,1 mil. Kč byl součástí ceny směřované nemovitosti. Po tomto datu byly podle směnné smlouvy prováděny vlastníkem domu i úpravy prostor pro umístění pošty. Jejich cena měla být spolu se zbylým podílem na úpravách společných prostor součástí dohody o narovnání závazků z dostavby společné nemovitosti, uzavřené současně se směnnou smlouvou v květnu 2005. Finanční narovnání ve výši 1,0 mil. Kč bylo podle dohody stanoveno na základě položkového rozpočtu dodavatele díla, který však nebyl součástí dohody a ČP–OZ VČ jej nedoložil. **Nelze tak objektivně zjistit rozsah prací prováděných vlastníkem pro potřebu umístění pošty.**

2. Hospodárnost a účelnost vybraných nákladů

2.1 Významnou položku ve spotřebě materiálu tvořily náklady na pohonné hmoty. Jejich roční výše činila cca 270 mil. Kč, z nichž 75 % představovaly náklady na naftu. Odštěpné závody pořizovaly naftu odběrem na veřejných čerpacích stanicích, od jednoho i více smluvních dodavatelů a na vlastní čerpací stanici pronajaté jiné osobě. Rozpětí průměrných vykázaných nákupních cen nafty za jeden litr tak bylo u jednotlivých odštěpných závodů velmi široké (např. za rok 2006 se pohybovalo od 22,43 do 30,07 Kč).

Při kontrole výběrů dodavatelů nafty, prováděných před účinností zákonů o veřejných zakázkách podle vnitřního předpisu ČP, byly např. u ČP–OZ StČ zjištěny nedostatky v transparentnosti výběru a ve vyhodnocování nabídek. U ČP–OZ SČ nebyly předloženy žádné doklady, které by dokumentovaly způsob výběru tří dodavatelů.

- 2.2** Odštěpné závody ČP uhradily v roce 2005 náklady v celkové výši 566,5 tis. Kč za zahraniční pracovní cestu 39 vedoucích zaměstnanců. Šlo o náklady na pojištění, stravné, kapesné a na ubytování v Itálii při zpáteční cestě v souvislosti s týdenním seminářem ve Francii pořádaným obchodní společností, která hradila ostatní náklady. Náplní semináře byl široký okruh témat vztahujících se k pojišťovnictví v České republice.

Z předložených dokladů nebyl zřejmý účel účasti vedoucích zaměstnanců na semináři ani důvody konání semináře ve Francii, kdy ČP musela vynaložit podstatně vyšší náklady oproti obdobným seminářům konaným pro další zaměstnance ČP v České republice, zpravidla v sídlech odštěpných závodů.

- 2.3 V oblasti ostatních služeb byly zjištěny nedostatky především v souvislosti s výběrem dodavatelů.** Jednalo se například o tyto případy:

- 2.3.1** ČP–GR uzavřelo v lednu 2004 s obchodní společností rámcovou smlouvu, jejímž předmětem bylo zpracování a realizace marketingových služeb. Ve smlouvě byl dohodnut objem plnění pro jednotlivé roky období 2004 až 2007. Specifikace předmětů plnění a konkrétních cen měly být řešeny v dodatcích k této smlouvě nebo objednávkami. K výběru společnosti nedoložilo ČP–GR žádné doklady.

Plnění rámcové smlouvy za období let 2005 až 2007 doložilo ČP–GR 225 objednávkami v celkové ceně 97,2 mil. Kč. Podle účetnictví bylo uhrazeno 116,7 mil. Kč, tj. o 19,5 mil. Kč více. Podle sdělení ČP rozdíl představují objednávky, u nichž bylo plnění upřesňováno dalšími jednáními, a dále objednávky, které nebyly dohledány. Z objednávek nebylo možno vyhodnotit, zda ceny odpovídají ceníku, který tvořil přílohu rámcové smlouvy.

Předmět a rozsah plnění byl v objednávkách vymezen jen v obecné rovině nebo odkazem na přílohu, která však v řadě případů nebyla doložena. Nebylo tedy možné ani ověřit dodržení postupů při zadávání zakázek daných zákonem č. 40/2004 Sb. nebo č. 137/2006 Sb., neboť nešlo určit, které objednávky odpovídaly samostatnému plnění a kdy se jednalo o dílčí části větších zakázek (např. reklamní podpory produktů ČP v médiích a na billboardech se týkalo přes 60 % finančního plnění). **V období účinnosti zákona č. 40/2004 Sb. bylo zjištěno 10 případů s cenou plnění nad 2 mil. Kč, u nichž je pravděpodobné, že měly být zadány postupem stanoveným v § 25 tohoto zákona.**

- 2.3.2** ČP–OZ SČ uzavřel v letech 2002 až 2006 celkem 29 smluv se šesti dodavateli na úklidové práce s celkovým ročním plněním 9,2 mil. Kč. K výběru dodavatelů však nepředložil žádné doklady. **Z těchto smluv jich 16 mělo být zadáno postupem stanoveným v § 25 zákona č. 40/2004 Sb.,** neboť předpokládaná cena, stanovená podle § 20 odst. 3 uvedeného zákona, byla vyšší než 2 mil. Kč. ČP–OZ SČ však v rozporu s § 18 odst. 3 zákona č. 40/2004 Sb. rozdělil předmět veřejné zakázky do několika zakázek. Jedná se o sedm smluv uzavřených s obchodní společností s předpokládanou cenou plnění 13,2 mil. Kč, dále o šest smluv uzavřených s fyzickou osobou s předpokládanou cenou plnění 5,5 mil. Kč a tři smlouvy uzavřené s další fyzickou osobou s předpokládanou cenou plnění 3,3 mil. Kč.

- 2.3.3 ČP–OZ StČ nepostupoval při uzavření smlouvy z května 2005 na úklidové práce v souladu se zákonem č. 40/2004 Sb.,** neboť neprovedl výběr dodavatele postupem stanoveným v § 25 tohoto zákona. V období od května 2005 do srpna 2007 uhradil dodavateli za tyto úklidové práce celkem 13,3 mil. Kč.

3. Správa a vymáhání pohledávek

ČP dostatečně nepředcházela existenci pohledávek z obchodních vztahů po lhůtě splatnosti (např. vhodným zajištěním závazků). Dlužné částky vymáhala s velkým časovým prodlením. Poskytovala opakovaně služby i firmám, které dříve neuhradily nebo včas nehradily své závazky za poskytnuté služby. Tím docházelo k navyšování dlužných částek, z nichž se řada stala nevymahatelnými, popř. obtížně vymahatelnými (úspěšnost vymáhání se pohybovala kolem 15 %). Uvedené nedostatky ve správě pohledávek byly zjištěny ve 23 případech v celkové výši 12 266,7 tis. Kč. Například:

- a) ČP–GŘ uzavřelo s obchodní společností v lednu 2007 dohodu o splátce dluhu v celkové výši 128,9 tis. Kč. Obchodní společnost však uhradila jen částku 17,6 tis. Kč a od února 2007 dluh nesplácela. Vymáhání zbylé části pohledávky ČP–GŘ nedoložilo.
- b) ČP–OZ StČ evidoval pohledávky za obchodní společnost v celkové výši 2 102,7 tis. Kč, které vznikly nezaplacením devíti faktur z let 2005 a 2006. Za služby poskytované na základě dohody z roku 2003 dohodl jistinu ve výši pouze 7 tis. Kč. ČP–OZ StČ nevyužil do dubna 2006 ani možnost požadovat zálohu k úhradě ceny poštovních služeb uvedenou v dohodě.
- c) ČP–OZ JČ uzavřel v lednu 2005 dohodu o uznání dluhu 123,9 tis. Kč a jeho úhradě v měsíčních splátkách 3 tis. Kč. Dluh se týkal nehrazení nájemného z let 2002 až 2004. Dlužník uhradil pouze jednu splátku, a to v únoru 2005. ČP–OZ JČ neprokázal od dubna 2005 do prosince 2007 žádné kroky k vymožení pohledávky.

4. Pronájmy a nájmy

V této oblasti byly zjištěny z pohledu počtu případů ojedinělé nedostatky týkající se především výše a hrazení nájemného. Šlo především o nevyužívání smluvně dohodnuté možnosti valorizovat nájemné a v jednom případě o úhradu nájemného ve výši 41,5 tis. Kč za prostory, které užíval jiný subjekt.

5. Evidence, inventarizace, využití, prodeje a likvidace majetku

5.1 U odštěpných závodů byly zjištěny ojedinělé nedostatky týkající se označování majetku inventárními čísly, chybějících náležitostí v inventurních soupisech (zejména dat vyhotovení a podpisů), evidování majetku na jiném místě, než kde se skutečně nacházel, a likvidace majetku před schválením jeho vyřazení.

5.2 **Závažné nedostatky byly zjištěny v evidenci majetku umístěného v Poštovním muzeu** (specializovaná instituce ČP spadající pod ČP–GŘ), které se zabývá mj. činnostmi v oblasti sbírek dějin poštovníctví a známkové tvorby. Podmínky ochrany a způsob vedení evidence sbírek upravuje zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, a vyhláška č. 275/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů.

5.2.1 Poštovní muzeum podle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 275/2000 Sb. eviduje sbírkové předměty podle přírůstků v přírůstkových knihách a podle věcného členění v inventurních knihách, kam mají být sbírkové předměty zapsány po jejich odborném posouzení, a to nejpozději do tří let.

Kontrolou přírůstkové knihy z let 2000 až 2007 skupiny „historická sbírka“, bylo zjištěno, že **nebyla vedena v souladu s § 9 zákona č. 122/2000 Sb. způsobem, který by zaručoval správnost a úplnost zápisů**. Například:

- zápisy v řadě případů neobsahovaly údaje pro jednoznačnou identifikaci sbírkových předmětů ani popis jejich stavu,
- kniha nebyla označena, byla bez razítka a podpisu, neměla číslované stránky,

- zápisy byly prováděny bez autorizace (nebylo zřejmé, kdo a kdy je provedl), nebyly prováděny dokumentačním inkoustem a některé zápisy (inventární čísla, poznámky o vyřazení předmětu apod.) byly zapsány obyčejnou tužkou, takže je lze snadno odstranit nebo pozměnit.

Uplatňovaný systém dokumentace pořízení sbírkových předmětů neumožňoval ověřit správnost a úplnost prvotních zápisů do přírůstkových knih, neboť:

- o převzetí daru či nálezu nebyl pořizován žádný záznam,
- v případě darů nebyly zpravidla sepisovány darovací smlouvy,
- o zařazení předmětu do sbírky rozhodoval pouze její kurátor, v případě nezařazení předmětu do sbírky nebyl vyhotovován žádný doklad o takovém rozhodnutí ani zápis o tom, jak bylo s předmětem dále naloženo,
- nebyla zabezpečena jednoznačná identifikace zařazených předmětů (např. v popisu jednoho sbírkového předmětu bylo uvedeno jen „kalamář dřevěný soustružený“, bez bližší specifikace či uvedení rozměrů); podle sdělení ředitele Poštovního muzea je fotodokumentace stávajících i nově pořizovaných sbírkových předmětů pořizována až následně ad hoc.

5.2.2 Poštovní muzeum nemá pro žádnou skupinu sbírkových předmětů stanoven zvláštní režim zacházení pro jejich ochranu, vystavování, výpůjčky, evakuaci apod., čímž porušilo § 9 odst. 1 písm. g) zákona č. 122/2000 Sb., podle kterého je vlastník sbírky zapsané v centrální evidenci sbírek vedené Ministerstvem kultury povinen stanovit režim zacházení se sbírkou nebo jednotlivými sbírkovými předměty a dbát na jeho dodržování. Poštovní muzeum má v centrální evidenci zapsáno cca 205 tisíc inventárních čísel sbírkových předmětů.

Poštovní muzeum nemá ani žádný přehled o sbírkových předmětech z pohledu jejich hodnoty k stanovení zvláštního režimu pro zacházení s nimi. Podle vyjádření ředitele muzea se sbírkové předměty oceňují pouze ad hoc v souvislosti s jejich výpůjčkami a pojištěním. Cenu v těchto případech obvykle stanoví kurátor sbírky kvalifikovaným odhadem.

5.2.3 Inventarizaci sbírek upravuje § 12 zákona č. 122/2000 Sb. a § 3 vyhlášky č. 275/2000 Sb. Poštovní muzeum neprovádělo inventarizaci sbírek takovým způsobem, který by zaručoval objektivní a průkazné ověření souladu evidenčních záznamů o sbírkových předmětech se skutečným stavem. Zjištěny byly následující nedostatky:

- inventarizaci prováděli kurátoři sbírek průběžně celý rok souběžně se svou běžnou činností,
- součástí inventarizací nebylo ověření návaznosti zápisů v přírůstkových a inventárních knihách,
- nebyla ověřována pravost sbírkových předmětů,
- z předložených zápisů o provedení inventarizace ke dni 31. prosince 2006 nebylo zřejmé, kdy a kým byla inventarizace konkrétních sbírkových předmětů provedena,
- do příslušných knih nebyly zaneseny záznamy o provedení inventarizace s uvedením data jejího provedení,
- inventarizační rozdíly byly vypořádány jen inventarizační komisí, a to pouhým konstatováním o nedohledání předmětu s odkazem na poznámky ve sbírkové evidenci, jejichž autentičnost nelze z předložených dokladů ověřit.

Ve výstavních prostorách budovy Poštovního muzea bylo zjištěno, že součástí interiéru jsou i čtyři kusy samostatně stojících keramických kamen zhotovených v polovině 19. století. Kamna byla podle sdělení ředitele Poštovního muzea zinventarizována jako součást budovy. Pasport budovy – obsahující výčet a popis součástí tvořících historické interiéry – ani jiný doklad o evidenčním podchycení těchto součástí však nebyl doložen.

5.2.4 Evidence výpůjček sbírkových předmětů nebyla vedena způsobem, který by umožňoval objektivní a průkazné ověření její správnosti. Za období 2005 až 2007 bylo v knihách výpůjček týkajících se sbírek známkové tvorby a historické sbírky uvedeno 100 záznamů. Předmět výpůjčky

byl u jednotlivých záznamů specifikován pouze odkazem na seznam ve smlouvě. Kontrolou smlouvy bylo vedle formálních nedostatků (chybějící data a podpisy na potvrzeních o převzetí sbírkových předmětů, podpisy jiných osob než uvedených ve smlouvě apod.) zjištěno, že:

- nebyl žádným způsobem specifikován stav zapůjčených sbírkových předmětů,
- listy smlouvy obsahující seznam vypůjčených předmětů nebyly nijak zabezpečeny proti záměně.

Například objednávkou z března 2007 s finančním limitem 25 tis. Kč a termínem dodání v červnu 2007 byly objednány konzervátorské práce sbírkových předmětů uvedených v příloze. Jako příloha byla předložena dvě potvrzení od fyzické osoby z března a června 2007 o převzetí celkem 23 sbírkových předmětů. Z objednávky ani jiných dokladů nebyl zřejmý stav sbírkových předmětů, rozsah konzervátorských prací ani způsob stanovení ceny. Podle sdělení ČP jsou podmínky pro objednávané konzervační a restaurátorské práce sjednávány ústně při osobních jednáních.

Pod jedním přírůstkovým číslem, které odpovídalo položkám čísel 1 a 5 potvrzení o převzetí sbírkových předmětů z června 2007, bylo v inventárních knihách vedeno celkem 14 evidenčních čísel ze čtyř různých podsbírek. Z toho v podsbírce *Grafika, kresby, reprodukce* bylo vedeno pět položek, z nichž jedna sestávala z celkem 31 drobných tisků – dřevorytů. Z předložených dokladů přitom nelze objektivně určit, které z těchto dřevorytů byly předmětem restaurátorských prací podle uvedené objednávky.

- 5.2.5** Poštovní muzeum vede i sbírku knih zaměřenou na historii pošty a související obory, kde se řídí především zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb. Sběrka knih je veřejně přístupná specializovaná prezenční knihovna zapsaná do evidence specializovaných knihoven Ministerstva kultury. **V evidenci sbírek knih byly zjištěny obdobné nedostatky jako u výše uvedených sbírek.** Kontrolu správnosti evidence ztěžovalo i to, že v přírůstkových ani inventárních knihách nebyly uváděny údaje o umístění knih dislokovaných na třech různých místech. V některých případech byly zjištěny rozdíly v počtech svazků knih mezi oběma evidencemi, evidenčně nepodchycené knihy nebo zápisy, k nimž se příslušné knihy nepodařilo dohledat.

III. Shrnutí a vyhodnocení

Kontrola byla zaměřena na hospodárnost a účelnost v oblastech pořízování, modernizací a oprav majetku, vybraných nákladů účtové třídy 5, při hospodaření s pohledávkami a s hmotným majetkem a při pronájmech a nájmech. V relevantních oblastech byl kontrolován i způsob výběru dodavatelů. Prověřen byl majetek a náklady ve finančním objemu cca 2,5 mld. Kč.

Nedostatky byly zjištěny především při pořízování, rekonstrukcích a opravách nemovitého majetku, při výběru dodavatelů a v evidenci sbírek Poštovního muzea. NKÚ zjistil v těchto oblastech nedostatky již při kontrolní akci č. 99/32 (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 2/2000 Věstníku NKÚ).

Při pořízování, rekonstrukcích a opravách nemovitého majetku bylo především zjištěno, že ČP:

- zadávala zpracování projektových dokumentací a provádění stavebních prací bez řádně ujasněné koncepce řešení,
- zahajovala stavební realizaci nedostatečně připravených akcí,
- nedostatečně vymezila předměty plnění ve smlouvách,
- uzavírala smlouvy s dodavateli stavebních prací bez zajištění zdrojů financování.

Nedostatky ve výběru dodavatelů byly zjištěny při zadávání projektových a stavebních prací, nákupu pohonných hmot a služeb – především služeb marketingových a úklidových. Uplatňovaný způsob výběru dodavatelů nevedl k vytvoření odpovídajících podmínek pro efektivní vynakládání finančních prostředků na příslušné činnosti. V řadě případů bylo zjištěno, že ČP:

- významně omezila možnost získat cenově výhodné dodávky tím, že neprováděla výběr dodavatelů nebo jej prováděla netransparentně, a to i v období, kdy byla povinna při zadávání zakázek postupovat podle zákona č. 40/2004 Sb.,
- uzavírala smlouvy v krátké době před účinností zákona č. 40/2004 Sb., ačkoliv nebyla v době jejich uzavření schopna dostatečně vymezit nebo specifikovat předmět zakázky, stanovit cenu, popř. i dobu plnění.

Evidenci sbírek Poštovního muzea nevedla ČP způsobem, který by umožňoval objektivní a průkazné ověření její správnosti. Nedostatky byly zjištěny ve vedení evidenčních knih sbírek, v evidencích výpůjček sbírkových předmětů i ve způsobu provádění inventarizace. Poštovní muzeum nemělo ve vztahu ke stanovení zvláštního režimu zacházení se sbírkovými předměty žádný přehled o jejich hodnotě.

V ostatních prověřovaných oblastech činnosti ČP byly z pohledu četnosti výskytu zjištěny méně významné nedostatky týkající se:

- účelnosti úhrady části nákladů na zahraniční pracovní cestu vedoucích zaměstnanců, která se uskutečnila v roce 2005,
- vymáhání a předcházení vzniku dlužných částek,
- výše a hrazení nájemného,
- chybějících náležitostí inventurních soupisů a označování majetku inventárními čísly.

07/21

Majetek státu a peněžní prostředky státního rozpočtu určené na protivzdušnou obranu státu

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2007 pod číslem 07/21. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Ladislav Zeman.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s majetkem státu a s peněžními prostředky určenými na rozvoj prostředků a infrastruktury protivzdušné obrany u Armády České republiky.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2003 až 2007, v případě věcných souvislostí i předchozí období a období do ukončení kontroly.

Kontrola byla provedena v době od srpna 2007 do února 2008. Kontrolovanou osobou bylo Ministerstvo obrany (dále jen „MO“).

Námítky proti kontrolním protokolům podané MO byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutími o námítkách. MO podalo odvolání proti rozhodnutí o námítkách, které bylo vypořádáno usnesením senátu NKÚ.

Senát NKÚ (ve složení: Ing. Ladislav Zeman – předseda, Ing. Jiří Adámek, JUDr. Jan Holeček, JUDr. Ing. Jiří Kalivoda, MVDr. Rudolf Němeček – členové), na svém zasedání dne 20. května 2008

schválil usnesením č. 07/21/04

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Protivzdušnou obranu státu zajišťuje Armáda České republiky (dále jen „AČR“) svými vzdušnými silami v rámci integrovaného systému protivzdušné obrany NATO (NATO Integrated Air Defence System – NATINADS) a národního posilového systému protivzdušné obrany České republiky k obraně důležitých objektů a pozemních vojsk.

U MO a jeho organizačních útvarů byly prověřeny činnosti spjaté s realizací úkolů a opatření v oblasti zavádění nové výzbroje a techniky, modernizace stávající techniky a komplexního zabezpečení protivzdušné obrany (dále jen „PVO“).

Z výzbroje PVO byly kontrolovány protiletadlové raketové komplety (dále jen „PLRK“) 2K12 KUB s protiletadlovými řízenými střelami (dále jen „PLŘS“) 3M9M3, dále S-10 s PLŘS 9M37M a přenosné protiletadlové raketové komplety (dále jen „PPLRK“) RBS-70 s PLŘS Mk I a Mk III BOLIDE a S-2 s PLŘS 9M32M.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Koncepční zajištění rozvoje PVO

Výstavba AČR vycházela z *Koncepce výstavby profesionální Armády České republiky a mobilizace ozbrojených sil České republiky přepracované na změněný zdrojový rámeček*, schválené usnesením vlády ze dne 12. listopadu 2003 č. 1154.

Usnesením vlády ze dne 11. června 2007 č. 640 ke *Zprávě o stavu reformy ozbrojených sil České republiky* bylo ministryni obrany uloženo do 27. září 2007 předložit vládě návrh dalšího postupu transformace ozbrojených sil České republiky. K předloženému materiálu přijala vláda usnesení dne 22. října 2007 č. 1194, o *Transformaci resortu Ministerstva obrany České republiky*.

V souladu s tímto dokumentem vydala ministryně obrany v listopadu 2007 *Směrnici ministryně obrany pro rozvoj a činnost resortu Ministerstva obrany na období 2009–2014 s doplňujícími úkoly pro rok 2008*. Dokument stanovuje strategické cíle a úkoly resortu obrany a vytváří systémové podmínky pro činnost a rozvoj resortu obrany a ozbrojených sil ČR v souladu s potřebami a zdrojovými možnostmi státu. Stanovené strategické cíle a úkoly budou rozpracovány do programů a projektů *Střednědobého plánu činnosti a rozvoje resortu MO na roky 2009 až 2014*.

Výše uvedené dokumenty neřešily problematiku PVO zejména v dlouhodobém horizontu, například potřebu náhrady PLRK 2K12 KUB (v letech 2013 až 2015), PLRK S-10 (v letech 2011 až 2013) a zastaralých radiolokátorů P-37, PRV-17, ST-68U a RL-4AS (v letech 2011 až 2015) s výdaji odhadovanými na 16,8 mld. Kč.

Dlouhodobý výhled rozvoje resortu obrany, jehož zpracování bylo uvedeno mezi prioritami již v *Plánu činnosti resortu MO na rok 2005*, nebyl MO zpracován. Usnesením vlády č. 1194 bylo uloženo ministryni obrany zpracovat a vládě do 30. června 2008 předložit návrh „dlouhodobé vize resortu Ministerstva obrany“.

2. Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu

V kontrolovaném období byly realizovány následující akce evidované v informačním systému programového financování (dále jen „ISPROFIN“), spravovaném Ministerstvem financí, týkající se kontrolovaných oblastí PVO:

Tabulka č. 1 – Akce PVO zařazené v ISPROFIN

Ev. č.	Název akce	Objem peněžních prostředků /v Kč/		Uplatněné a uhrazené smluvní sankce /v Kč/
		Plán	Skutečnost	
207 230 2000	Přenosný protiletadlový raketový komplet – nákup	1 086 900 000	1 085 241 000	284 523
207 230 2219	Automatizovaný systém řízení palby (ASVŘP) – nákup	503 375 000	503 372 380	
207 212 7001	Modernizace PLRK – elektromagnetická koexistence	274 000 000	273 876 000	
207 033 0006	Přístupový uzel VzS – SQOC	95 000 000	94 950 003	522 225
207 033 0007	Přístupový uzel VzS – PoSy	83 921 000	83 920 380	1 423 147
207 033 0005	Stacionární systém řízení palby PVO – SFDC	41 500 000	41 499 429	
207 033 0008	Přístupový uzel VzS – plrbat – nákup	60 361 000	60 360 348	150 901
207 033 0009	Systém pro tvorbu, distribuci a zobrazení RAP-SEKTOR VS – nákup	65 400 000	65 398 116	
207 033 0010	Systém pro zabezpečení hlasové komunikace v rámci OTS VzS – nákup	36 900 000	36 889 927	
207 033 0011	Implementace multilink data translátoru do systému C2 VzS	46 500 000	46 500 000	49 000
207 033 0013	Zvyšování schopností OTS VzS směrem k C4ISR – nákup	14 000 000	13 997 400	
207 633 7001	Ekologická likvidace munice – rakety	39 000 000	39 000 000	
207 633 7002	Ekologická likvidace munice – řízené střely	87 250 000	87 249 997	
Celkem		2 434 107 000	2 428 257 380	2 429 796

Zdroj: materiály MO.

Všechny uvedené akce byly ukončeny do konce roku 2007. U několika akcí nesplnili dodavatelé termíny dodávek sjednané ve smlouvách. MO uplatnilo vůči těmto dodavatelům smluvní sankce v celkové výši 2 429 796 Kč, které dodavatelé uhradili.

2.1 Přenosný protiletadlový raketový komplet – nákup

V uživatelské studii *Náhrada přenosných protiletadlových raketových kompletů* ze dne 11. září 2002 bylo doporučeno zařadit do výběrového řízení šest typů PPLRK.

Po vydání studie proveditelnosti ze dne 30. května 2003 byly zpracovány a náčelníkem Generálního štábu AČR dne 6. srpna 2003 schváleny *Takticko-technické požadavky na přenosný protiletadlový raketový komplet*.

Z uživatelské studie, studie proveditelnosti i následně schválených takticko-technických požadavků (dále jen „TTP“) vyplynulo, že požadavky splňovaly PPLRK *RBS-70* s *PLŘS Mk III BO-LIDE* společnosti Saab Bofors Dynamics AB a rovněž komplety *Starstreak* společnosti Thales Air Defence Ltd. a *Mistral II* společnosti MBDA koncernu EADS.

MO neprovedlo marketingový průzkum zahrnující posouzení srovnatelných PPLRK splňujících TTP, zejména z hlediska pořizovací ceny a nákladů na zajištění jejich provozuschopnosti po dobu technického života. Pouze od firmy Omnipol a.s. požadovalo ujištění, že je výhradním zástupcem výrobce pro dovoz výrobku *RBS-70* do České republiky a že je schopen zabezpečit jeho nákup a dovoz.

Omnipol a.s. předložil „prohlášení“ ze dne 8. září 2003, které dokládá, že Omnipol a.s. je výrobcem oprávněn k exkluzivnímu marketingu a prodeji přenosných systémů protivzdušné obrany *RBS-70* s příslušenstvím v České republice.

MO zaslalo dne 30. září 2003 firmě Omnipol a.s. žádost o podání nezávazné marketingové nabídky na dodání PPLRK *RBS-70*. Ostatní potenciální dodavatelé nebyli k podání nezávazné marketingové nabídky vyzváni.

Nákup PPLRK provedlo MO v době účinnosti zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, účinného od 1. května 2004, kde v ustanovení § 4 odst. 1 písm. b) je uvedeno:

„*Tento zákon se nevztahuje na zadávání zakázek, jestliže*

b) jejich předmětem je výroba, koupě nebo oprava zbraní, zbraňových systémů, střeliva nebo zabezpečení dalšího vojenského materiálu pro zajištění obrany nebo bezpečnosti státu,“.

Dne 30. srpna 2004 MO zaslalo firmě Omnipol a.s. „výzvu k jednání“. Oslovená společnost dne 1. října 2004 reagovala nabídkou, která byla komisí pro posouzení a hodnocení nabídek doporučena k realizaci.

Rozhodnutím o účasti státního rozpočtu na financování akce ev. č. 207 230 2000 – *Přenosný protiletadlový raketový komplet – nákup* ze dne 3. prosince 2004 byly přiděleny Ministerstvem financí prostředky státního rozpočtu na realizaci této zakázky v celkové výši 1 085,241 mil. Kč. MO uzavřelo dne 8. prosince 2004 s firmou Omnipol a.s. kupní smlouvu na dodání PPLRK *RBS-70* s cenou 1 085 232 832 Kč včetně daně z přidané hodnoty.

Kompletní dodávka PPLRK *RBS-70*, rozdělená do tří etap, byla splněna v termínu stanoveném ve smlouvě, tj. do 30. listopadu 2007. Za opožděnou část dodávky ve druhé etapě byla MO uplatněna a dodavatelem zaplácena smluvní pokuta 284 523 Kč.

Striktním požadavkem uživatele bylo, aby PPLRK, které se dostanou do užšího výběru, plnily TTP na 90 až 100 %. TTP i případné změny podléhaly schválení náčelníkem Generálního štábu AČR, avšak v *Takticko-technických požadavcích na přenosný protiletadlový raketový komplet RBS-70* ze dne 24. února 2005 byly změněny náčelníkem oddělení protiletadlového raketového vojska/protiletadlového vojska. V *Protokolu o zkoušce PPLRK RBS-70* provedené ve dnech 16. až 20. května 2005 byly zaznamenány údaje prokazující nesplnění některých TTP schválených náčelníkem Generálního štábu AČR. Nebyla splněna požadovaná celková hmotnost kompletu 100 kg (překročení o cca 29 kg, tj. o 29 %). V konfiguraci s PLŘS *Mk I* nebyly splněny požadavky na rychlost a dosah PLŘS. Zkušební komise však i v případě nesplnění TTP konstatovala shodu.

2.2 Zabezpečení životního cyklu řízených střel

2.2.1 Prodlužování technické životnosti řízených střel

U většiny typů PLŘS je technická životnost stanovena výrobcem na deset let. Mezi patnáctým až dvacátým rokem od data výroby dochází k zásadním změnám chemické stability tuhých pohonných hmot a výbušných elementů – v krajním případě by mohlo dojít k samovolnému

výbuchu. Proto lze stáří dvacet let považovat za limitní. Po skončení technické životnosti jsou všechny řízené střely zařazeny do systému zkoušek prováděných za účelem zjištění jejich skutečného stavu a určení „bezpečné zbytkové životnosti“. Rozhodnutí o prodloužení životnosti je vydáváno na základě komplexního vyhodnocení výsledků fyzikálně chemických, technických a balistických zkoušek. Prováděné zkoušky potvrzují, že u řízených střel je v zásadě možné počítat nejvýše se třemi cykly prodloužení životnosti v intervalu tří až pěti let. To znamená prodloužení životnosti o devět až patnáct let.

Intervaly pro přezkušování jednotlivých sérií se zkracují na jeden až dva roky a z důvodů eliminace zvyšujících se rizik a zaručení důvěryhodnosti výsledků chemických analýz je nutné dodávat ke zkouškám trojnásobný počet vzorků. Úměrně s tím je prodloužení životnosti nákladnější. Například výdaje na prodloužení životnosti jedné série PLŘS 3M9M3 vzrostly z 240 000 Kč na 720 000 Kč.

U všech typů a ročníků PLŘS ve výzbroji AČR (s výjimkou *Mk I* a *Mk III BOLIDE*) je překročena výrobcem zaručovaná technická životnost, u 9M37M kompletu S-10 a u 3M9M3 kompletu 2K12 KUB více než dvojnásobně, u 9M32M kompletu S-2 více než trojnásobně. Uvedený stav poukazuje na nezbytnost řešení náhrady starých PLRK.

Tabulka č. 2 – Přehled životnosti a skladovatelnosti PLŘS 3M9M3 (2K12 KUB)

Rok výroby	Série	Počet kusů v r. 2007	Životnost zaručená výrobcem	Maximální perspektiva provozu	Prodloužení životnosti do roku	Prodloužování životnosti v letech 2006 až 2012						
						2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1984	4K	110	1994	2015	2009							
1985	5E	105	1995	2015	2009							
	5R	49	1995	2015	2010							
	5S	127	1995	2015	2008							
1986	6P	161	1996	2015	2008							
Celkem		552	Předpoklad počtu kusů k 31. prosinci daného roku			567	552	526	500	477	451	

Zdroj: MO – *Prodloužování technické životnosti a stanovení konečné životnosti řízených střel* (příloha č. 1 k č. j. 97/4/2008-3818).

Tabulka č. 3 – Přehled životnosti a skladovatelnosti PLŘS 9M37M (S-10)

Rok výroby	Série	Počet kusů v r. 2007	Životnost zaručená výrobcem	Maximální perspektiva provozu	Prodloužení životnosti do roku	Prodloužování životnosti v letech 2006 až 2012						
						2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1987	5	36	1997	2010	2010							
1988	2	130	1998	2012	2008							
Celkem		166	Předpoklad počtu kusů k 31. prosinci daného roku			174	166	145	130	120	100	

Zdroj: MO – *Prodloužování technické životnosti a stanovení konečné životnosti řízených střel* (příloha č. 1 k č. j. 97/4/2008-3818).

Tabulka č. 4 – Přehled životnosti a skladovatelnosti PLŘS 9M32M (S-2)

Rok výroby	Série	Počet kusů v r. 2007	Životnost zaručená výrobcem	Maximální perspektiva provozu	Prodloužení životnosti do roku	Prodlužování životnosti v letech 2006 až 2012						
						2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1984	1	184	1991	2010	2008							
	4	135	1991	2010	2007							
1985	2	285	1992	2012	2009							
	4	145	1992	2011	2008							
1986	2	325	1993	2013	2008							
	3	96	1993	2008	2008							
	4	130	1993	2013	2008							
1987	1	364	1994	2013	2008							
Celkem		1664	Předpoklad počtu kusů k 31. prosinci daného roku			1752	1664	1530	1440	1230	1000	820

Zdroj: MO – Prodlužování technické životnosti a stanovení konečné životnosti řízených střel (příloha č. 1 k č. j. 97/4/2008-3818).

Legenda:

	Výsledek zkoušky VYHOVUJÍCÍ		Plánovaná zkouška
	Výsledek zkoušky NEVYHOVUJÍCÍ		Vyřazení z používání v AČR

2.2.2 Nakládání s nepotřebnými řízenými střelami

V letech 2004 až 2007 provádělo MO ekologickou likvidaci přebytečné a technicky nezpůsobilé munice AČR, mezi níž patřily rovněž řízené střely a rakety. V uvedeném období bylo zlikvidováno cca 48 tisíc tun munice všeho druhu a výdaje činily 2 945 mil. Kč, z čehož na likvidaci řízených střel a raket připadlo 126 mil. Kč.

Na rok 2008 byly peněžní prostředky na ekologickou likvidaci munice z plánu vyškrtuty. Ve skladech zůstaly řízené střely, které již byly vyřazené z používání v AČR a jsou určeny k likvidaci. Bylo zastaveno sledování jejich technického stavu. V případě odkládání likvidace bude nutné obnovit každoroční fyzikálně chemické analýzy výbušných elementů. Na likvidaci těchto řízených střel je podle cenových kalkulací provedených státním podnikem VOP-026 Šternberk potřeba cca 85 mil. Kč.

Tabulka č. 5 – Přehled řízených střel vyřazených z používání v AČR a určených k likvidaci

Typ řízené střely	Počet kusů
PLŘS 3M9ME (2K12 KUB)	8
PLŘS 3M9M3 (2K12 KUB)	98
PLŘS 9M33M3 (OSA)	332
Letecká protiletadlová řízená střela R-60K	112
Letecká protiletadlová řízená střela R-13	409
Střela řízená protitanková 9M14M-K (Maljutka)	1 256
Celkem	2 215

Zdroj: materiály MO.

K likvidaci je určen také další materiál PVO (náhradní díly, pomocný materiál, kontrolní a měřicí technika) uložený ve skladech, jehož hodnota činí cca 663 mil. Kč.

III. Shrnutí

Hodnota kontrolovaného majetku a peněžních prostředků státního rozpočtu činila celkem 3,1 mld. Kč.

Dokumenty MO zabývající se činností a rozvojem AČR v období let 2009–2014 neřeší potřeby PVO s odhadovanými výdaji 16,8 mld. Kč. Neexistuje dlouhodobý výhled rozvoje resortu obrany, vládou bylo uloženo zpracovat jej do 30. června 2008.

Proces náhrady přenosných protiletadlových raketových kompletů byl zahájen již v roce 2002. MO neprovedlo marketingový průzkum a v roce 2004 oslovilo jediného dodavatele, se kterým uzavřelo kupní smlouvu na dodání přenosného protiletadlového raketového kompletu *RBS-70* s cenou vyšší než 1 mld. Kč.

U všech řízených střel ve výzbroji AČR (s výjimkou řízených střel kompletu *RBS-70*) je překročena dvojnásobně až trojnásobně výrobcem zaručovaná technická životnost. Další prodlužování životnosti přináší bezpečnostní riziko a nezaručuje spolehlivé použití. Nutné zkrácování intervalů zkoušek zvyšuje výdaje na ošetřování těchto střel.

V roce 2008 byla přerušena ekologická likvidace řízených střel. Ve skladech zůstalo 2 215 řízených střel určených k likvidaci, u nichž bylo zastaveno sledování technického stavu. Odkládání likvidace vyvolává další výdaje na skladování a znamená bezpečnostní riziko.

07/23

Finanční prostředky určené v rámci *Společného regionálního operačního programu* na rozvoj cestovního ruchu a na regeneraci a revitalizaci vybraných měst

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2007 pod číslem 07/23. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ Mgr. Marie Hošková.

Cílem kontroly bylo prověřit poskytování, čerpání a užití finančních prostředků určených v rámci *Společného regionálního operačního programu* na rozvoj cestovního ruchu a na regeneraci a revitalizaci vybraných měst.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2004 až 2007, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující. Kontrola byla provedena v době od září 2007 do března 2008.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“);
Centrum pro regionální rozvoj ČR;

vybraní příjemci podpory:

Město Třeboň; město Ostrov; město Třinec; město Tábor; město Uherské Hradiště; město Svitavy; město Jablonec nad Nisou; město Úpice; město Česká Třebová; obec Podhorní Újezd a Vojice; město Žatec; statutární město Ústí nad Labem; město Spálené Poříčí; město Kopřivnice; město Litomyšl; město Bystřice nad Pernštejnem; městys Višňové; město Olešnice, okres Blansko; město Telč; město Písek; obec Horní Lideč; Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism, Vinohradská 46, Praha 2; LABYRINT BOHEMIA, o.p.s., Liberec 6, Košická 6; Zoologická zahrada Ohrada Hluboká nad Vltavou, Hluboká nad Vltavou 417; „Mikroregion Porta“ se sídlem Obecní úřad Předklášteří, nám. 5. května 1390; Dobrovolný svazek obcí Deblín se sídlem Deblín č. 42.

Námítky, které proti kontrolnímu protokolu podalo MMR, byly vypořádány vedoucím skupiny kontrolujících rozhodnutím o námítkách. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách MMR nepodalo.

Kolegium NKÚ na svém VIII. zasedání, konaném dne 19. května 2008,

schválilo usnesením č. 7/VIII/2008

kontrolní závěr v tomto znění:

Pozn.: Obecně závazné právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

I. Úvod

Základním zastřešujícím programovým dokumentem pro poskytování pomoci České republice ze strukturálních fondů Evropské unie (dále jen „EU“) byl dokument *Rámec podpory společenství*. Společný regionální operační program (dále jen „SROP“) byl pro období 2004 až 2006 jedním z pěti operačních programů. Měl přispět k naplnění cílů *Rámce podpory společenství* jako základní strategie socio-ekonomického rozvoje pro sedm regionů soudržnosti České republiky, zřízených zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. V rámci politiky hospodářské a sociální soudržnosti zemí EU měl SROP realizovat *Cíl 1 – Podpora rozvoje zastávajících regionů*, tj. přispět ke snížení hospodářských a sociálních rozdílů pomocí podpory regionů soudržnosti.

Cílem SROP byl trvalý a vyvážený rozvoj regionů České republiky a růst kvality života všech skupin obyvatel regionů na základě povzbuzování nových ekonomických aktivit, přičemž důraz byl kladen na tvorbu pracovních míst v regionálním a místním měřítku, zlepšení kvality infrastruktury, rozvoj lidských zdrojů a prohlubování sociální integrace. Tento cíl byl specifikován do čtyř priorit – regionální podpora podnikání, regionální rozvoj infrastruktury, rozvoj lidských zdrojů a sociální integrace v regionech a rozvoj cestovního ruchu. V rámci priorit byla stanovena příslušná opatření a podopatření. Kontrola byla zaměřena na regeneraci a revitalizaci vybraných měst a rozvoj cestovního ruchu, tj. na:

- opatření 2.3 – *Regenerace a revitalizace vybraných měst*, které je součástí priority 2 – *Regionální rozvoj infrastruktury*, jejímž cílem bylo všestranně zkvalitnit regionální dopravní a informační infrastrukturu při respektování ochrany životního prostředí;
- priority 4 – *Rozvoj cestovního ruchu*, jejímž cílem bylo zvýšit podíl cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionů, zvýšit objem přímých investic do rozvoje cestovního ruchu a vytvářet nové pracovní příležitosti.

Kontrolovaná část SROP byla financována z *Evropského fondu pro regionální rozvoj* (dále jen „ERDF“). Prostředky alokované na tento program mohou být čerpány do konce roku 2008. MMR poskytovalo dotace na základě rozhodnutí ministra pro místní rozvoj formou „rozhodnutí o účasti státního rozpočtu a strukturálních fondů EU na financování projektu“ (dále jen „Rozhodnutí“), jehož nedílnou součástí byla „smlouva o financování projektu SROP“ (dále jen „Smlouva“). Od druhého kola výzvy k předložení žádostí o podporu byla Smlouva nahrazena „podmínkami k rozhodnutí o účasti státního rozpočtu a strukturálních fondů EU na financování projektu“ (dále jen „Podmínky“). MMR převádělo finanční prostředky příjemcům podpory na jejich bankovní účet po ukončení fyzické realizace projektu (nebo jeho etapy) za podmínky, že příjemce příslušné náklady uhradil ze svých zdrojů. U podpory rozvoje cestovního ruchu byly podporovány kromě individuálních projektů i projekty grantových schémat.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole u MMR a Centra pro regionální rozvoj ČR

1. Programové řízení

Na základě usnesení vlády ČR ze dne 23. ledna 2002 č. 102 bylo MMR odpovědné jako řídicí orgán podle článků 34 a 9 písm. n) nařízení Rady č. 1260/1999 za celkovou efektivnost, správnost řízení a realizaci SROP. Výkon některých řídicích funkcí při realizaci podpory v oblasti rozvoje cestovního ruchu a regenerace a revitalizace vybraných měst přeneslo na Centrum pro regionální rozvoj ČR (dále jen „CRR“), které je příspěvkovou organizací MMR, na kraje a regionální rady regionů soudržnosti (dále jen „regionální rady“) zřízené jako právnické osoby s účinností od 1. července 2006 zákonem č. 138/2006 Sb., kterým se mění některé zákony

v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách. Ke sledování realizace a hodnocení programu MMR zřídilo Monitorovací výbor SROP.

MMR v programovém dokumentu SROP schváleném Evropskou komisí popsalo ekonomickou a sociální situaci regionů soudržnosti do roku 2001, stanovilo cíle, priority a opatření programu, vypracovalo indikativní finanční plán a popis struktury řízení, monitorování, hodnocení, kontroly a propagace programu včetně vymezení pravomocí jednotlivých zúčastněných subjektů. Tyto oblasti včetně popisu způsobu výběru projektů podrobněji rozpracovalo v programovém dodatku, operačních manuálech, příručce pro hodnotitele, příručce pro administraci a příručce pro kontrolu, které od roku 2005 začlenilo do jednoho operačního manuálu. Pokyny pro žadatele a příjemce podpory MMR uvedlo v příručce pro žadatele a příručce pro příjemce.

- **MMR měnilo pravidla SROP pro žadatele a příjemce podpory v rámci jednotlivých kol výzev pro předkládání žádostí o podporu a plnění některých stanovených požadavků od příjemců podpory později nevyžadovalo. Tím v různých obdobích vznikly nerovné podmínky pro žadatele o podporu.**

Do doby ukončení kontroly MMR postupně vydalo devět verzí programového dodatku, deset verzí operačního manuálu SROP a deset verzí operačního manuálu pro grantová schémata. MMR měnilo pro každé z osmi kol výzev pro předkládání žádostí o podporu i příručku pro žadatele a příručku pro příjemce. Změny se týkaly např. zařazení nového subjektu mezi přijatelné příjemce podpory a její konečné uživatele, stanovení podmínky pojistit majetek pořízený z dotace, vah kritérií výběru žádostí a minimální přípustné výše uznatelných nákladů projektů. Pro následnou kontrolu i příjemce podpory byla orientace v pravidlech programu složitá.

MMR v průběhu realizace programu vydávalo závazná stanoviska a metodické pokyny pro upřesnění a sjednocení postupu CRR, sekretariátů regionálních rad a nositelů grantových schémat. Nevyžadovalo důsledně plnění některých požadavků, které původně stanovilo příjemcům podpory v Rozhodnutích, Podmínkách a Smlouvách, a tolerovalo odchylky od předem stanovených hodnot monitorovacích ukazatelů a jednotlivých položek výdajů na projekty. Např.:

- MMR stanovilo v Rozhodnutích a Podmínkách jako dva samostatné závazné hlavní monitorovací ukazatele „počet vytvořených hrubých pracovních míst“ pro muže a „počet vytvořených hrubých pracovních míst“ pro ženy s tím, že jejich neplnění o více než 10 % očekávané hodnoty bude považováno za porušení rozpočtové kázně. Následně ve stanovisku z října 2006 upřesnilo, že rozdělení na muže a ženy je druhotné a nedodržení stanoveného poměru nebude za porušení rozpočtové kázně považovat.
 - MMR stanovilo v Podmínkách a Smlouvách podrobný seznam uznatelných nákladů dle jednotlivých věcných etap s uvedením jejich názvu a přesné výše. Od června 2005 však považovalo tyto údaje za indikativní a prostředky nevyčerpané v rámci jedné etapy povolovalo příjemcům převést do jiné etapy.
 - MMR stanovilo od roku 2004 v Rozhodnutích jako dva samostatné ukazatele investiční a neinvestiční náklady a potřeby projektů. V únoru 2006 vydalo stanovisko, podle kterého nedodržení investičních a neinvestičních limitů nepovažovalo za porušení povinností stanovených Rozhodnutím a Podmínkami a od příjemců podpory vyžadovalo pouze dodržení stanovených celkových nákladů.
- **Nesoulad mezi pravidly stanovenými v programové dokumentaci a v Podmínkách a Smlouvách**

Podle programového dokumentu měli příjemci podpory předkládat čtvrtletní monitorovací zprávy o průběhu realizace projektů. MMR však v operačním manuálu i v Podmínkách a Smlouvách příjemcům stanovilo předkládat průběžné zprávy o postupu projektu v půlročních intervalech, což neodpovídalo programovému dokumentu.

– **CRR nezjišťovalo, zda byla plněna podmínka krácení podpory ve vztahu k výnosům investičních projektů**

U investičních projektů MMR stanovilo od druhého kola výzvy příjemcům podpory povinnost odečíst výnosy projektu od uznatelných nákladů, a to ve výši kumulativního čistého výnosu za období pěti let od podpisu Smlouvy nebo vydání Rozhodnutí. V případě, že by výnos přesáhl 25 % z celkových uznatelných nákladů, nesměl být příspěvek ERDF vyšší než 50 % celkových uznatelných nákladů. CRR neověřovalo, zda podpořené projekty po ukončení realizace přinášejí výnos.

Ani u 11 vybraných ukončených investičních projektů, u nichž lze předpokládat dosažení výnosů (např. golfové hřiště, restaurační a hotelová zařízení), příjemci žádný výnos v monitorovací zprávě nevykázali a CRR si tuto skutečnost neověřovalo.

– **Informační systém MONIT SROP obsahoval některé neúplné, nesprávné a neaktualizované údaje**

Správce informačního systému MONIT SROP je CRR, které zajišťuje správu uživatelských přístupů, bezpečnost, zálohování, přenosy, definice rozhraní a rozvoj systému. Přístup do systému mají jednotlivé subjekty zajišťující administraci SROP. Systém eviduje zejména údaje týkající se žádostí o podporu a údaje o jednotlivých projektech, včetně jejich monitorování a kontroly. Data jsou využívána i jako podklad pro zpracování zpráv o realizaci programu. CRR nebo gestoři grantových schémat však vložili některé údaje o projektech do informačního systému se značným časovým prodloužením, údaje nevložiteli vůbec nebo jimi vložené údaje byly chybné.

2. Alokace finančních prostředků a jejich čerpání

Alokace prostředků ERDF pro léta 2004 až 2006 činila na regeneraci a revitalizaci vybraných měst celkem 22,517 mil. EUR, tj. 5,5 % z celkové alokace SROP, a na rozvoj cestovního ruchu celkem 108,086 mil. EUR, tj. 26,6 % z celkové alokace SROP.

Podíl financování projektů z prostředků ERDF a z národních zdrojů (včetně státního rozpočtu) se lišil podle jednotlivých opatření a v rámci těchto opatření podle druhu příjemce. Podpora z ERDF činila u podnikatelských subjektů max. 35 % uznatelných nákladů a u ostatních max. 75 % uznatelných nákladů projektu. Podpora ze státního rozpočtu se pohybovala od nuly do 25 % uznatelných nákladů projektu. Při stanovení výše podpory pro příslušný projekt MMR vycházelo zejména z pravidel platných pro podporu z ERDF a požadavku žadatele.

Tabulka č. 1 – Podpora v rámci opatření 2.3 a priority 4 podle Rozhodnutí a výdaje proplacené příjemcům podpory k 31. 12. 2007

Priorita/ opatření	Alokace finančních prostředků ERDF pro léta 2004–2006 (v mil. EUR/mil. Kč)**		Výše dotace dle Rozhodnutí (v mil. Kč) pro projekty individuální a projekty grantových schémat *			Výše dotace proplacené příjemcům (v mil. Kč)	
	ERDF	SR	ERDF	SR	Počet projektů	ERDF	SR
Opatření 2.3	22,517/656,371	3,753/109,400	727,816	121,303	9	591,333	105,234
Priorita 4	108,086/3.150,707	18,014/525,108	3.285,604	525,372	142	2.164,412	382,804
Opatření 2.3 a priorita 4 celkem	130,603/3.807,078	21,767/634,508	4.013,420	646,675	151	2.755,745	488,038

* Údaje za individuální projekty a grantová schémata (konečným příjemcem podpory je příslušný kraj nebo MMR).

** Pro přepočítání byl použit kurz 29,15 CZK/EUR, což je průměr z denních devizových kurzů vykázaných ČNB za období květen 2004 až prosinec 2007. Na výši alokovaných finančních prostředků, které jsou nižší než dotace Rozhodnutí, měl vliv kurzový rozdíl.

3. Stanovení cílů podpory

3.1 Charakteristika výchozí situace regionální infrastruktury uvedená v programovém dokumentu SROP specifikovala problémy historických center a devastovaných území měst zejména z hlediska jejich nedostatečné údržby a nedostatku finančních prostředků. V závěrech souhrnné analýzy regionů soudržnosti, která vytyčila silné a slabé stránky regionů soudržnosti, jejich příležitosti a ohrožení, však nebyla potřeba regenerace a revitalizace měst přímo uvedena. MMR k tomu uvedlo, že podpora regenerace a revitalizace měst byla do SROP začleněna na základě jednání s Evropskou komisí během vyjednávání SROP s cílem připravit Českou republiku na podporování aktivit odpovídajících iniciativě URBAN. Podpora byla zaměřena na omezený počet ucelených investičních projektů zkvalitňujících životní prostředí a podmínky obyvatel, které předkládaly obce. Z devíti projektů, které MMR do doby ukončení kontroly podpořilo, bylo sedm zaměřeno na regeneraci a revitalizaci městských či historických center a dva projekty řešily regeneraci nevyužitých území za účelem pořízení nebo rekonstrukce vzdělávacího a kulturního centra. Celková výše podpory poskytnutá z ERDF a ze státního rozpočtu se pohybovala v rozmezí od 45 mil. Kč do 146 mil. Kč.

3.2 Cílem podpory rozvoje cestovního ruchu bylo zvýšit podíl cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionů, zvýšit objem přímých investic pro rozvoj cestovního ruchu a vytvářet nové pracovní příležitosti. Tohoto cíle mělo být dosaženo prostřednictvím zlepšení kvality služeb cestovního ruchu, zajištění služeb pro podnikatele v cestovním ruchu a posílení spolupráce v rámci odvětví, prosazení České republiky jako evropské turistické a lázeňské destinace, vytváření nových produktů cestovního ruchu, využití historického, kulturního a přírodního bohatství pro cestovní ruch a zvýšení životní úrovně místního obyvatelstva.

Podpora rozvoje cestovního ruchu byla realizována dvěma opatřeními, přičemž jedno bylo zaměřeno na rozvoj služeb a druhé na rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch. V rámci obou opatření bylo uvažováno s podporou projektů s regionálním či nadregionálním významem. Příjemcem podpory mohly být státem zřízené organizace, nestátní neziskové organizace, kraje, svazky obcí, obce a jimi zřizované organizace, Hospodářská komora České republiky a fyzické a právnické osoby podnikající v cestovním ruchu.

K 31. prosinci 2007 MMR podpořilo 142 projektů zaměřených zejména na tvorbu ubytovacích a stravovacích kapacit, propagaci cestovního ruchu a na výstavbu či obnovu sportovních a kulturních zařízení a památek. Finančně nejvýznamnější podporu (nad 70 mil. Kč na jeden projekt) poskytlo MMR deseti projektům zaměřeným na zvýšení návštěvnosti turistických regionů, na lázeňství, rozvoj kongresové turistiky, sportovních aktivit a také na obnovu kulturních památek.

– **V rámci SROP nebyl realizován projekt vybudování národního informačního a rezervačního systému cestovního ruchu včetně zajištění provázanosti turistických informačních center, přestože je jedním z cílů koncepce cestovního ruchu od roku 2002 a zaměření SROP s podporou této oblasti uvažovalo**

MMR zařadilo podporu budování národního informačního a rezervačního systému cestovního ruchu a podporu provázanosti turistických informačních center do SROP na základě závěrů analýzy cestovního ruchu. Analýza byla uvedena v programovém dokumentu SROP a za jednu z překážek rozvoje cestovního ruchu označila nedostatečný národní informační a rezervační systém cestovního ruchu a neprovázanost turistických informačních center. S podporou této oblasti uvažoval i operační program *Cestovní ruch a lázeňství*, jehož aktivity byly podle usnesení vlády ČR ze dne 12. února 2003 č. 149 zapracovány do SROP a *Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice* na období 2002–2007 i na období 2007–2013. V rámci SROP byly s tímto zaměřením předloženy dva projekty, z nichž jeden, předložený Českou centrálou cestovního ruchu – CzechTourism, nebyl z důvodu nedostatečné kvality podpořen

a od druhého projektu žadatel sám odstoupil. MMR k tomu uvedlo, že projekt zaměřený na budování národního informačního a rezervačního systému cestovního ruchu a podporu provázanosti turistických informačních center nebyl realizován ani v rámci jiných dotačních titulů a s jeho realizací je uvažováno v rámci podpory z *Integrovaného operačního programu* v programovém období 2007–2013.

4. Vyhodnocení cílů podpory

- **MMR nevytvořilo dostatečný systém indikátorů a ukazatelů pro hodnocení přínosu podpory regenerace a revitalizace měst a rozvoje cestovního ruchu. V důsledku toho průběžné hodnocení přínosu podpory, které zpracovalo, nemělo dostatečnou vypovídací schopnost**

MMR v programové dokumentaci uvedlo ukazatele pro hodnocení výstupů, výsledků a dopadů podpory, které na úrovni priorit, opatření a podopatření označilo jako indikátory a na úrovni projektů jako ukazatele. Ukazatele na úrovni projektů si vybírali příjemci podpory ze seznamu v příručce pro žadatele a sami si určovali ve vztahu k charakteru projektu i výši očekávaných hodnot, kterou pak MMR uvádělo v Rozhodnutích jako závazný ukazatel.

- 4.1** U podpory regenerace a revitalizace vybraných měst MMR stanovilo indikátory a ukazatele pro hodnocení výsledků a dopadů realizace opatření a jednotlivých projektů nejednoznačně, s nedostatečnou vypovídací schopností nebo u nich nebyl vytvořen dostatečný předpoklad pro naplnění celkové očekávané hodnoty, což vyplývá z následujícího:

- Obsah ukazatele „počet obyvatel měst se zlepšeným životním prostředím a životními podmínkami“ nestanovilo jednoznačně a neuvedlo metodiku jeho výpočtu. Kontrolou u příjemců podpory bylo zjištěno, že u některých projektů byl do tohoto ukazatele započítán počet obyvatel celých měst, u některých jen počet obyvatel různých městských částí v různých obdobích, v některých případech ukazatel zahrnoval i turisty. V důsledku toho naplnění očekávané hodnoty zmíněného indikátoru na cca 700 %, uvedené v průběžné hodnotící zprávě k 31. srpnu 2007, nemělo vypovídací schopnost.
- U indikátoru „počet nově vytvořených hrubých pracovních míst“ za opatření se očekávalo, že bude vytvořeno 150 míst. Vzhledem k tomu, že si příjemci podpory sami určili počet pracovních míst, které vytvoří, závazek 109,5 pracovních míst (vyplývající z vydaných Rozhodnutí za celé opatření) očekávané hodnoty nedosáhl. MMR přitom uvedlo v příručce pro žadatele a v příručce pro příjemce, že nová pracovní místa jsou významným ukazatelem naplňování cílů SROP a důležitým hodnotícím kritériem.
- MMR v programové dokumentaci uvedlo „počet nově vytvořených čistých pracovních míst“ jako indikátor na úrovni opatření s očekávanou hodnotou 125 míst, ale postup jeho výpočtu nestanovilo. Na úrovni projektů tento ukazatel nesledovalo a ani od příjemců podpory příslušné údaje nevyžadovalo.
- Podpořené projekty měly mít podle programového dodatku zřejmý dopad ekonomický včetně dopadu místního, regionálního či nadregionálního, přínosu pro rozvoj cestovního ruchu. MMR přitom na úrovni projektů nestanovilo příjemcům podpory žádné závazné ukazatele, vyjma počtu hrubých pracovních míst, které by přímo hodnotily ekonomický dopad jejich realizace.

- 4.2** Očekávané výsledky, výstupy a dopady podpory na úrovni priority rozvoje cestovního ruchu MMR kvantifikovalo pomocí devíti indikátorů, u nichž očekávané hodnoty stanovilo odhadem. Z toho tři indikátory pro hodnocení dopadů neměly přímou vazbu na realizaci projektů (devizové příjmy z cestovního ruchu, podíl regionů *Cíle 1* na devizových příjmech z cestovního ruchu, průměrná délka pobytu zahraničních turistů v České republice), neboť se jednalo o makroeko-

nomické statistické ukazatele, na jejichž hodnoty působily i jiné ekonomické vlivy. Z indikátorů dopadu, které MMR stanovilo na úrovni priority rozvoje cestovního ruchu, měl přímou vazbu na realizaci projektů jen ukazatel počtu vytvořených čistých pracovních míst. MMR však nestanovilo metodiku výpočtu tohoto ukazatele ani nezajistilo zdroj dat k vyčíslení jeho hodnoty.

MMR do doby ukončení kontroly nehodnotilo míru naplnění dopadů podpory cestovního ruchu v rámci SROP. Očekávané hodnoty indikátorů určilo odhadem, a to nevhodně s cílovým rokem 2006, neboť prostředky SROP budou čerpány až do konce roku 2008. Kromě toho u indikátoru „devizové příjmy z cestovního ruchu“ stanovilo očekávanou cílovou hodnotu pro rok 2006 ve výši 59 500 mil. Kč (1 878 mil. EUR), přičemž podle údajů ČNB se skutečná hodnota tohoto ukazatele pohybuje již od roku 2000 nad hranicí 90 000 mil. Kč.

Nedostatečně provedenému odhadu odpovídala i míra naplnění očekávaných hodnot ostatních indikátorů (a to indikátorů výstupů a výsledků) pro opatření a podopatření priority rozvoje cestovního ruchu, kterou MMR průběžně hodnotilo a která se pohybovala podle výročních a průběžných zpráv SROP zpracovaných do 30. srpna 2007 v rozmezí od 40 % do 598 %. Tyto indikátory (počet vytvořených hrubých pracovních míst, realizované soukromé spolufinancování, počet podpořených malých a středních podniků v cestovním ruchu, počet vytvořených stálých lůžek a počet projektů zaměřených na obnovu památek a kulturního dědictví) měly přímou vazbu k realizaci projektů a jejich hodnoty bylo MMR schopno zjistit i na úrovni projektů.

U všech 19 kontrolovaných projektů v rámci podpory cestovního ruchu byly očekávané hodnoty monitorovacích ukazatelů, které příjemcům stanovilo MMR jako závazné, naplněny. Příjemci podpory nebyli povinni hodnotit dopad realizace projektu na region, jeho nadregionální dopad či dopad na rozvoj cestovního ruchu. Někteří příjemci očekávaný dopad realizace projektu uvedli ve studii proveditelnosti, avšak většina z nich jen v obecné rovině bez jakékoliv kvantifikace. Předpoklad pro průkazné vyhodnocení přínosů nebyl zajištěn ani u projektu s nejvyšší poskytnutou částkou v rámci podpory cestovního ruchu SROP ve výši 236,899 mil. Kč *Zvýšení návštěvnosti turistických regionů České republiky zahraničními turisty*, kde příjemce vyčíslil očekávaný dopad projektu pomocí statistických ukazatelů, které neměly přímou vazbu k projektu.

III. Nedostatky zjištěné u příjemců podpory

Kontrolou provedenou u 26 příjemců podpory bylo prověřeno celkem 27 projektů, z toho 8 projektů podpořených z opatření zaměřeného na regeneraci a revitalizaci vybraných měst a 19 projektů realizovaných v rámci podpory cestovního ruchu. Celková podpora těchto projektů z ERDF a státního rozpočtu činila 2 282,4 mil. Kč a kromě jednoho projektu byly všechny ukončeny, a to včetně finančního vypořádání. Zjištění z kontrol u příjemců podpory se týkala např. nedodržení termínů, formálních nedostatků při plnění Smluv a Podmínek nebo postupů při zadávání a realizaci veřejných zakázek.

IV. Shrnutí a vyhodnocení

Cílem kontroly bylo prověřit poskytování, čerpání a užití finančních prostředků určených v rámci *Společného regionálního operačního programu na rozvoj cestovního ruchu* a na regeneraci a revitalizaci vybraných měst.

V řízení částí SROP zaměřených na podporu regenerace a revitalizace vybraných měst a cestovního ruchu byly zjištěny systémové nedostatky. U příjemců podpory byly zjištěny ve většině případů nedostatky méně významného charakteru.

Zejména u Ministerstva pro místní rozvoj zjištění prokázala, že:

- docházelo v průběhu řízení ke změnám pravidel pro žadatele a příjemce podpor,
- od příjemců podpor nebylo vyžadováno plnění některých podmínek stanovených v Rozhodnutích, Podmínkách a Smlouvách,
- stanovení indikátorů a ukazatelů pro hodnocení přínosu opatření a projektů bylo nejednoznačné s nedostatečně provedeným odhadem očekávaných hodnot, což mělo za následek zpracování průběžného hodnocení přínosů s nevěrohodnými údaji,
- nebylo zajištěno splnění jednoho z cílů koncepce cestovního ruchu, a to vybudování národního informačního a rezervačního systému cestovního ruchu včetně zajištění provázanosti turistických informačních center,
- ve vazbě na výši podpory nebylo dostatečně ověřováno, zda investiční projekty po ukončení realizace přinášejí výnos.

Ministerstvo pro místní rozvoj by se mělo u dalších programů v novém programovém období 2007 až 2013 zaměřit na:

- jednoznačné nastavení pravidel programu,
- vytvoření účinného systému hodnocení programu z hlediska jednoznačného vymezení agregovatelných a kvantifikovatelných ukazatelů s přímou vazbou k zaměření podpory a s průkazným stanovením očekávaných a skutečných hodnot,
- odstranění absence národního informačního a rezervačního systému cestovního ruchu včetně nedostatečné provázanosti turistických informačních center,
- průkazné vykázání a kontrolu výnosů z projektů ve vztahu k výši podpory.

07/24

Finanční prostředky poskytnuté veřejným vysokým školám s uměleckým zaměřením

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2007 pod číslem 07/24.

Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ Ing. Jaromíra Steidlová.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření, čerpání a užití finančních prostředků poskytnutých veřejným vysokým školám s uměleckým zaměřením z kapitoly státního rozpočtu *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy*.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2005 a 2006, v případě věcných souvislostí i období předcházející a období do ukončení kontroly.

Kontrola byla provedena v období od září 2007 do února 2008.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“);
Akademie múzických umění v Praze (dále jen „AMU“);
Akademie výtvarných umění v Praze (dále jen „AVU“);
Janáčkova akademie múzických umění v Brně (dále jen „JAMU“);
Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze¹ (dále jen „VŠUP“).

Námítky proti kontrolním protokolům, které podaly MŠMT a AMU, byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutími o námítkách. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách, které podala AMU, bylo dne 9. června 2008 vypořádáno usnesením Kolegia NKÚ.

Kolegium NKÚ na svém IX. zasedání, konaném dne 9. června 2008,

schválilo usnesením č. 6/IX/2008

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

1. Charakteristika kontrolovaných osob ve vztahu k předmětu kontrolní akce

MŠMT řídí výkon státní správy ve vztahu k vysokým školám v rozsahu stanoveném zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). Odpovídá za stav, koncepci a rozvoj vzdělávací soustavy. MŠMT z hlediska své působnosti registruje vnitřní předpisy veřejných vysokých škol (dále jen „VVŠ“), vypracovává a zveřejňuje výroční zprávu o stavu vysokého školství, zpracovává dlouhodobý záměr pro oblast VVŠ, projednává a vyhodnocuje dlouhodobé záměry VVŠ. Rozděluje finanční prostředky

¹ Podle zákona č. 552/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, byl do 31. prosince 2005 název Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze.

z kapitoly státního rozpočtu *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* vysokým školám, monitoruje jejich využití a zároveň kontroluje celkové hospodaření VVŠ.

Postavení VVŠ upravuje zákon č. 111/1998 Sb. V souladu s tímto zákonem spadá do samosprávné působnosti VVŠ zejména hospodaření s přidělenými prostředky státního rozpočtu a nakládání s majetkem, který na VVŠ převádí stát.

AMU je veřejná vysoká škola s uměleckým zaměřením (dále jen „VVŠ-UZ“) a vyučuje umění dramatické, hudební, taneční, audiovizuální, fotografické a multimediální.

AVU je VVŠ-UZ uskutečňující magisterské a doktorské studijní programy v oblasti výtvarného umění. Poskytuje vysokoškolské vzdělání v oborech malířství, sochařství, kresba a grafika, intermediální tvorba, nová média, restaurování uměleckých děl malířských a sochařských a architektonická tvorba.

JAMU jako univerzitní VVŠ-UZ rozvíjí vzdělávací, uměleckou, vědeckou, výzkumnou a další tvůrčí činnost v oblasti dramatického, hudebního a tanečního umění.

VŠUP je VVŠ-UZ poskytující vysokoškolské vzdělání v oblasti uměleckých, výzkumných a vědeckých aktivit, vychází z tradice jednotlivých výtvarných oborů a zároveň podněcuje současnou uměleckou praxi.

Pozn.: Všechny právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

2. Charakteristika předmětu kontroly

MŠMT poskytuje VVŠ peněžní prostředky v souladu s § 18 zákona č. 111/1998 Sb. na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost² a peněžní prostředky na rozvoj VVŠ, na ubytování a stravování studentů.

Přehled peněžních prostředků přijatých v roce 2005 a 2006 jednotlivými VVŠ-UZ je uveden v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – Přehled peněžních prostředků přijatých v roce 2005 a 2006 jednotlivými VVŠ-UZ

(v tis. Kč)

Peněžní prostředky	AMU		AVU		JAMU		VŠUP	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Z kapitoly MŠMT	304 971	344 637	68 932	68 972	150 889	150 691	93 795	131 475
Z jiných kapitol státního rozpočtu	4 246	6 636	514	454	60	160	569	541
Z územních samosprávných celků	265	45	0	0	1 105	2 130	0	0
Ostatní	1 535	2 527	218	401	1 227	2 830	917	1 406
Celkem	311 017	353 845	69 664	69 827	153 281	155 811	95 281	133 422
Podíl peněžních prostředků z MŠMT na veškerých přijatých prostředcích	98 %	97 %	99 %	99 %	98 %	97 %	98 %	99 %

Zdroj: výroční zprávy VVŠ-UZ, účetnictví VVŠ-UZ.

² V roce 2005 byly peněžní prostředky poskytnuty formou dotace, s účinností od 1. ledna 2006 v souladu s novelou zákona č. 111/1998 Sb. jako příspěvek.

V souladu s podmínkami stanovenými v § 18 zákona č. 111/1998 Sb. vydalo MŠMT v kontrolovaném období *Pravidla pro poskytování příspěvků a dotací veřejným vysokým školám Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů* (dále jen „Pravidla“). Peněžní prostředky z kapitoly státního rozpočtu *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* byly VVŠ poskytovány MŠMT na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace (v roce 2005) a rozhodnutí o poskytnutí příspěvku (v roce 2006).

Kontroly byly podrobeny prostředky státního rozpočtu poskytnuté v roce 2005 a 2006 určené k financování studijních programů a s nimi spojených tvůrčích činností. Tyto prostředky poskytlo MŠMT při splnění podmínek podle Pravidel (ukazatelé A a B). Dotace, resp. příspěvek vypočtený podle ukazatele A a B, se odvozuje od rozsahu a obsahu vzdělávací činnosti vysoké školy, měřené počtem financovaných studií a počtem absolventů při použití rozpočtových dat, tvořených kategoriemi počtu studentů (rozpočtový, přepočtený, normativní, kontrahovaný počet, základní normativ studijního programu) a počtem absolventů minulého akademického roku. Rozpočtová data pro výpočet výše dotace podle ukazatele A a B jsou VVŠ povinny ukládat do centrální databáze *Sdružené informace matrik studentů* v periodických intervalech. Postup výpočtu je uveden v Pravidlech pro příslušný rok s tím, že v roce 2006 MŠMT poskytovalo příspěvek na činnost VVŠ vypočtený podle ukazatelů A a B ve výši 75 % celkového ročního objemu příspěvku, pokud VVŠ nepožádala o jinou částku, a zbývající část příspěvku mohlo MŠMT na základě žádosti VVŠ poskytnout jako příspěvek na kapitálové výdaje.

Kontroly byly podrobeny rovněž výdaje na realizaci akcí evidovaných v informačním systému programového financování (dále jen „ISPROFIN“) pod číslem programu 233 340 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejných vysokých škol* (dále jen „Program 233 340“) v letech 2005 a 2006.

Program 233 340 zajišťuje financování reprodukce majetku a zahrnuje akce typu novostavby, rekonstrukce a modernizace, jimiž je třeba zajistit nebo zkvalitnit užitkové plochy pro výuku, pracoviště pedagogů i nepedagogických zaměstnanců, plochy pro ubytování, stravování, technické zázemí apod.

Podíl peněžních prostředků vybraných ke kontrole (určených na ukazatele A a B a Program 233 340) na celkových prostředcích přijatých z MŠMT v letech 2005 a 2006 podle jednotlivých VVŠ-UZ je uveden v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2 – Peněžní prostředky vybrané ke kontrole (v tis. Kč)

Peněžní prostředky	AMU		AVU		JAMU		VŠUP	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Dotace/příspěvek dle ukazatele A a B ^{*)}	215 502	247 632	53 580	52 826	109 094	123 458	80 656	90 126
Program 233 340	39 553	41 546	4 530	4 000	22 227	8 360	5 300	29 200
Celkem	255 055	289 178	58 110	56 826	131 321	131 818	85 956	119 326
Celkové peněžní prostředky z MŠMT	304 971	344 637	68 932	68 972	150 889	150 691	93 795	131 475
Podíl na celkových peněžních prostředcích	84 %	84 %	84 %	82 %	87 %	87,5 %	92 %	91 %

Zdroj: výroční zprávy VVŠ-UZ, účetnictví VVŠ-UZ.

^{*)} včetně příspěvku na kapitálové výdaje

3. Přehled peněžních prostředků kontrolovaných u MŠMT a poskytnutých v kontrolovaném období VVŠ-UZ

V tabulce č. 3 je uveden kontrolovaný objem finančních prostředků na MŠMT, který byl poskytnut VVŠ-UZ z kapitoly státního rozpočtu *Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy* v letech 2005 a 2006.

Tabulka č. 3 – Kontrolovaný objem peněžních prostředků na MŠMT (v tis. Kč)

	AMU		AVU		JAMU		VŠUP		Celkem	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Dotace/příspěvek dle ukazatele A a B ³	215 502	239 752	53 580	52 826	109 094	117 893	80 656	90 126	458 832	500 597
Příspěvek na kapitálové výdaje ⁴	0	7 880	0	0	0	5 565	0	0	0	13 445
Program 233 340	39 553	41 546	4 530	4 000	22 227	8 360	5 300	29 200	71 610	83 106
Celkem	255 055	289 178	58 110	56 826	131 321	131 818	85 956	119 326	530 442	597 148

Zdroj: výroční zprávy VVŠ-UZ, účetnictví MŠMT, rozhodnutí MŠMT o poskytnutí příspěvku nebo dotace.

Podle testů věcné správnosti provedených na vybraném vzorku účetních případů v rámci poskytnutých dotací a příspěvků na činnost podle ukazatele A a B, dále na vybraném vzorku zaměstnanců pro kontrolu mzdové agendy a na vybraných kontrolovaných akcích v rámci Programu 233 340 byl vyčíslen kontrolovaný objem peněžních prostředků VVŠ-UZ v letech 2005 a 2006, jenž je uveden v tabulce č. 4.

Tabulka č. 4 – Přehled kontrolovaných peněžních prostředků na VVŠ-UZ (v tis. Kč)

	AMU		AVU		JAMU		VŠUP		Celkem	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Dotace/příspěvek dle ukazatele A a B (bez mezd)	11 324	7 164	5 683	5 323	4 574	3 587	18 747	11 099	40 328	27 173
Mzdy v ukazateli A a B	1 606	2 236	4 811	4 704	2 345	2 585	3 271	2 899	12 033	12 424
Program 233 340	39 553	34 546	4 527	4 000	22 227	8 360	5 300	28 984	71 607	75 890
Celkem	52 483	43 946	15 021	14 027	29 146	14 532	27 318	42 982	123 968	115 487

Zdroj: účetní data VVŠ-UZ, mzdová agenda VVŠ-UZ a údaje z dokumentace akcí Programu 233 340.

Kontroly byly podrobeny postupy přidělování dotací a příspěvků, systém jejich kontroly a účtování u jednotlivých účetních jednotek, dodržování stanoveného účelu a času, správnost a včasnost jejich zúčtování a zadávání veřejných zakázek.

³ A a B – studijní programy a s nimi spojená tvůrčí činnost.

⁴ Příspěvek na kapitálové výdaje – příspěvek na ukazatele A a B.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole u MŠMT

1. Dotace a příspěvky na činnost

- nesoulad se zákonem č. 111/1998 Sb.

MŠMT je podle § 107a zákona č. 111/1998 Sb. zmocněno s účinností od 30. prosince 2006 vydat ve spolupráci s Ministerstvem financí prováděcí předpis o způsobu nakládání s příspěvkem a o vedení evidence poskytnutých příspěvků. Do doby ukončení kontroly prováděcí právní předpis nebyl vydán.

2. Program 233 340

2.1 Nedostatky v aktualizaci dokumentace Programu 233 340

Usnesením vlády ze dne 20. července 2005 č. 968, o *žádosti rozpočtovému výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky o vyslovení souhlasu se změnami závazných ukazatelů státního rozpočtu České republiky na rok 2005, rozpočtové kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy*, a usnesením vlády ze dne 12. října 2005 č. 1315, o *žádosti rozpočtovému výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky o souhlas se změnami závazných ukazatelů státního rozpočtu na rok 2005 v kapitole 333 – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy*, bylo uloženo MŠMT předložit do 31. prosince 2005 Ministerstvu financí aktualizovanou dokumentaci Programu 233 340.

Od 30. prosince 2005 do doby ukončení kontroly nebyla požadovaná změna dokumentace Programu 233 340 předložena vládě ČR ke schválení. Podle vyjádření MŠMT byla od prosince 2005 zpracovávána a průběžně konzultována s Ministerstvem financí definitivní verze změn dokumentace Programu 233 340 s předpokladem jejího předložení do vnějšího připomínkového řízení před projednáním vládou ČR do konce února 2008. Podle zprávy MŠMT o odstranění nedostatků zjištěných při kontrole nebyla změna dokumentace Programu 233 340 dokončena a její předložení do meziresortního připomínkového řízení před projednáním ve vládě se předpokládalo do konce dubna 2008.

2.2 Nesoulad s vyhláškou č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku

MŠMT nepostupovalo v souladu s § 7 odst. 4 vyhlášky č. 40/2001 Sb., protože u akce evid. č. 233 349 6602 AMU – *Částečná realizace opatření z e-auditů* (energetických auditů) Hudební fakulty AMU (dále jen „HAMU“) a Divadelní fakulty AMU (dále jen „DAMU“) vydalo rozhodnutí č. j. 17 797/05-18 dne 28. dubna 2005, přestože byl předložen pouze návrh smlouvy o dílo na část DAMU. Stanovisko DAMU se zdůvodněním výběru dodavatele bylo předloženo až dopisem ze dne 4. května 2005. Konečný návrh smlouvy o dílo na část HAMU byl předložen dopisem ze dne 25. července 2005 a schválen MŠMT dne 5. srpna 2005.

2.3 Ostatní zjištění

Podle § 12 vyhlášky č. 40/2001 Sb. nesmí účastníci programu hradit daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) ze státního rozpočtu v případě, že mohou uplatnit odpočet DPH na vstupu.

Z podkladů Programu 233 340 není prokazatelné, zda jednotlivé VVŠ-UZ nehradily DPH z poskytnutých peněžních prostředků státního rozpočtu v rámci Programu 233 340 a zda současně ve stejné výši nenárokovaly odpočet DPH na vstupu v daňovém přiznání, jako tomu je u dále uváděného kontrolního zjištění, které se týká zadržení peněžních prostředků u VŠUP.

III. Skutečnosti zjištěné při kontrole u VVŠ-UZ

1. Dotace a příspěvky na činnost

1.1 Nesoulad se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)

- a) U AVU v rozporu s § 26 zákona č. 320/2001 Sb. nebyla upravena problematika realizace předběžné kontroly před vznikem závazku, navíc v rozporu s § 26 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb. byla jako příkazce operace pověřena i osoba, která nebyla vedoucím zaměstnancem. AVU nevyhotovila podpisové vzory pro osoby realizující předběžnou řídicí kontrolu, kterou před vznikem závazku neprováděla.
- b) VŠUP v rozporu s § 26 zákona č. 320/2001 Sb. neurčila jmenovitě osoby do pozic příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní. V rozporu s ustanovením § 26 odst. 1 byly vnitřním předpisem pověřeny jako příkazci operací i osoby, které nebyly vedoucími zaměstnanci.
- c) U AMU a VŠUP byl v kontrolovaném období v některých případech na vybraném vzorku účetních případů zjištěn nesoulad s ustanovením § 26 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb., neboť uvedené VVŠ-UZ nepotvrzovaly provedení předběžné kontroly podpisem všech zaměstnanců, kteří byli k jejímu provedení určeni ve vnitřních směrnících.
- d) U AMU byl v kontrolovaném období v některých případech na vybraném vzorku účetních případů zjištěn nesoulad s ustanovením § 26 odst. 2 zákona č. 320/2001 Sb., neboť AMU při provádění předběžné kontroly nepřipustně slučovala funkci příkazce operace a funkci správce rozpočtu.

1.2 Nesoulad se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví

- a) VŠUP v rozporu s § 33a odst. 9 zákona č. 563/1991 Sb. nevymezila jednoznačně oprávnění a povinnosti konkrétních osob, u některých účetních dokladů umožnila, aby osoba odpovědná za účetní případ byla shodná s osobou odpovědnou za zaúčtování.
- b) AVU nepostupovala v souladu s § 33a odst. 9 zákona č. 563/1991 Sb., neboť v kontrolovaném období nevydala vnitřní předpis stanovující oprávnění, povinnosti a odpovědnost osob (odpovědných za účetní případ i za jeho zaúčtování), vztahující se k připojování podpisového záznamu nebo identifikačních záznamů k příslušným dokumentům. Při kontrole vybraného vzorku účetních případů bylo zjištěno, že některé účetní doklady nebyly osobou odpovědnou za zaúčtování podepsány vůbec.
- c) AMU nepostupovala v souladu s ustanovením § 30 odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb. tím, že o inventarizačním rozdílu (manko) drobného dlouhodobého hmotného majetku v celkové výši 202 581,19 Kč neúčtovala do účetního období roku 2003, ve kterém byl inventarizací majetku uvedený rozdíl zjištěn, ale až do období roku 2006.

1.3 Ostatní zjištění

V rámci kontroly mezd financovaných z prostředků dotací a příspěvků poskytovaných podle ukazatele A a B a prvotních dokladů pro mzdy bylo zjištěno, že AVU v rozporu s § 94 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, nevedla s výjimkou jednoho pracoviště žádnou evidenci odpracované doby.

2. Program 233 340

2.1 Nesoulad se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), a prováděcími předpisy

VŠUP v letech 2005 a 2006 nedodržela § 12 odst. 1 vyhlášky č. 40/2001 Sb., neboť jako účastník Programu 233 340 uhradila DPH ve výši 903,2 tis. Kč z poskytnuté dotace a zároveň uplatnila ve stejné výši odpočet DPH na vstupu. VŠUP neoprávněně zadržela část peněžních prostředků poskytnutých z dotace a tím porušila rozpočtovou kázeň ve smyslu § 44 odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb.

2.2 Nesoulad se zákonem č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách

- a) AMU nedodržela § 25 odst. 1 zákona č. 40/2004 Sb., jelikož nezařadila podlimitní veřejnou zakázku u akce evid. č. 233 349 6602 AMU – *Částečná realizace opatření z e-auditů HAMU a DAMU v zadávacím řízení*. Realizaci této veřejné zakázky AMU zadala přímo zhotoviteli, se kterým uzavřela smlouvy o dílo v celkové výši 2 253 336 Kč bez DPH.
- b) AMU nedodržela § 66 odst. 2 zákona č. 40/2004 Sb., neboť u akce evid. č. 233 34D 6607 AMU – *Rekonstrukce fasády a střech HAMU* uzavřela smlouvu o dílo, která nebyla v souladu se zadáním ani s nabídkou vybraného uchazeče. Stanovený termín dokončení zakázky ve smlouvě neodpovídal termínu uvedenému v nabídce uchazeče ani termínu uvedenému v zadávacích podmínkách.
- c) VŠUP nedodržela § 59 zákona č. 40/2004 Sb., neboť u akce evid. č. 233 34F 7006 *Dokončení oprav havarijního stavu uliční fasády* byla s uchazečem uzavřena smlouva o dílo, ačkoliv nabídka uchazeče nebyla z hlediska požadovaného obsahu a náležitostí úplná (neobsahovala přílohu účetní závěrky, přehled osob odpovědných za provádění a řízení prací na stavbě a vyjádření banky uchazeče o jeho schopnosti plnit finanční závazky), a měla být tedy hodnotící komisí vyřazena.

2.3 Nesoulad se zákonem č. 320/2001 Sb.

V oblasti dotací poskytnutých v rámci Programu 233 340 byly při kontrole u AMU, AVU a VŠUP zjištěny totožné nedostatky jako u vnitřního kontrolního systému v oblasti dotací a příspěvků na činnost. Jednalo se o neprovádění předběžných kontrol jednotlivých operací nebo nepřipustné slučování stanovených funkcí při výkonu předběžné kontroly či neodpovídající podpisové vzory.

2.4 Nesoulad se zákonem č. 563/1991 Sb.

AVU nedodržela § 8 a § 33a odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., neboť neúčtovala o provedených platbách faktur na základě bankovních výpisů, ale pouze na základě bankou potvrzených příkazů k úhradě. AVU tento postup sjednala s bankou písemně a bankovní výpisy nepožadovala.

IV. Shrnutí a vyhodnocení

Kontrole na MŠMT bylo podrobena poskytování finančních prostředků z kapitoly státního rozpočtu 333 *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy VVŠ-UZ* v letech 2005 a 2006 se zaměřením na poskytnuté dotace a příspěvky dle ukazatele A a B a na dotace v rámci Programu 233 340.

Na jednotlivých VVŠ-UZ byla kontrola zaměřena na hospodaření, čerpání a užití těchto peněžních prostředků.

Při kontrole na MŠMT bylo zjištěno:

- a) u dotací a příspěvků na činnost dle ukazatelů A a B stanovených v Pravidlech MŠMT
 - do doby ukončení kontroly nebyl vydán prováděcí právní předpis o způsobu nakládání s příspěvkem a vedení evidence poskytnutých příspěvků;
- b) u dotací v rámci Programu 233 340
 - změna dokumentace Programu 233 340 nebyla do doby ukončení kontroly předložena vládě ČR;
 - porušení vyhlášky č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku.

Při kontrole na VVŠ-UZ bylo zjištěno:

- a) u dotací a příspěvků na činnost dle ukazatelů A a B stanovených v Pravidlech MŠMT
 - vnitřní kontrolní systém pro oblast čerpání uvedených peněžních prostředků nebyl v kontrolovaném období plně v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, a zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví;
- b) u dotací v rámci Programu 233 340
 - porušení zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách;
 - porušení rozpočtové kázně ve smyslu zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve výši 903,2 tis. Kč;
 - vnitřní kontrolní systém pro oblast čerpání peněžních prostředků z Programu 233 340 nebyl v kontrolovaném období plně v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole;
 - porušení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví;
 - porušení vyhlášky č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku.

07/28

Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu *Rada pro rozhlasové a televizní vysílání*

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2007 pod číslem 07/28. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jan Vedral.

Cílem kontroly bylo prověřit správnost výkazů předkládaných Radou pro rozhlasové a televizní vysílání, které byly podkladem pro závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu 372 – *Rada pro rozhlasové a televizní vysílání za rok 2006*.

Kontroly byly podrobeny činnosti a skutečnosti, které byly předmětem účetnictví Rady pro rozhlasové a televizní vysílání a které měly vliv na hodnotu testovaných konečných zůstatků v její účetní závěrce k 31. prosinci 2006 (dále také „ÚZ“) jako podkladu pro závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu 372 – *Rada pro rozhlasové a televizní vysílání za rok 2006*, včetně souvisejících skutečností.

Kontrola byla provedena v období od listopadu 2007 do února 2008. Kontrolovanou osobou byla Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále také „RRTV“).

Proti kontrolnímu protokolu nepodala kontrolovaná osoba námitky.

Kolegium NKÚ na svém VII. zasedání, konaném dne 14. dubna 2008,

schválilo usnesením č. 3/VII/2008

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání byla zřízena zákonem č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání nahradila Radu České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání, jež byla zřízena zákonem České národní rady č. 103/1992 Sb., o Radě České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání.

RRTV je správní úřad, který vykonává dle zákona č. 231/2001 Sb. státní správu v oblasti rozhlasového, televizního a převzatého vysílání. Dohlíží na zachování a rozvoj plurality programové nabídky a informací v oblasti rozhlasového, televizního a převzatého vysílání, dbá na jeho obsahovou nezávislost a plní další úkoly stanovené tímto zákonem.

RRTV je organizační složkou státu, samostatnou účetní jednotkou a její činnost je hrazena ze samostatné kapitoly státního rozpočtu. RRTV není zřizovatelem organizačních složek státu ani příspěvkových organizací.

Pozn.: Všechny právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

Nesprávnosti byly identifikovány dle jednotlivých položek ÚZ s ohledem na obsahové vymezení těchto položek dle ustanovení § 4 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a dle vyhlášky č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

V souladu s ustanoveními § 20 a § 29 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), vyhláškou č. 16/2001 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů a rozpočtů územních samosprávných celků, a vyhláškou č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu, je cílem získávání údajů účetních závěrek za jednotlivé organizační složky státu a příspěvkové organizace jejich další zpracování ve víceúrovňové agregaci, pro kterou je důležitým předpokladem obsahová stejnorodost a správnost vymezených položek účetní závěrky, a tedy srovnatelnost vykazování v účetní závěrce.

Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, jimi zřízených organizačních složek státu a státních fondů (dále jen „výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu“), členěný dle jednotlivých položek rozpočtové skladby a použitý v souvislosti s výkazem „rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací“ (dále jen „rozvaha“), poskytuje také informace, které umožňují uživateli účetních výkazů posoudit změny stavu a struktury aktiv a závazků, tzn. změny jednotlivých položek výkazu rozvaha.

1. Údaje vykazované v ÚZ

Tabulka č. 1 – Údaje z výkazu rozvaha k 31. prosinci 2006 (v tis. Kč)

Aktiva		Pasiva	
Stálá aktiva	22 156,57	Vlastní zdroje	22 623,22
Oběžná aktiva	2 671,87	Cizí zdroje	2 205,21
Aktiva celkem	24 828,44	Pasiva celkem	24 828,43

Tabulka č. 2 – Údaje z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu k 31. prosinci 2006 (v tis. Kč)

Rozpočtové příjmy		Rozpočtové výdaje	
Rozpočet po změnách	0,00	Rozpočet po změnách	48 698,00
Výsledek od počátku roku	60,31	Výsledek od počátku roku	48 277,96

2. Zjištěné nesprávnosti v ÚZ

Celkovou nesprávnost v účetní závěrce RRTV v údajích, které jsou dle vyhlášky č. 419/2001 Sb. a vyhlášky č. 16/2001 Sb. předávány k další agregaci pro zpracování závěrečného účtu, zobrazuje tabulka č. 3.

Tabulka č. 3 – Celková nesprávnost v účetní závěrce k 31. prosinci 2006 (v Kč)

Nesprávnost v absolutní hodnotě		Celková nesprávnost v absolutní hodnotě
Rozvaha	Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu	
40 882 427,12	432 336,31	41 314 763,43

Na celkové nesprávnosti se podílely nadhodnocení, podhodnocení a neprůkaznost zůstatků jednotlivých položek výkazu rozvaha a výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu, ke kterým docházelo v důsledku porušování platných právních předpisů, jak dokumentují zejména dále popsané skutečnosti.

2.1 Hlavní příčiny zjištěných nesprávností v ÚZ

Zákon o účetnictví stanovuje účetním jednotkám povinnost vést účetnictví správné, úplné, průkazné a srozumitelné.

2.1.1 Správnost účetnictví

RRTV nevedla v roce 2006 správné účetnictví ve smyslu zákona o účetnictví a prováděcích předpisů, neboť prováděla ve značném rozsahu nesprávné účetní zápisy a nesprávné aplikovala účetní metody.

2.1.1.1 Nesprávné účetní zápisy

- RRTV nedodržela obsahovou náplň účtu 018 – *Drobný dlouhodobý nehmotný majetek* stanovenou vyhláškou č. 505/2002 Sb., když na tomto účtu účtovala o pořízení drobného dlouhodobého hmotného majetku;
- RRTV nedodržela obsahovou náplň účtu 022 – *Samostatné movité věci a soubory movitých věcí* stanovenou vyhláškou č. 505/2002 Sb., když na tomto účtu účtovala o pořízení drobného dlouhodobého hmotného majetku (např. o pořízení tiskáren či o pořízení notebooků, kde ocenění jedné majetkové položky nepřevyšovalo částku 40 000 Kč);
- RRTV nedodržela obsahovou náplň účtu 028 – *Drobný dlouhodobý hmotný majetek* stanovenou vyhláškou č. 505/2002 Sb., když na tomto účtu účtovala
 - o pořízení dlouhodobého hmotného majetku, jehož ocenění převyšovalo částku 40 000 Kč (např. pořízení počítače);
 - o pořízení majetku, kde ocenění jedné majetkové položky nepřevyšovalo částku 3 000 Kč (např. pořízení telefonu či pořízení záložních disků);
- RRTV nedodržela obsahovou náplň účtu 321 – *Dodavatelé* stanovenou vyhláškou č. 505/2002 Sb., když na tomto účtu účtovala o vzniku pohledávky, resp. o poskytnutí provozní zálohy dodavateli (např. poskytnutí zálohy na předplatné časopisu);
- RRTV nadhodnotila vykázaný zůstatek účtu 964 – *Saldo výdajů a nákladů* nejméně o částku 3 015 239,89 Kč a zároveň o stejnou částku podhodnotila účet 901 – *Fond dlouhodobého majetku*, neboť v celém účetním období roku 2006 neúčtovala o tvorbě zdrojů k profinancovanému dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku. Vzhledem k výše uvedenému a vzhledem ke skutečnosti, že zůstatky majetkových účtů v rámci účtové třídy 0 – *Dlouhodobý majetek* vykázané v účetní závěrce RRTV k 31. prosinci 2006 jsou neprůkazné (viz bod 2.1.3 tohoto kontrolního závěru), je zůstatek účtu 901 – *Fond dlouhodobého majetku* vykázaný v ÚZ ve výši 14 148 015 Kč ve smyslu zákona o účetnictví neprůkazný;
- RRTV nadhodnotila výdaje vykázané prostřednictvím položky rozpočtové skladby 6125 – *Výpočetní technika* o 354 295,20 Kč a o stejnou částku podhodnotila výdaje vykázané prostřednictvím položky rozpočtové skladby 5137 – *Drobný hmotný dlouhodobý majetek*, a to tím, že z investičních prostředků hradila neinvestiční výdaje na pořízení drobného dlouhodobého hmotného majetku;
- RRTV nedodržela druhové třídění rozpočtové skladby stanovené vyhláškou č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, a tím podhodnotila rozpočtovou položku 5162 – *Služby telekomunikací a radiokomunikací* o celkovou částku 61 652,50 Kč a o stejnou částku nadhodnotila rozpočtovou položku 5182 – *Poskytované zálohy vlastní pokladně*.

2.1.1.2 Nesprávná aplikace účetních metod

- RRTV v účetním období roku 2006 neúčtovala na účty v účtové třídě 1 – *Zásoby* a nakupované zásoby účtovala přímo do spotřeby. RRTV ve svém vnitřním předpisu nestanovila způsob účtování zásob, tj. neurčila, jaké druhy materiálu budou účtovány přímo do spotřeby a nebudou účtovány na sklad.

2.1.2 Úplnost účetnictví

- RRTV nevedla v roce 2006 úplné účetnictví ve smyslu zákona o účetnictví, neboť neúčtovala o skutečnostech, které byly předmětem účetnictví, do účetního období roku 2006, a které s tímto obdobím věcně a časově souvisely (například o převodu peněžních prostředků mezi bankovním účtem FKSP a běžným výdajovým účtem v souvislosti s nákupem stravenek nebo o zúčtování poskytnuté provozní zálohy);
- RRTV neúčtovala v účetním období roku 2006 o výběru valut z bankovního účtu do pokladny prostřednictvím účtu 261 – *Pokladna*. RRTV dále neúčtovala prostřednictvím účtu 335 – *Pohledávky za zaměstnanci* o pohledávkách za zaměstnanci a členy RRTV z titulu poskytnutých záloh (valut) na zahraniční pracovní cesty a o kursových rozdílech vznikajících při vyúčtování záloh poskytnutých valut. V roce 2006 tak nedocházelo v účetnictví RRTV k provedení rozpočtové klasifikace a k vykázání výdajů, resp. příjmů v souvislosti se vznikem kursového rozdílu v ÚZ na rozpočtové položce 5142 – *Realizované kursové ztráty*, resp. 2143 – *Realizované kursové zisky*.

2.1.3 Průkaznost účetnictví

Zákon o účetnictví stanovuje, že účetnictví účetní jednotky je průkazné, jestliže všechny účetní záznamy tohoto účetnictví jsou průkazné a účetní jednotka provedla inventarizaci.

2.1.3.1 Inventarizace majetku a závazků

- RRTV neprovedla v roce 2006 inventarizaci veškerého majetku a závazků v souladu s požadavky zákona o účetnictví. RRTV nezjistila skutečný stav majetku a závazků a neověřila, zda skutečný stav odpovídá stavu majetku a závazků v účetnictví, resp. o těchto skutečnostech nevyhotovila průkazné inventurní soupisy. Zůstatky účtů vykázané v účetní závěrce RRTV k 31. prosinci 2006 jsou v důsledku neprovedení inventarizace neprůkazné, jak je uvedeno v tabulce č. 4.

Tabulka č. 4 – Neprůkazné zůstatky účtů v ÚZ

Účet	Stav účtu vykázáný v rozvaze RRTV k 31. 12. 2006 (v Kč)
012 – Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	2 457 500,00
013 – Software	1 493 736,20
018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	446 425,95
019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	114 440,00
021 – Stavby	1 293 298,00
022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	14 854 322,52
028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek	1 496 752,46
263 – Ceniny	0,00
314 – Poskytnuté provozní zálohy	243 598,48
321 – Dodavatelé	60 947,41
331 – Zaměstnanci	1 104 942,00
333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům	30 549,00
335 – Pohledávky za zaměstnanci	98 275,00
Celkový součet neprůkazných zůstatků účtů v ÚZ	23 694 787,02

K neprůkaznosti zůstatků účtů vykázaných v účetní závěrce RRTV k 31. prosinci 2006 přispěly dále tyto skutečnosti:

- a) Účetnictví RRTV za roky 1998–2001 bylo v průběhu roku 2002 a 2003 kompletně rekonstruováno dle prvotních dokladů.
- b) V polovině roku 2004 ještě nebylo uzavřeno účetnictví RRTV za rok 2003. Ve druhé polovině roku 2004 bylo opakovaně zpracováváno účetnictví za rok 2003 na základě zadání dat dle prvotních dokladů. Až po uzavření účetnictví roku 2003 bylo možné pokračovat v účetnictví příslušného účetního období (tedy roku 2004).
- c) Majetková evidence hmotného a nehmotného majetku byla na RRTV vytvořena v průběhu let 2004–2005 sepsáním majetku dle prvotních dokladů od roku 1992 do roku 2005, ze které byl poté vyřazen majetek dle dostupných protokolů o vyřazení majetku a majetek, který byl soudním znalcem označen za nefunkční. Do roku 2005 nebyla majetková evidence na RRTV vedena, rovněž nebyla prováděna inventarizace majetku a závazků ve smyslu zákona o účetnictví. Předložená majetková evidence hmotného i nehmotného majetku nesouhlasila se zůstatky účtů vykázanými v rozvaze RRTV k 31. prosinci 2006.

Konečné zůstatky účtů vykázané v účetní závěrce RRTV k 31. prosinci 2006 jsou ovlivněny skutečnostmi popsány v bodech a), b) a c) v tom smyslu, že jejich část je tvořena zůstatky převzatými z rekonstruovaných dat, aniž by bylo zřejmé, z čeho se tyto zůstatky skládají, resp. na základě jakých dokladů došlo k zaúčtování účetních operací, které vykázané zůstatky tvoří. RRTV tedy nebyla schopna prokázat výši zůstatků účtů vykázaných v účetní závěrce k 31. prosinci 2006 a specifikovaných v tabulce č. 4 tohoto kontrolního závěru průkaznými účetními záznamy.

2.1.4 Srozumitelnost účetnictví

RRTV jednala v rozporu se zákonem o účetnictví, neboť v roce 2006 nevedla srozumitelné účetnictví, jak dokládají dále uvedená zjištění, týkající se účtování o vzniku závazků, vzniku pohledávky a srozumitelnosti účetních záznamů:

- účtovala o vzniku závazku až v okamžiku, kdy byl tento závazek již uhrazen (např. RRTV zaúčtovala úhradu mezd a souvisejících odvodů za měsíc duben 2006 dne 5. května 2006, o vzniku závazku uhradit mzdy a související odvody za měsíc duben 2006 však RRTV účtovala až interním účetním dokladem ze dne 22. května 2006);
- účtovala o zúčtování pohledávky za zaměstnanci v okamžiku, kdy tato pohledávka ještě neexistovala;
- účetnictví RRTV v daném případě neumožnilo spolehlivě a jednoznačně určit obsah účetních záznamů (např. obsah účetních záznamů dokládajících převody peněžních prostředků mezi jednotlivými bankovními účty v souvislosti s poskytnutím plnění z fondu kulturních a sociálních potřeb svému zaměstnanci).

2.1.5 Ostatní účetní záznamy

2.1.5.1 Majetková evidence

Majetková evidence je účetním záznamem ve smyslu zákona o účetnictví, který se týká vedení účetnictví o majetku, neboť prokazuje výši ocenění a strukturu majetku vykázaného na jednotlivých rozvahových účtech třídy 0 – *Dlouhodobý majetek*. RRTV nevedla v roce 2006 v rozporu se zákonem o účetnictví majetkovou evidenci úplným a srozumitelným způsobem, neboť:

- zařazovala v roce 2006 nově pořizovaný majetek do své majetkové evidence pod samostatným inventárním číslem, a to i v případech, kdy se jednalo o technické zhodnocení dlouhodobého majetku. RRTV nezvyšovala ocenění jednotlivého dlouhodobého hmotného

a nehmotného majetku (např. v případě nákupu jednotlivých modulů radiokomunikačního systému Radiolab), jak požaduje vyhláška č. 505/2002 Sb. V rozporu se zákonem o účetnictví tak nebyla majetková evidence RRTV v roce 2006 vedena srozumitelným způsobem, neboť neumožňovala spolehlivě a jednoznačně určit úhrnnou výši ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (tzn. výši ocenění včetně technického zhodnocení jednotlivého majetku);

- nevedla majetkovou evidenci úplným způsobem, neboť majetková evidence neobsahovala veškeré majetkové položky, ke kterým měla RRTV v roce 2006 právo užívání (např. software JASU či software FLUXPAM 5);
- v roce 2006 existoval nesoulad mezi majetkovou evidencí a účetnictvím RRTV (viz bod 2.1.3.1 tohoto kontrolního závěru). RRTV dále v průběhu roku 2006 pořizovala majetek, který ve svém účetnictví vykázala na účtu 022 – *Samostatné movité věci a soubory movitých věcí*, avšak ve své majetkové evidenci zařadila tento majetek do drobného dlouhodobého majetku. V účetním období roku 2006 tak vznikl další nesoulad mezi majetkovou evidencí a účetnictvím RRTV.

2.2 Náležitosti a úplnost sestavení ÚZ

Předložená účetní závěrka RRTV sestavená k 31. prosinci 2006 neobsahovala podpisový záznam osoby, které bylo uděleno zmocnění k připojování podpisového záznamu k účetní závěrce.

U RRTV byly zjištěny nesprávnosti v příloze účetní závěrky. V souladu se zákonem o účetnictví a vyhláškou č. 505/2002 Sb. by příloha účetní závěrky měla vysvětlovat a doplňovat údaje obsažené v rozvaze a měla by obsahovat i další údaje, které jsou podstatné pro posouzení majetkoprávní situace a které jsou rozhodující pro hospodaření účetní jednotky.

V příloze účetní závěrky RRTV k 31. prosinci 2006 nebyly uvedeny zejména následující informace:

- informace o použití některých účetních metod, např. o způsobu přepočtu cizích měn na českou měnu;
- informace o majetku, který měla RRTV k 31. prosinci 2006 v nájmu;
- informace o nesouladu majetkové evidence s účetnictvím k 31. prosinci 2006 s vysvětlením tohoto nesouladu.

3. Porušení rozpočtové kázně

RRTV porušila v roce 2006 rozpočtovou kázeň ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1. zákona č. 218/2000 Sb. tím, že:

- prováděla v průběhu roku 2006 výdaje před provedením rozpočtového opatření nad výši rozpočtovanou podle paragrafu a položek rozpočtové skladby. Souhrnná výše takto neoprávněně použitých prostředků státního rozpočtu v průběhu roku 2006 činila 1 752 489,87 Kč;
- v rozporu se zákonem č. 218/2000 Sb. kompenzovala v roce 2006 výdaje přijatými příjmy ve výši 82 664,22 Kč. Jednalo se o peněžní prostředky, jež byly v roce 2006 po uskutečnění zahraniční pracovní cesty konané ve dnech 11.–16. 12. 2005 vráceny zaměstnanci a členy RRTV na základě vyúčtování této pracovní cesty. Vzhledem ke skutečnosti, že se nejednalo o prostředky poskytnuté z rozpočtu a v tomtéž rozpočtovém roce do rozpočtu vrácené, nemohla RRTV takto přijatými příjmy kompenzovat uskutečněné výdaje a měla povinnost odvést tyto peněžní prostředky na příjmový účet státního rozpočtu do 3 pracovních dnů od připsání částky na její účet. RRTV v rozporu s ustanovením § 45 odst. 10 zákona č. 218/2000 Sb. peněžní prostředky v celkové částce 82 664,22 Kč na příjmový účet státního rozpočtu v roce 2006 neodvedla;

- soustředila prostředky vrácené za nerealizovaný znalecký posudek ve výši 6 300 Kč na svém výdajovém účtu déle než 3 pracovní dny od jejich připsání na tento účet, ačkoli měla povinnost odvést tyto peněžní prostředky na příjmový účet státního rozpočtu, protože byly RRTV poskytnuty v předchozím rozpočtovém roce. RRTV tím porušila ustanovení § 45 odst. 10 zákona č. 218/2000 Sb.;
- přijala dne 24. ledna 2006 od Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR přeplatek pojistného v celkové výši 119 281 Kč. RRTV neodvedla v rozporu s ustanovením § 45 odst. 10 zákona č. 218/2000 Sb. peněžní prostředky v celkové částce 119 281 Kč na příjmový účet státního rozpočtu v zákonem stanovené lhůtě, resp. peněžní prostředky ve výši 66 773 Kč neodvedla v roce 2006 na příjmový účet státního rozpočtu vůbec;
- dále porušila rozpočtovou kázeň tím, že v rozporu s ustanoveními vyhlášky č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, poskytla svým zaměstnancům v roce 2006 peněžní plnění z fondu kulturních a sociálních potřeb ve výši 4 100 Kč, a to v hotovosti nebo v bezhotovostní formě (navýšením hrubé mzdy zaměstnance) na základě předložených dokladů o zaplacení, kterými zaměstnanci prokazovali uhrazení plné částky za jim poskytnuté služby. Z výše uvedeného vyplývá, že RRTV uskutečnila výdej peněžních prostředků, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem, resp. vyhláškou č. 114/2002 Sb. Ve smyslu ustanovení § 3 zákona č. 218/2000 Sb. tím RRTV neoprávněně použila „jiné peněžní prostředky státu“.

4. Ostatní zjištění

- RRTV uzavřela v roce 2006 v rozporu se zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích, smlouvu o nájmu frankovacího stroje. Jednalo se o smlouvu, na základě které byla RRTV poskytnuta do užívání věc (frankovací stroj) s možností jejího odkoupení v průběhu posledního měsíce nájmu, tedy s možností následného převodu této věci do vlastnictví státu. Zákon č. 219/2000 Sb. však uzavírání smluv o poskytnutí věci do užívání spojených se smlouvou o následném převodu této věci do vlastnictví státu výslovně zakazuje;
- RRTV poskytla v rozporu se zákonem č. 218/2000 Sb. zálohu dodavateli na poskytnuté služby na období delší než jedno čtvrtletí. RRTV poskytla na základě přijaté zálohové faktury ze dne 9. května 2006 zálohu dodavateli ve výši 15 000 Kč. Takto poskytnutá záloha byla vyúčtována na základě přijaté faktury ze dne 23. listopadu 2006. K vyúčtování poskytnuté zálohy tedy došlo po více než šesti měsících.

5. Závěrečný účet

Podkladem pro sestavení závěrečného účtu kapitoly 372 – *Rada pro rozhlasové a televizní vysílání* byla účetní závěrka RRTV k 31. prosinci 2006. Nesprávnosti zjištěné v této účetní závěrce byly popsány zejména v části 2.1 tohoto kontrolního závěru.

Závěrečný účet nebyl zpracován v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 419/2001 Sb. Průvodní zpráva závěrečného účtu neobsahovala zejména:

- hodnocení hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti využití vynaložených prostředků;
- popis výsledků hospodaření v delší časové řadě (nejméně pěti let);
- rozbor rovnoměrnosti čerpání výdajů se zdůvodněním výkyvů v jednotlivých čtvrtletích roku (zvláště za běžné a za kapitálové výdaje rozpočtu);
- zhodnocení přínosu pracovních cest.

Závěrečný účet dále v rozporu s vyhláškou č. 419/2001 Sb. neobsahoval číselné sestavy, a to:

- sestavu č. 1 Rozpočtové příjmy správců kapitol a jimi zřízených organizačních složek státu podle položek druhového třídění (Fin 2-04 U);
- sestavu č. 2 Rozpočtové výdaje správců kapitol a jimi zřízených organizačních složek státu podle položek druhového třídění a paragrafů funkčního třídění a rozpočtové položky financování (Fin 2-04 U);
- sestavu č. 3 Rozvaha – sumář za organizační složky státu;
- sestavu č. 7 Příloha – sumář za organizační složky státu.

6. Vnitřní kontrolní systém

V průběhu účetního období roku 2006 nebyl u RRTV zaveden a udržován vnitřní kontrolní systém, který by dokázal včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat rizika související s činnostmi, které jsou předmětem účetnictví. Vnitřním kontrolním systémem RRTV nebyly v roce 2006 nastaveny takové kontrolní postupy, které by vedly k dostatečnému ujištění o správném používání účetních metod, ke správnosti, úplnosti a srozumitelnosti účtování o účetních případech. V oblasti systému vnitřních kontrol byly zjištěny zejména následující nedostatky:

- RRTV neprováděla důsledně předběžnou kontrolu při řízení veřejných výdajů ze strany příkazce operace, a to u příjmových a výdajových pokladních dokladů, neboť byl podpis příkazce operace na těchto dokladech uveden otiskem razítka provedeným v provozním odboru RRTV. Provedení otisku razítka v provozním odboru namísto podpisu příkazce operace na výdajových a příjmových pokladních dokladech však nelze považovat za provedení předběžné kontroly při řízení veřejných výdajů ve smyslu vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).
- V rozporu se zákonem č. 320/2001 Sb. RRTV nezavedla útvar interního auditu, který by v souladu s ustanoveními tohoto zákona přezkoumával a vyhodnocoval přiměřenost a účinnost řídicí kontroly a prověřoval správnost vybraných operací uvnitř RRTV.
- RRTV v roce 2006 neprovedla inventarizaci veškerého majetku a závazků v souladu se zákonem o účetnictví (viz bod 2.1.3.1 tohoto kontrolního závěru). Závažné nedostatky byly kontrolou NKÚ identifikovány v oblasti provádění dokladových i fyzických inventur. Dokladová inventura pohledávek a závazků nebyla provedena a fyzická inventura majetku nebyla provedena důsledně, neboť byl prověřen pouze přírůstek majetku za rok 2006, což nelze považovat za provedení inventury ve smyslu zákona o účetnictví. Pokud se jedná o fyzickou inventuru majetku, byly v roce 2006 podkladem pro inventarizaci majetku RRTV údaje z majetkové evidence. Majetková evidence RRTV však v roce 2006 nebyla vedena úplným a srozumitelným způsobem (viz bod 2.1.5.1 tohoto kontrolního závěru), a tedy nepředstavovala spolehlivý podklad pro ověření skutečného stavu majetku.
- Účetní doklady RRTV (s výjimkou dokladové řady dodavatelských faktur – „DOFA“) nebyly v roce 2006 (v rozporu se zákonem o účetnictví) podepisovány osobou odpovědnou za účetní případ a nebyly schvalovány (resp. podepisovány) hlavním účetním.

III. Vyhodnocení

1. Spolehlivost ÚZ

Tabulka č. 5 – Hladina významnosti a celková nesprávnost (v Kč)

Vykázané výdaje v účetní závěrce RRTV k 31. 12. 2006	Hladina významnosti	Celková nesprávnost v absolutní hodnotě
48 277 918,82	965 558,38	41 314 763,43

V souladu s doporučením mezinárodních kontrolních standardů INTOSAI byla nejvyšší možná míra špatné evidence, kterou uživatelé účetních výkazů mohou sledovat jako ještě přijatelnou, stanovena jako 2 % z hodnoty, která nejpřiměřeněji zobrazuje rozsah finanční činnosti účetní jednotky. V případě RRTV představují tuto hodnotu výdaje.

Vzhledem k rozsahu zjištěných celkových nesprávností v účetní závěrce RRTV a při jejich porovnání se stanovenou nejvyšší možnou mírou špatné evidence (hladinou významnosti) je zřejmé, že **účetní závěrka RRTV nepodává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví za účetní období roku 2006** v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy.

2. Porušení rozpočtové kázně

Porušení rozpočtové kázně ve smyslu § 44 zákona č. 218/2000 Sb. bylo zjištěno v celkové výši **1 964 835,09 Kč** (viz část II.3 tohoto kontrolního závěru).

3. Závěrečný účet kapitoly 372 – Rada pro rozhlasové a televizní vysílání za rok 2006

Účetní závěrka sestavená RRTV k 31. prosinci 2006 nebyla spolehlivým podkladem pro sestavení závěrečného účtu kapitoly státního rozpočtu 372 – *Rada pro rozhlasové a televizní vysílání* za rok 2006 podle vyhlášky č. 419/2001 Sb. Všechny nesprávnosti zjištěné u kontrolované osoby byly v závěrečném účtu agregovány v číselných sestavách.

Celková nesprávnost v závěrečném účtu kapitoly *Rada pro rozhlasové a televizní vysílání* za rok 2006 byla zjištěna ve výši 41 314 763,43 Kč. Z toho:

- nesprávnost ve výkazu rozvaha organizačních složek státu 40 882 427,12 Kč,
- nesprávnost ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu 432 336,31 Kč.

Vzhledem k celkové výši a závažnosti zjištěných nesprávností v účetní závěrce je nezbytně nutné, aby Rada pro rozhlasové a televizní vysílání provedla ve svém účetnictví opravy, které by odstranily výše popisované nedostatky, a přijala taková opatření, která by zabránila jejich opakování. Dále je nezbytné, aby Rada pro rozhlasové a televizní vysílání uvedla svůj vnitřní kontrolní systém do souladu s požadavky zákona č. 320/2001 Sb.

Věstník Nejvyššího kontrolního úřadu

Ročník XVI (2008)

Vydavatel:

Nejvyšší kontrolní úřad, Jankovcova 2, 170 04 PRAHA 7

Redakce:

Odbor komunikace NKÚ; tel.: 233 045 156, fax: 233 044 156

E-mail: vestnik@nku.cz

Vychází čtvrtletně

Částka za II. čtvrtletí 2008 vyšla dne 30. června 2008

ISSN 1210-9703